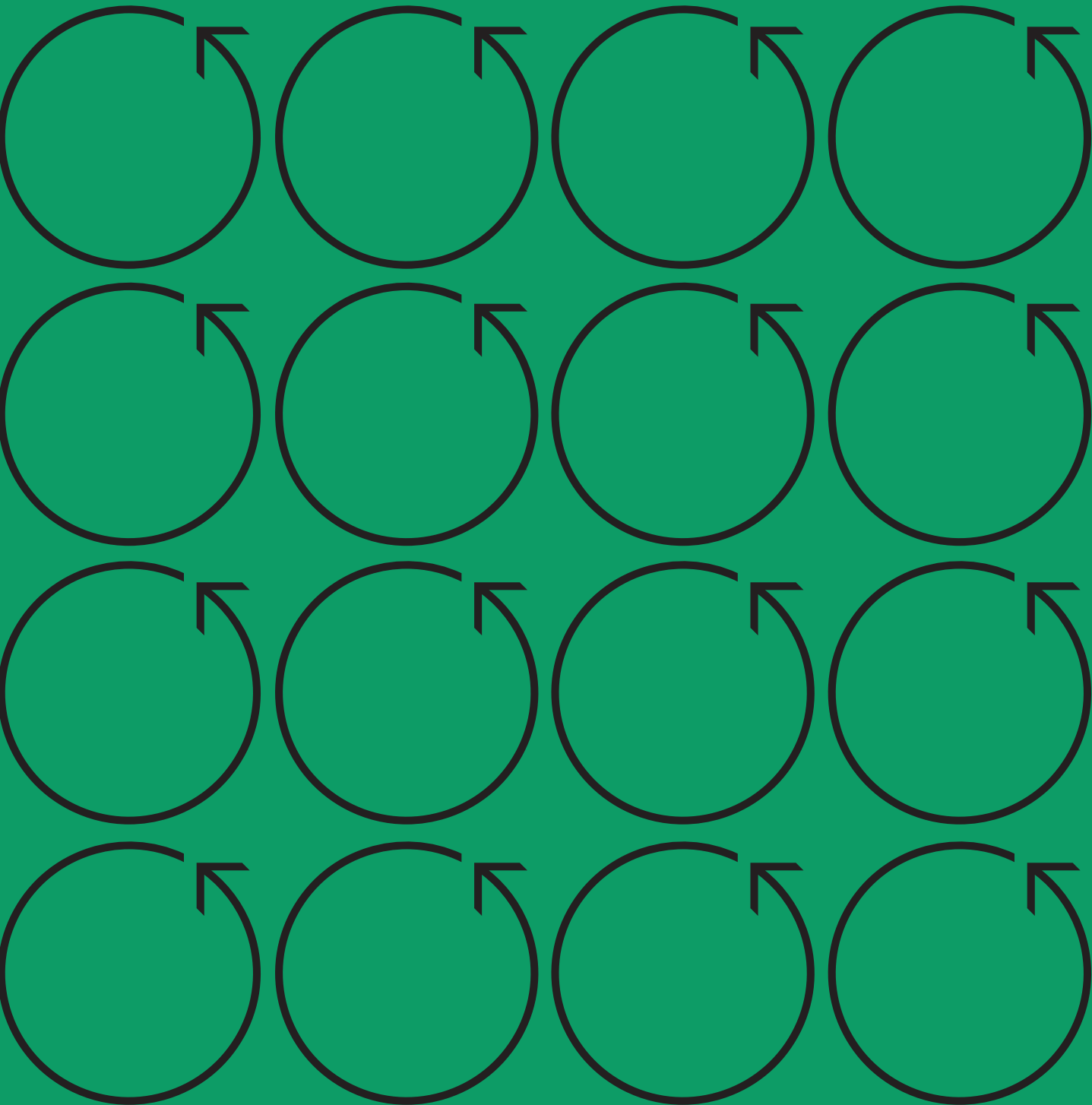

BARÒMETRE
D'ECONOMIA
CIRCULAR
DE L'EMPRESA
CATALANA
EDICIÓ 2024

© Col·legi d'Economistes de Catalunya

3a edició:
novembre 2024

CONSELL D'EDICIÓ

Ana García
Presidenta de la Comissió d'Economia
i Sostenibilitat. Vocal de la Junta de Govern
del Col·legi d'Economistes de Catalunya

Albert Garcia
Vicepresident de la Comissió d'Economia
i Sostenibilitat del Col·legi d'Economistes
de Catalunya

M. Eugènia Bailach
Membre Executiva de la Comissió d'Economia
i Sostenibilitat del Col·legi d'Economistes de Catalunya

Marta Calvet
Membre Executiva de la Comissió d'Economia
i Sostenibilitat del Col·legi d'Economistes de Catalunya

Mireia Cañellas
Responsable del Desenvolupament Sostenible.
Departament de Territori, Habitatge i Transició
Ecològica de la Generalitat de Catalunya

EQUIP TÈCNIC
Càtedra d'Economia Circular i Sostenibilitat
del Tecnocampus de Mataró-Anàlisi i resultats

REVISIÓ COMUNICATIVA
Judith Josa i Rosselló

DISSENY GRÀFIC
pfp, disseny

REVISIÓ LINGÜÍSTICA
Pimec

Aquesta publicació s'ha realitzat amb
la col·laboració de la Càtedra d'Economia
Circular i Sostenibilitat del Tecnocampus
Mataró-Maresme, Foment del Treball i PIMEC

CONTINGUT

PRESENTACIÓ	4
INTRODUCCIÓ	6
1. CARACTERÍSTIQUES DEL QÜESTIONARI I DE LA MOSTRA	8
2. RESULTATS I CONCLUSIONS PRINCIPALS	14
3. DETALLS DE RESULTATS	17
Bloc 1: Valoració de la importància de l'economia circular	17
Bloc 2: Com d'important és per a la seva empresa?	24
Bloc 3: Avenços realitzats o planificats	36
Bloc 4: Barreres per avançar	45
Bloc 5: Finançament	53
Bloc 6: Valoració dels <i>Fons Next Generation</i>	60
4. OPORTUNITATS D'ACTUACIÓ FUTURES	62
5. AGRAÏMENTS	64

PRESENTACIÓ

A mesura que es configura el nou mandat de la Comissió Europea, es fa evident que les directrius per al període 2024-2029 se centraran en la sostenibilitat i la competitivitat. En aquest context, l'economia circular i resilient esdevé un requisit essencial per reduir la dependència de recursos externs i promoure l'ús de materials secundaris com a prioritat. De fet, es preveu impulsar l'anomenada *Circular Economy Act* amb l'objectiu, entre d'altres, d'augmentar la demanda de materials reciclats, establir un mercat únic de residus i facilitar la reutilització per minimitzar la generació de residus. Aquesta normativa s'acompanyarà del *Clean Industrial Deal*, dissenyat per descarbonitzar l'economia de la UE i fomentar un model de producció més sostenible, mantenint el valor dels recursos durant més temps.

Certament, la transformació del model productiu i de consum cap a una economia circular i justa continua sent urgent, ja que Europa encara funciona sota un model majoritàriament lineal, amb una taxa de circularitat (*circular material use rate*, CMUR) estimada en l'11,5% el 2022 (EEA, 2023). A escala mundial, aquesta taxa es redueix fins al 7,2%, amb una tendència a la baixa segons el [Circularity Gap Report de 2023](#). Això significa que el 92,8% dels materials extrets es malbaraten, es perden o no estan disponibles per reutilitzar-se.

De fet, el Pla d'Acció de l'Economia Circular, impulsat pel mandat anterior en el marc del Pacte Verd Europeu, tenia com a objectiu duplicar la taxa de circularitat entre els anys 2020 i el 2030. Tot i que s'ha detectat un lleuger increment en l'indicador de materials reciclats, les projeccions per al 2030 indiquen que, malauradament, la Unió Europea no està en camí d'assolir aquest objectiu a causa de l'increment de la demanda de materials.

A Catalunya la situació és similar. Com es mostra a l'[Informe dels indicadors de circularitat](#), en els darrers anys no hi ha hagut un

augment significatiu de la circularitat. La majoria d'indicadors macroeconòmics que fan referència al reciclatge i a l'activitat econòmica circular s'han mantingut estables, amb petites variacions. L'excepció és la recollida selectiva municipal i la reutilització de l'aigua, on s'han observat lleugeres millores. Aquest fet indica que, malgrat la consolidació de bones pràctiques per part de la societat i, en particular, de les empreses, cal temps perquè les accions i polítiques desenvolupades tant a Europa com a Catalunya arribin a tots els actors socioeconòmics i tinguin un impacte en els indicadors.

Per aquest motiu, des de diverses institucions i empreses catalanes s'estan fent esforços molt importants per avançar cap a l'economia circular. La Generalitat de Catalunya impulsa un ampli ventall de polítiques que van des de l'acompanyament a les empreses, fins a instruments de finançament, capacitat i informació. No obstant això, la veritable clau de l'èxit rau en el treball col·laboratiu entre el sector públic i privat, sumant esforços de múltiples associacions empresarials, clústers, universitats, centres de recerca, empreses, el tercer sector, gestors de residus i molts altres actors.

En aquest sentit, la realització d'aquest baròmetre adquireix una doble rellevància. D'una banda, perquè s'ha dut a terme de manera coordinada entre cinc institucions fortament compromeses amb l'economia circular: la Comissió d'Economia i Sostenibilitat del Col·legi d'Economistes de Catalunya, Foment del Treball Nacional, PIMEC, la Càtedra d'Economia Circular i Sostenibilitat del Tecnocampus Mataró-Maresme i el Departament de Territori, Habitatge i Transició Ecològica de la Generalitat de Catalunya. D'altra banda, perquè hem aconseguit arribar a la tercera edició d'aquest baròmetre, consolidant així una eina clau per valorar el grau de coneixement i d'implementació de l'economia circular en el conjunt de les empreses de Catalunya.

INTRODUCCIÓ

El document que teniu a les mans és la tercera edició del Baròmetre d'economia circular de l'empresa catalana (d'ara endavant, baròmetre). Aquest informe es publica cada dos anys i es basa en les respostes d'una enquesta dirigida al teixit empresarial català. El qüestionari manté una estructura de preguntes molt estable per tal d'observar les tendències i variacions al llarg del temps.

Amb tres edicions (2020, 2022, i 2024), el baròmetre s'ha consolidat com una eina útil que aporta informació rellevant sobre l'economia circular dels sectors econòmics de Catalunya, contribuint a establir línies mestres sobre la situació i les tendències.

La primera edició, publicada el 2020, va tenir lloc en un any marcat per la pandèmia de la COVID-19, que va crear un escenari complex tant per a la societat com per a les empreses. [La segona edició, la de 2022](#), es va desenvolupar en un context també difícil, amb els impactes persistents de la pandèmia i la guerra entre Rússia i Ucraïna, que van provocar restriccions energètiques, dèficit de recursos i preocupacions sobre una crisi alimentària, generant incertesa en les empreses.

El baròmetre de 2024, per la seva part, s'ha confeccionat en un context d'emergència climàtica i sequera al territori català. Malgrat aquestes dificultats, s'ha pogut observar una recuperació econòmica després de la COVID-19, amb un canvi en l'enfocament de les empreses, que han passat de la subsistència a la innovació.

Tot i que les preguntes de l'enquesta en què es basa aquest baròmetre són majoritàriament estables, en aquesta edició s'han eliminat les referències a la COVID-19 i s'ha incorporat el tema dels *Fons Next Generation*. Els resultats detallats sobre aquest tema es poden consultar al bloc 6.

En l'apartat 1 s'expliquen les característiques del qüestionari i de la mostra. En l'apartat 2 es recullen els resultats principals. Els resultats en detall de l'enquesta es presenten a l'apartat 3 i s'agrupen en els següents blocs:

Bloc 0: Caracterització de l'empresa

Bloc 1: Valoració de la importància de l'economia circular

Bloc 2: Com d'important creu que és o pot ser per a la seva empresa

Bloc 3: Avenços realitzats o planificats

Bloc 4: Barreres per avançar

Bloc 5: Finançament

Bloc 6: *Fons Next Generation*

El document finalitza assenyalant unes oportunitats per a l'actuació futura en l'apartat 4, i acaba amb l'apartat 5 dels agraïments. Confiam que aquesta edició de 2024 generi el mateix grau d'interès que les versions anteriors del baròmetre.

CARACTERÍSTIQUES DEL QÜESTIONARI I DE LA MOSTRA

L'enquesta s'ha dirigit a empreses dels sectors industrials, de la construcció i de serveis. El baròmetre de 2024, en comparació amb l'edició de 2022, ha modificat algunes opcions de resposta per adaptar-se millor a la realitat actual de la circularitat empresarial. A més, s'han eliminat les preguntes sobre els efectes empresarials de la COVID-19 i s'han incorporat qüestions relacionades amb els impactes dels *Fons Next Generation*.

S'han obtingut 182 respostes vàlides, d'entre les 271.242 empreses amb persones assalariades que consten al cens de l'Institut d'Estadística de Catalunya el 2023, dins dels tres sectors objecte d'estudi. Estadísticament, el marge d'error és del 7,26% per un nivell de confiança del 95%, lleugerament superior al de l'edició anterior del baròmetre.¹

Els resultats de les gràfiques es presenten en percentatges (%) basats en les respostes obtingudes per a cada pregunta i segons les diferents opcions de resposta. En alguns casos, la suma dels percentatges és del 100% (quan el nombre de respostes és igual al nombre d'empreses de la mostra), mentre que en altres, no (quan s'ha permès seleccionar múltiples opcions de resposta).

¹ La metodologia utilitzada per calcular el marge d'error és la mateixa que l'any passat: agafa la mostra de totes les empreses censades a Catalunya. La fórmula utilitzada ha estat:

$$E = Z \times \sqrt{\frac{p \times (1-p)}{n}}$$

² Tipus d'empreses: *Classificació segons la mida | ioc-batx*. (2020). <https://educaciodigital.cat/ioc-batx/moodle/mod/book/view.php?id=5589&chapterid=3407>

³ *Idescat. Anuari estadístic de Catalunya. Empreses i establiments a 1 de gener. Per sectors d'activitat i nombre d'assalariats*. (2024). <https://www.idescat.cat/indicadors/?id=aec&n=15949>

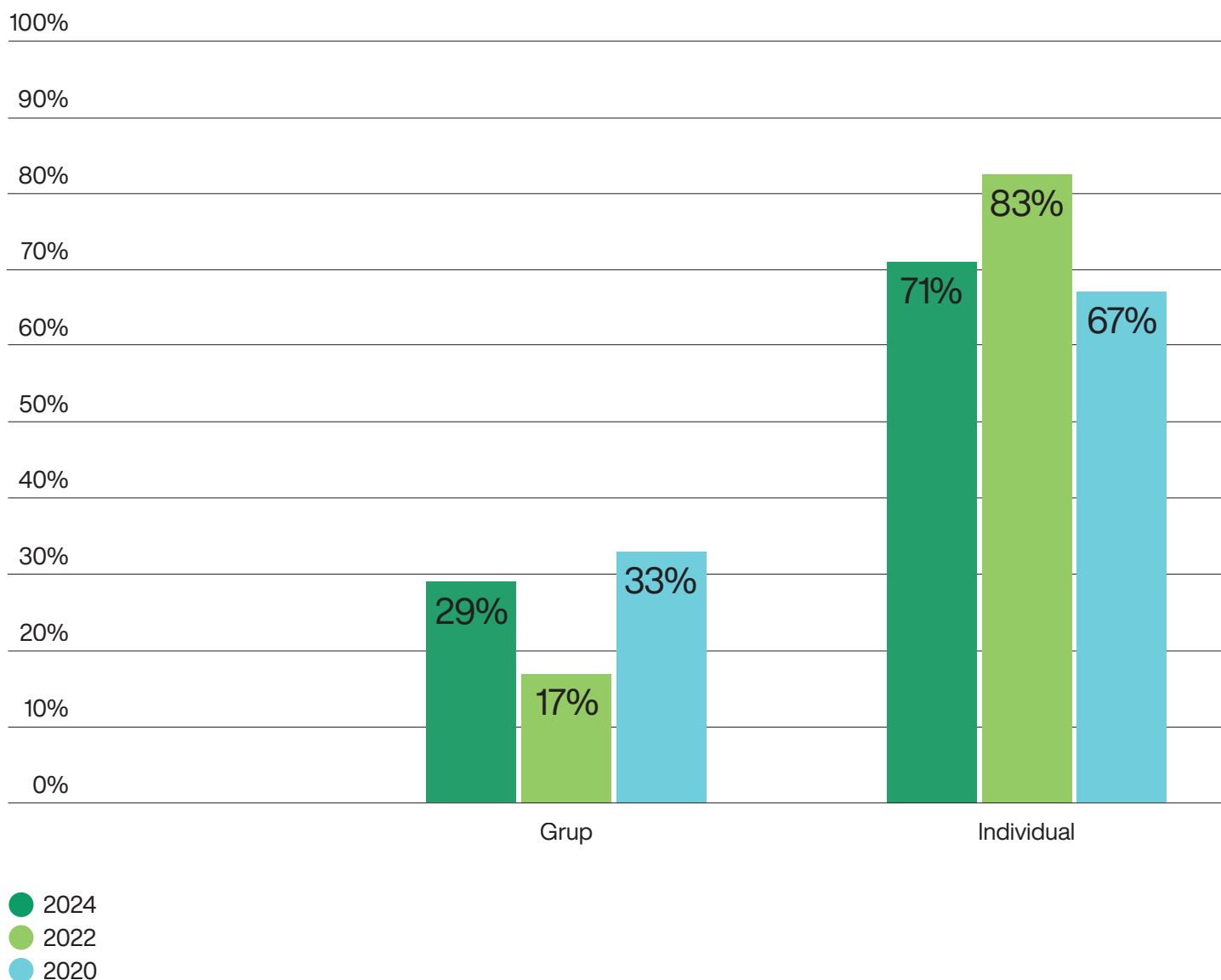
Per a totes les preguntes, s'ha dut a terme una anàlisi temporal, sectorial i segons la mida de l'empresa. En aquest informe, s'han inclòs les gràfiques més rellevants, que habitualment corresponen a l'anàlisi temporal i sectorial. Tanmateix, quan s'ha considerat oportú, també s'ha incorporat l'anàlisi per mida d'empresa.

La mostra del baròmetre de 2024 està composta majoritàriament per empreses independents, és a dir, empreses que no són filials, pertanyents als sectors de la indústria i la construcció. La majoria d'aquestes empreses tenen fins a 49 persones treballadores i una facturació d'entre 0 i 6 milions d'euros, fet que les situa dins la categoria de microempreses i petites empreses ². Això les converteix en una representació significativa del teixit empresarial de Catalunya ³.

GRÀFIC 1
Distribució de les respostes
segons individual o grup.
Comparativa 2020-2024

PREGUNTA:
Les respostes a l'enquesta
corresponen a l'empresa
individual o grup?

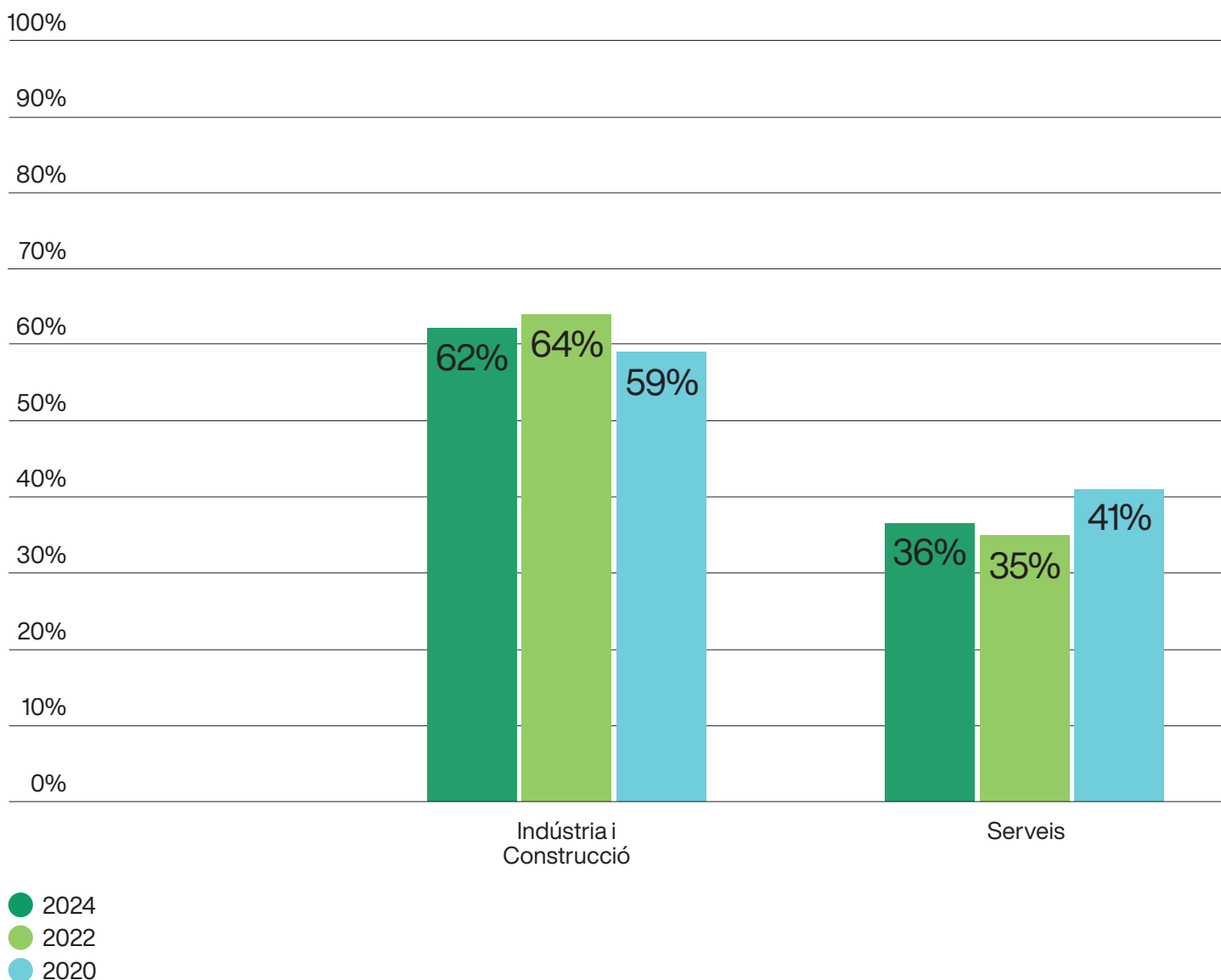
Del total d'empreses que han respost l'enquesta, un 71% són individuals i un 29% són filials d'empreses més grans. Tot i que els percentatges han variat lleugerament respecte a anys anteriors, la proporció d'empreses independents ha estat constantment superior a la de les filials en totes les edicions del baròmetre. Això es pot observar clarament en el gràfic, on la proporció d'empreses individuals és consistentment més alta que la de les empreses de grup en els anys 2020, 2022 i 2024.

GRÀFIC 2
Distribució de les
respostes per sector.
Comparativa 2020-2024

PREGUNTA:
A quin sector pertany
la seva empresa?

Respecte a l'activitat, el sector de la indústria i la construcció destaca amb un 62% de les respostes en el baròmetre de 2024. El sector dels serveis representa un 36%. Tot i que s'observa una lleugera disminució en la proporció d'empreses del sector industrial i de construcció i un lleuger augment en el sector serveis respecte al 2022, les diferències entre els dos sectors d'activitat es mantenen relativament estables al llarg dels anys analitzats, tal com es reflecteix al gràfic.

GRÀFIC 3

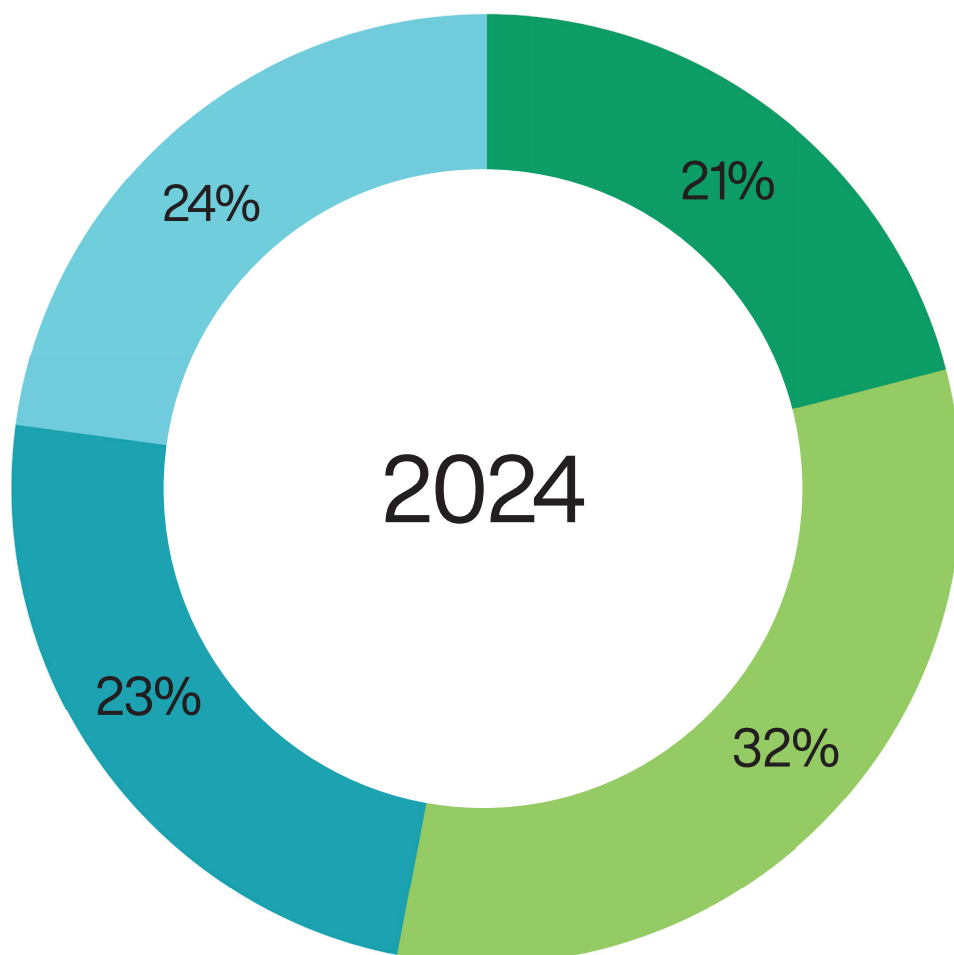
Distribució de les respostes segons mida. 2024

PREGUNTA:

Nombre de persones treballadores en conjunt a l'empresa o grup.

Pel que fa al nombre de persones empleades a les empreses, el grup d'empreses de 10 a 49 persones sobresurt amb un 32% de les respostes al qüestionari. Les empreses amb plantilles d'entre 50 i 249 i les d'1 a 9 persones treballadores representen el 23% i el 21% de les respostes, respectivament. Finalment, les empreses amb més de 250 persones treballadores suposen el 24%.

Aquestes dades es poden observar al Gràfic 3.

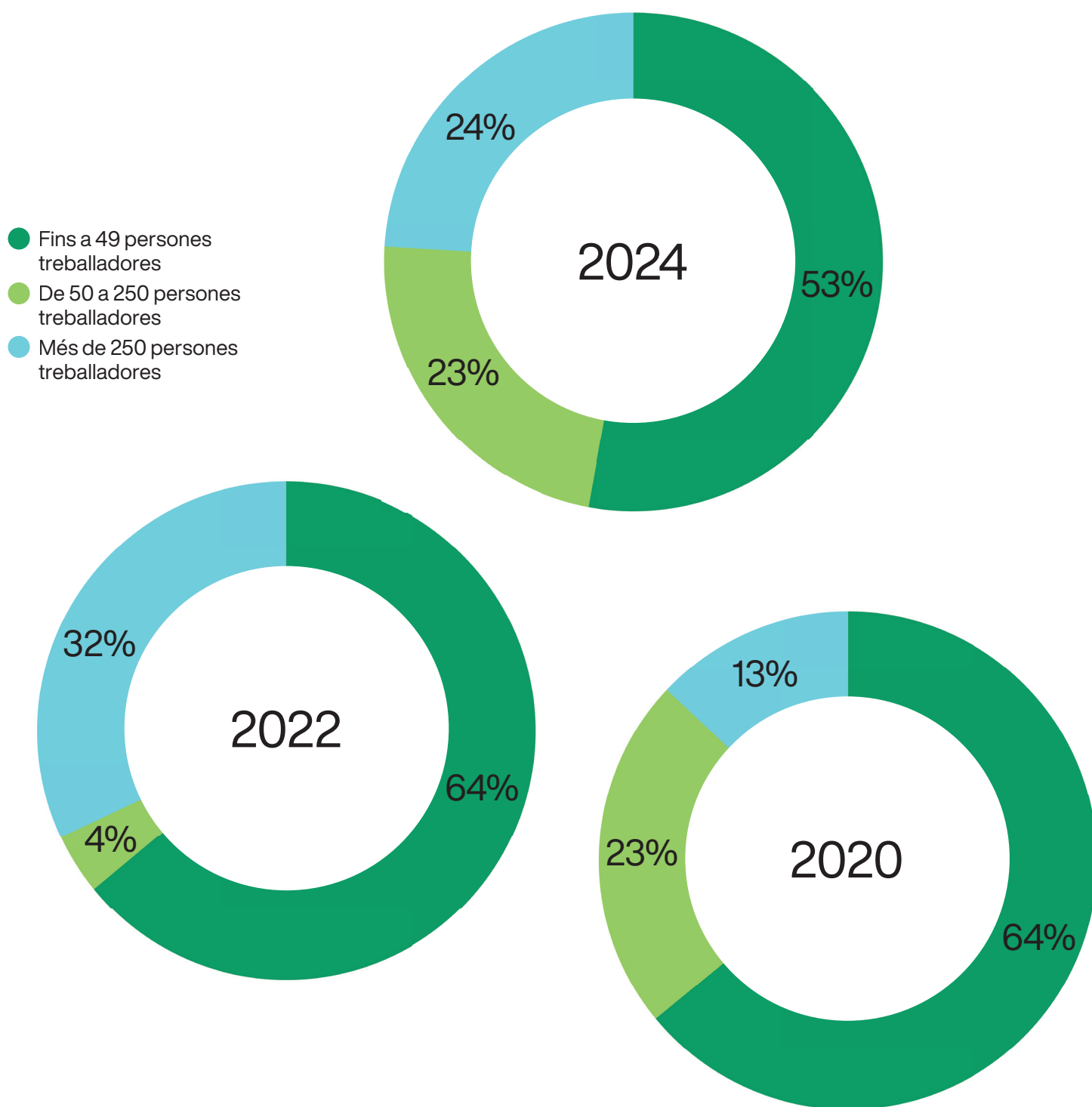

- D'1 a 9 persones treballadores
- De 10 a 49 persones treballadores
- De 50 a 249 persones treballadores
- Més de 250 persones treballadores

GRÀFIC 4
Distribució de les respostes
segons mida.
Comparativa 2020-2024

PREGUNTA:
Nombre de persones
treballadores en conjunt
a l'empresa o grup.

La representació de les empreses segons el nombre de persones treballadores ha anat variant en els diferents baròmetres. En el baròmetre de 2024, es pot observar que les empreses amb plantilles d'entre 50 i 249 persones han recuperat la representació que havien perdut en el baròmetre de 2022. Paral·lelament, es detecta una disminució significativa en la proporció d'empreses més petites (fins a 49 persones treballadores) respecte a les edicions d'anys anteriors, amb una reducció de més del 10%.

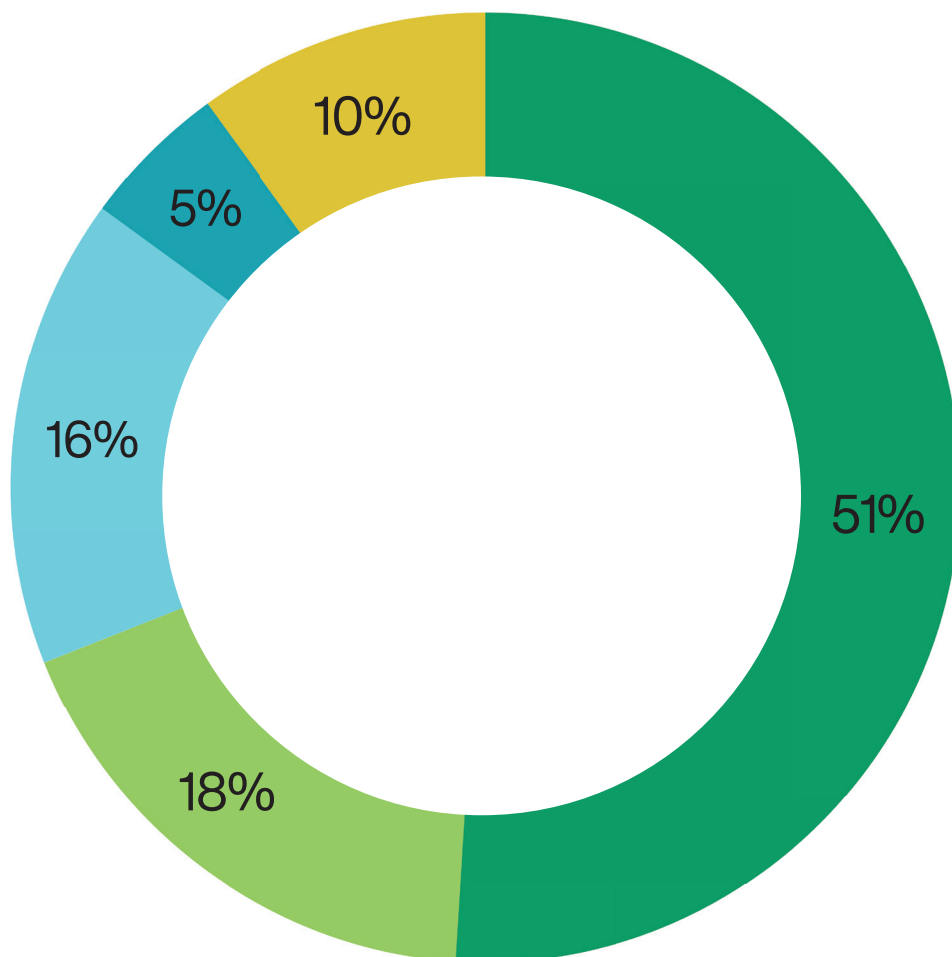

GRÀFIC 5

Distribució de les respostes segons facturació. 2024

PREGUNTA:
Nivell de facturació de les empreses.

Pel que fa al volum de facturació, la majoria de les respostes provenen d'empreses amb una facturació de 0 a 6 M€ (el 51% de la mostra). Les empreses amb una facturació de 6 a 25 M€ continuen amb un 18%. La resta de respostes corresponen a empreses amb volums de facturació superiors. Aquestes dades es poden observar al Gràfic 5.

- De 0 a 6 M€
- De 6 a 25 M€
- De 25 a 250 M€
- De 250 a 500 M€
- Més de 500 M€

En el Baròmetre d'Economia Circular de Catalunya 2024, s'han identificat diversos resultats destacats que posen de manifest l'evolució i la percepció de l'economia circular a la regió. A continuació, es resumeixen els punts més rellevants de l'informe:

COM PERCEBEN LES EMPRESES QUÈ ÉS L'ECONOMIA CIRCULAR:

- Augment del coneixement en economia circular: El coneixement sobre l'economia circular ha crescut significativament (*gràfic 6*) gràcies a iniciatives impulsades, entre d'altres, per la Generalitat de Catalunya, com el Congrés d'Economia Circular, el mateix baròmetre, i el Hub Catalunya Circular. Aquestes accions han generat un interès creixent, i cada cop són més les institucions de Catalunya que també participen d'aquesta transició cap a l'economia circular, i s'espera que aquesta tendència continuï en els anys vinents.
- Dispersió en la definició de l'economia circular: A diferència de les edicions anteriors, s'ha observat una major dispersió en les respostes a l'hora de definir l'economia circular (*gràfic 9*). Això suggereix que les empreses comencen a percebre l'economia circular com un concepte molt més sistèmic i complex del que es pensava inicialment.
- Comparativa de dades pre-COVID i post-COVID: Les dades del baròmetre de 2020 reflecteixen la situació pre-COVID de 2019, mentre que les dades del baròmetre de 2022 corresponen a l'any 2021, un període de transició post-COVID. Aquesta comparativa permet observar l'impacte de la pandèmia en la percepció i aplicació de l'economia circular a Catalunya. En l'edició actual, es constata l'estabilització econòmica de les empreses, que han començat a deixar de centrar-se exclusivament en la seva supervivència (*gràfic 10*).

- Associació de l'economia circular al creixement: Una part important de les empreses enquestades vinculen l'economia circular amb el desenvolupament econòmic (*gràfic 13*). Aquesta associació suggereix una percepció positiva de l'economia circular com a avantatge competitiva i motor de desenvolupament sostenible i d'innovació.

- Impacte de la legislació europea: La legislació europea està jugant un paper crucial en l'impuls cap a un canvi de model econòmic (*gràfic 22*). Les normatives i directrius europees estan fomentant l'adopció de pràctiques d'economia circular, accelerant així una transformació estructural en la manera de produir i consumir.

INICIATIVES MÉS RELLEVANTS EN LA IMPLANTACIÓ DE L'ECONOMIA CIRCULAR:

- Implantació de mesures senzilles: Les empreses estan implementant mesures d'economia circular que, en gran part, són de fàcil aplicació i representen un primer pas cap a la transició (*gràfic 33*). Aquestes mesures són fàcils d'implementar perquè es poden dur a terme de manera individual, sense la necessitat de col·laborar amb altres empreses. En canvi, les mesures que impliquen la col·laboració amb altres empreses no són tan comunes, ja que la col·laboració, tot i ser clarament molt positiva, sovint comporta una major complexitat en les primeres fases dels processos.

- Optimització de processos: La majoria de les empreses aposten per una economia circular basada en l'optimització de processos, més que en un canvi profund del model d'organització (*gràfic 24 i 33*). Això indica que encara es troben en una fase inicial d'adopció de pràctiques que requereixen transformacions empresarials més profundes.

- Baixa incidència en el canvi de model de negoci: La capacitat d'incidència en el canvi de model de negoci és encara limitada (*gràfic 24, 36 i 37*). Les empreses es troben en una etapa preliminar pel que fa a la transformació dels seus models de negoci cap a un enfocament més circular.

- Mesura de l'impacte estratègic: Les empreses que han integrat l'economia circular en la seva estratègia de negoci tendeixen a mesurar més l'impacte d'aquesta aplicació en termes estratègics (*gràfic 29, 30 i 31*). Això reflecteix una major consciència i control sobre els efectes de les seves pràctiques sostenibles.

BARRERES A SUPERAR I ESTÍMULS PER AVANÇAR:

- Barrera principal: La barrera més significativa (*gràfic 32*) per a l'aplicació de l'economia circular a les empreses és el preu elevat de les matèries d'origen reciclat i l'absència de demanda per part dels consumidors de productes d'economia circular.
- Alineació dels socis de la cadena de subministrament: Alinear els socis de la cadena de subministrament amb els estàndards de sostenibilitat (*gràfic 33*) ha estat un dels objectius més rellevants en els diversos baròmetres. Aquest any, s'ha afegit la mesura de "Fomentar una bona traçabilitat i comunicar-ho", que ha demostrat tenir una gran importància.
- Barreres al canvi de model de negoci: La transició cap a un model de negoci basat en la servitització es troba amb la dificultat d'haver d'adaptar la cadena de producció i distribució al nou enfocament (*gràfic 35*). En els models de venda de segona mà i remanufactura (*gràfic 37*), les principals limitacions són el seguiment i la recuperació dels materials, així com la connexió amb l'estratègia empresarial, que sovint continua centrada en la venda de productes nous.
- Instruments de l'administració pública: S'observa un augment del coneixement general per part de les empreses sobre els instruments de l'administració pública (*gràfic 38*) destinats a fomentar l'economia circular.
- Inversions en innovacions tecnològiques: Hi ha un creixement notable en les inversions per implementar innovacions tecnològiques (*gràfic 41*) orientades a l'economia circular, especialment en les empreses del sector dels serveis.
- Ajudes: En 2024, més de la meitat de les empreses que han sol·licitat ajuda financera l'han rebut (*gràfic 42*). A més, pel que fa als *Fons Next Generation*, el 70% de les empreses que els han sol·licitat n'han rebut (*gràfic 43*). Aquestes ajudes han estat aprofitades per igual per empreses petites, mitjanes i grans (*gràfic 44*).

Bloc 1: Valoració de la importància de l'economia circular

GRÀFIC 6

Grau de coneixement
de l'economia circular.
Comparativa 2020-2024

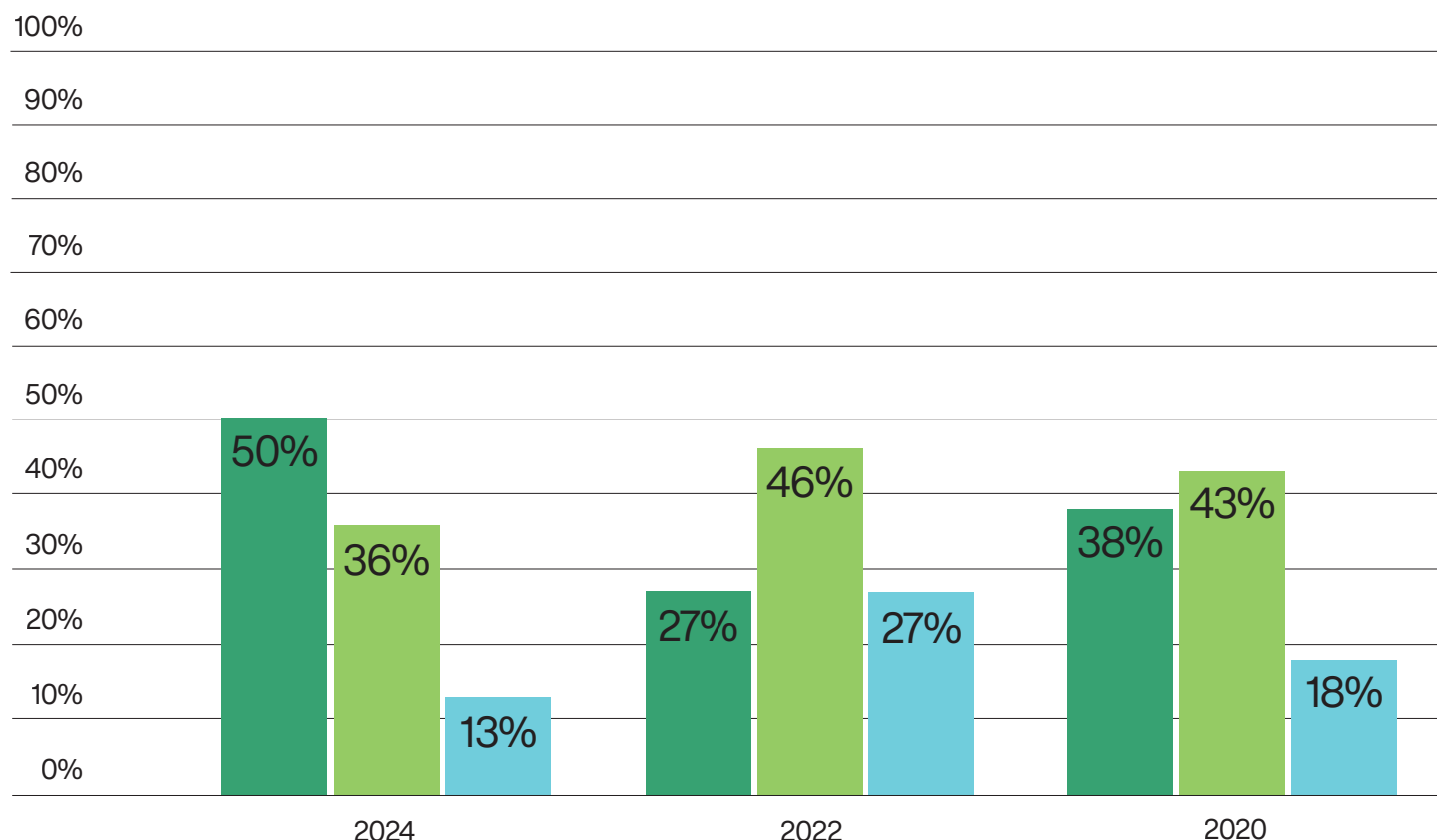
PREGUNTA:

Quin grau de coneixement
creu que té sobre l'economia
circular?

- Molt coneixement
- Coneixement mitjà
- Poc coneixement / No ho sé

El gràfic mostra una certa volatilitat en el grau de coneixement de l'economia circular. El 2024 presenta signes de recuperació entre les empreses amb un alt grau de coneixement, després d'una caiguda significativa el 2022. Això suggereix una presa de consciència creixent sobre la importància de l'economia circular, tot i que encara queda camí per assolir els nivells de coneixement del 2020.

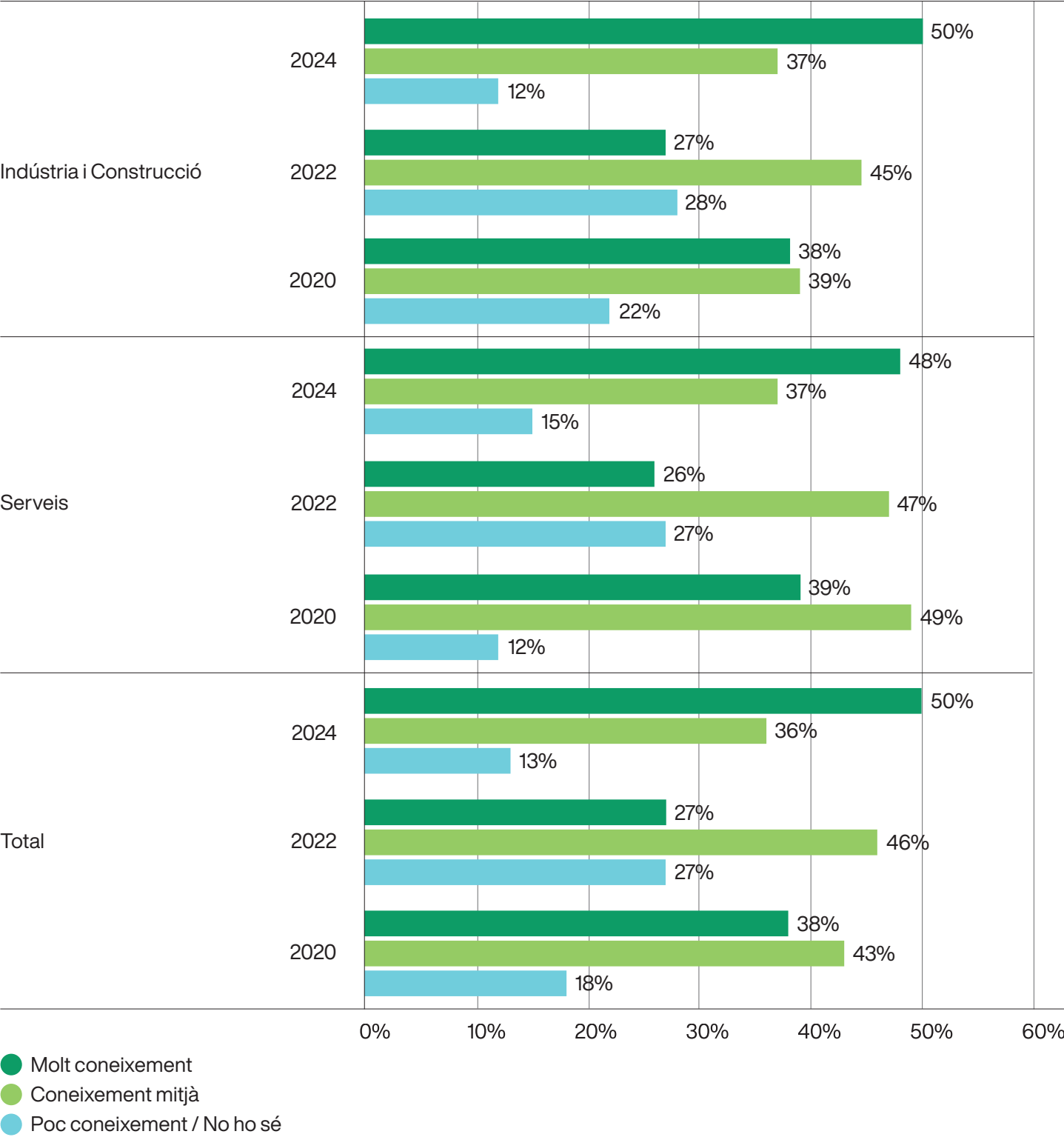
A més, la reducció d'empreses amb poc o nul coneixement és un signe positiu, ja que implica un desconeixement menor en comparació amb anys anteriors. Tot plegat es pot interpretar com un avenç en la difusió i comprensió de l'economia circular, encara que cal continuar treballant per mantenir i ampliar aquesta tendència positiva.

GRÀFIC 7
Grau de coneixement de
l'economia circular per sector.
Comparativa 2020-2024

PREGUNTA:
Quin grau de coneixement
creu que té sobre l'economia
circular?

Pel que fa al grau de coneixement, el 2024 un 50% de les empreses de la Indústria i de la Construcció consideren que tenen molt coneixement sobre l'economia circular, en comparació amb el 27% que ho considerava així el 2022. Aquesta tendència positiva s'observa tant globalment com en els diferents sectors d'activitat, amb un comportament similar en els àmbits industrial, de la construcció i dels serveis.

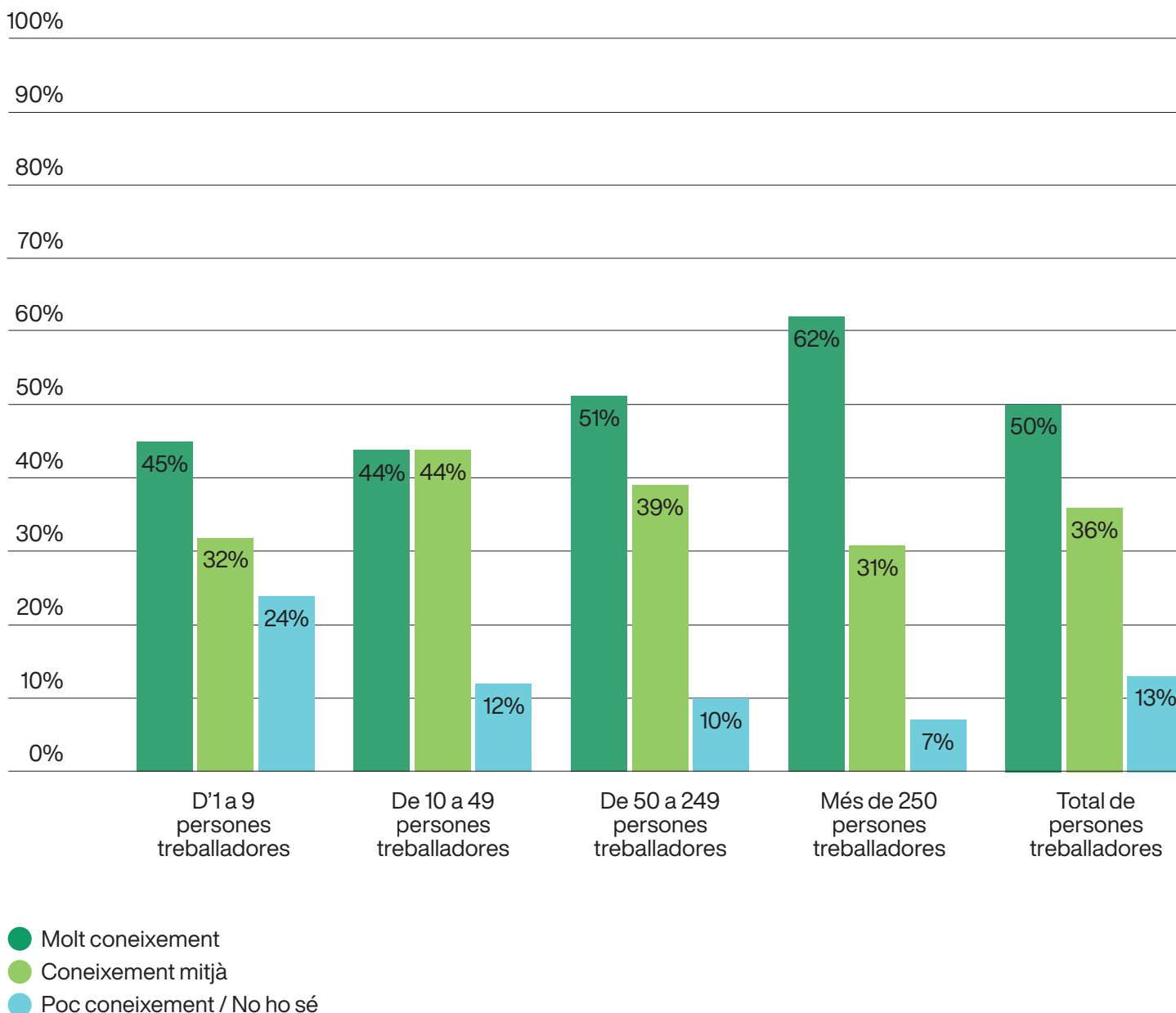

GRÀFIC 8

Grau de coneixement de l'economia circular segons la mida de l'empresa. 2024

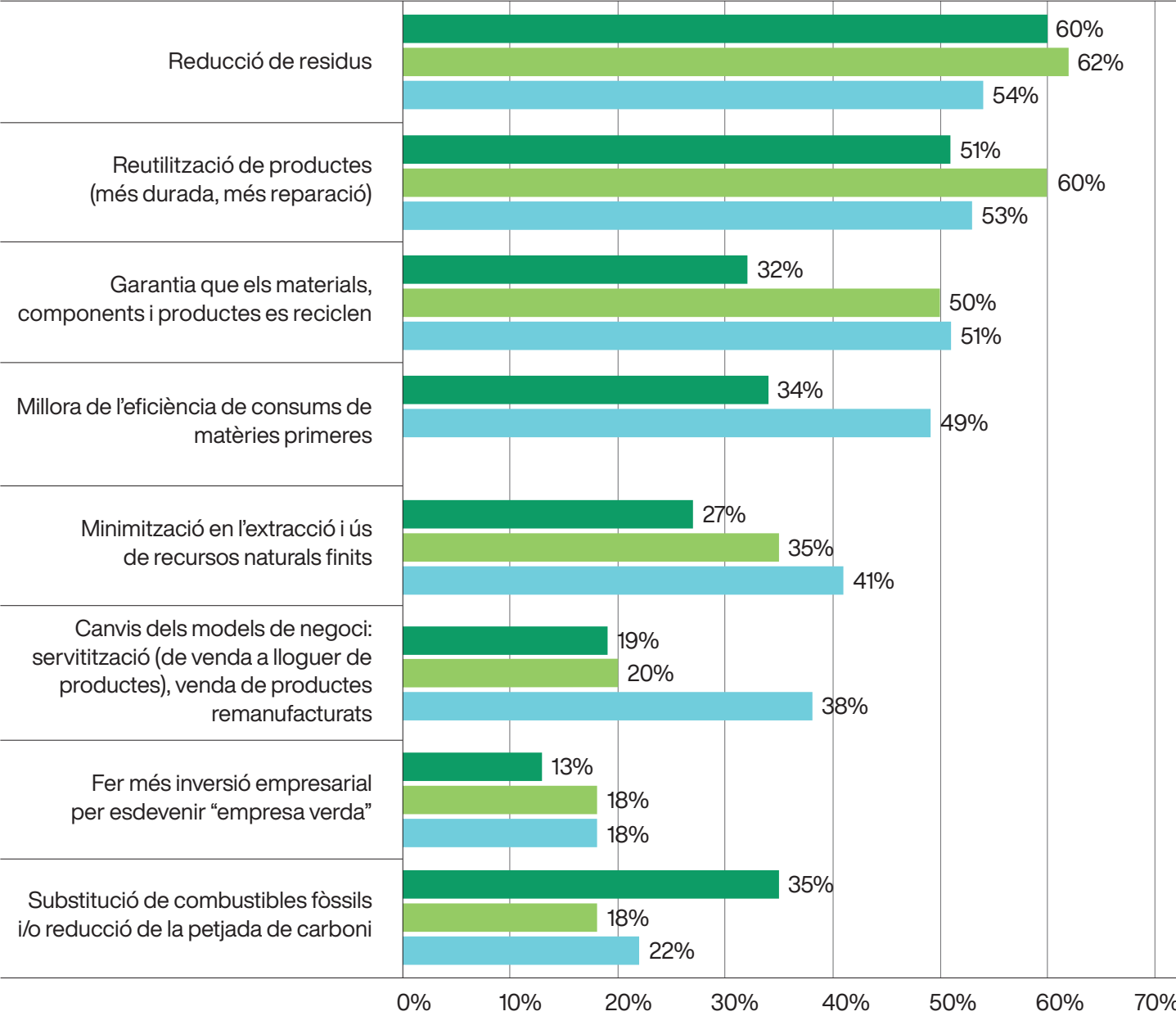
En general, les empreses afirmen tenir un alt grau de coneixement sobre l'economia circular. A més, com més gran és l'empresa, més alt és el grau de coneixement que perceben tenir: un 45% de les empreses més petites consideren que tenen molt coneixement, mentre que aquest percentatge augmenta fins al 62% en el cas de les grans empreses.

PREGUNTA:
Quin grau de coneixement creu que té sobre l'economia circular?

GRÀFIC 9
Millor descripció del concepte
d'economia circular.
Comparativa 2020-2024

PREGUNTA:
Quines de les opcions següents
descriuen millor per a vostè el
concepte i objectiu d'economia
circular?

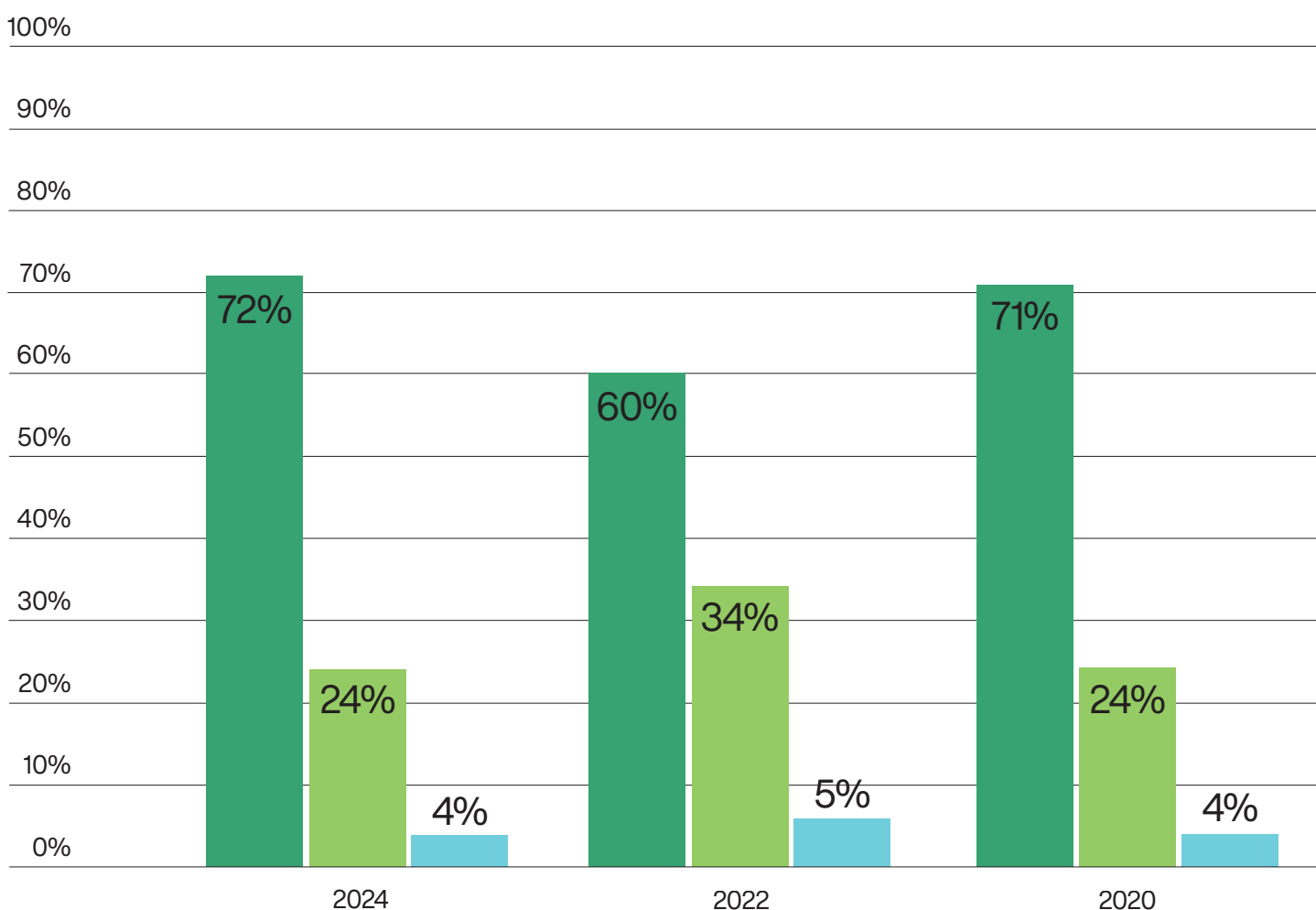
● 2024
● 2022
● 2020

Igual que en els baròmetres anteriors, la resposta sobre les opcions que millor descriuen l'economia circular no és unànime, si bé les opcions més seleccionades en les tres enquestes realitzades els anys 2020, 2022 i 2024 coincideixen i continuen sent: la “Reducció de residus” (60% el 2024) i la “Reutilització de productes” (51%). A més, la “Substitució de combustibles fòssils” ha guanyat molta més importància en comparació amb els anys anteriors, arribant al 35% el 2024, un increment de 17 punts respecte a l'edició de 2022, quan era una de les opcions menys seleccionades.

GRÀFIC 10
Urgència de realitzar
la transició cap a
l'economia circular.
Comparativa 2020-2024.

PREGUNTA:
Com d'urgent considera
realitzar la transició cap
a l'economia circular?

Les opcions menys escollides el 2024 són “Fer més inversió empresarial per esdevenir empresa verda”, que ha continuat sent una de les menys prioritzades, amb una disminució de 5 punts respecte al baròmetre anterior. També cal destacar que els “Canvis dels models de negoci: servitització (passar de la venda al lloguer de productes), venda de productes remanufacturats” han obtingut un 19%, un percentatge similar al del 2022 (20%), però molt inferior al del 2020 (38%).

- Molt urgent
- Mitjanament urgent
- Poc urgent / No ho sé

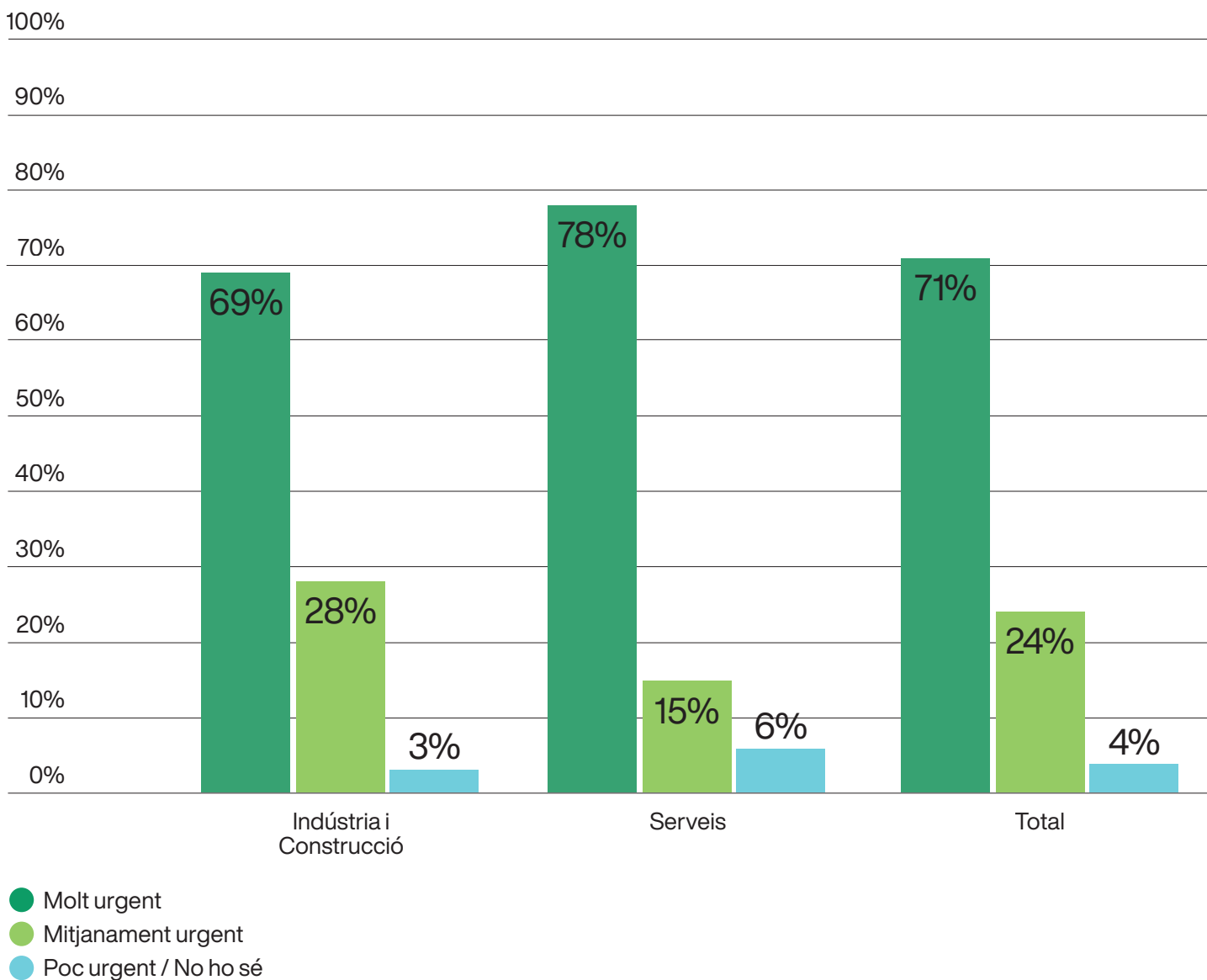
Tot i que la percepció de la urgència per realitzar la transició cap a l'economia circular va disminuir entre els anys 2020 i 2022, el 2024 mostra un augment gairebé fins als mateixos nivells que el 2020. Aquesta disminució de la urgència en el segon baròmetre podria ser atribuïda a la pandèmia de la COVID-19, que va canviar les prioritats de les empreses durant els anys de recuperació.

GRÀFIC 11

Urgència de realitzar la transició cap a l'economia circular per sector. 2024

PREGUNTA:
Com d'urgent considera realitzar la transició cap a l'economia circular?

Pel que fa als sectors d'activitat, les dades mostren que la transició cap a l'economia circular és percebuda com a urgent en ambdós sectors. No obstant això, destaca el sector de serveis, on un 78% de les empreses consideren la transició com molt urgent, en comparació amb el 69% del sector industrial i de la construcció.

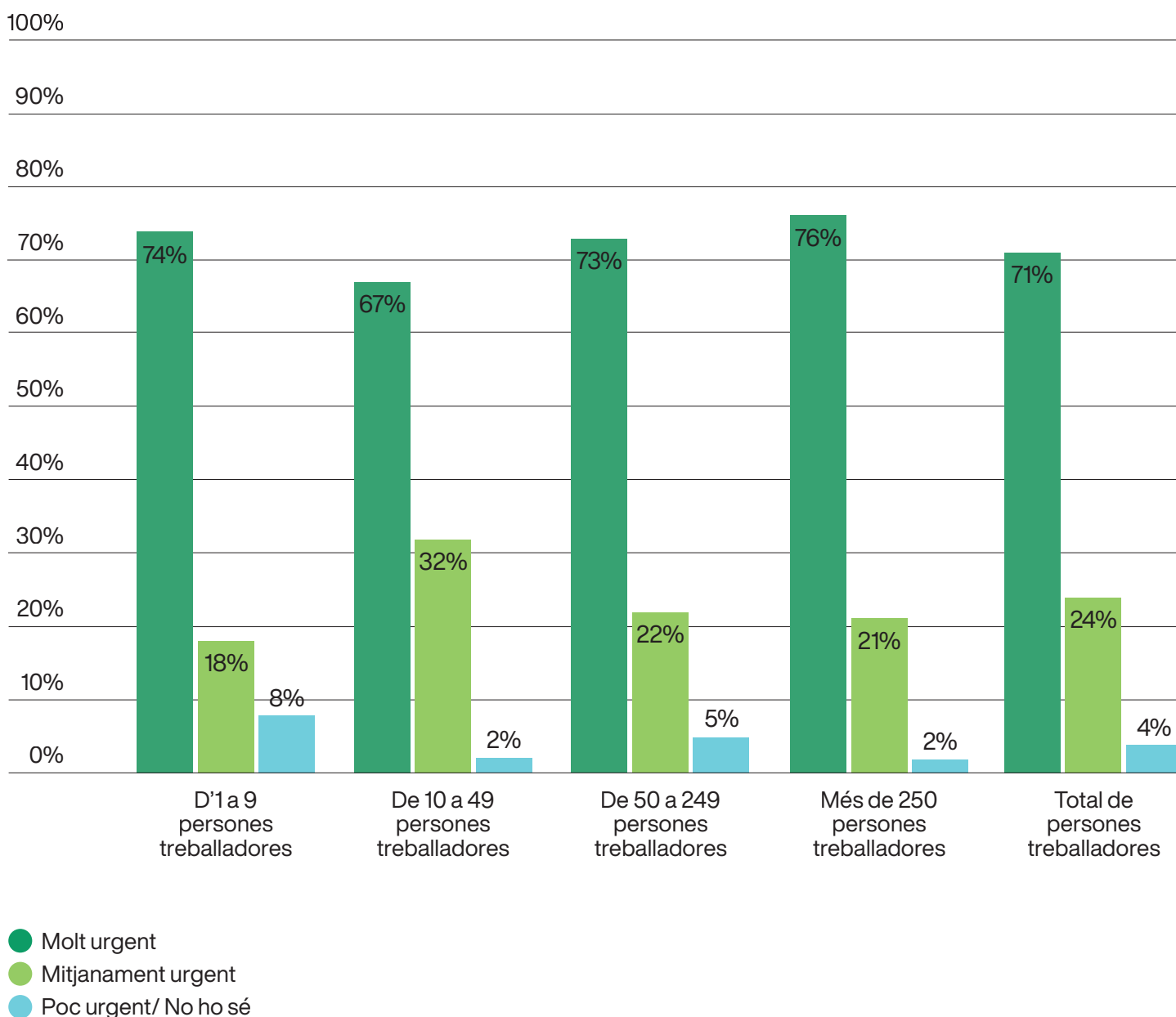

GRÀFIC 12

Urgència de realitzar la transició cap a l'economia circular segons mida. 2024

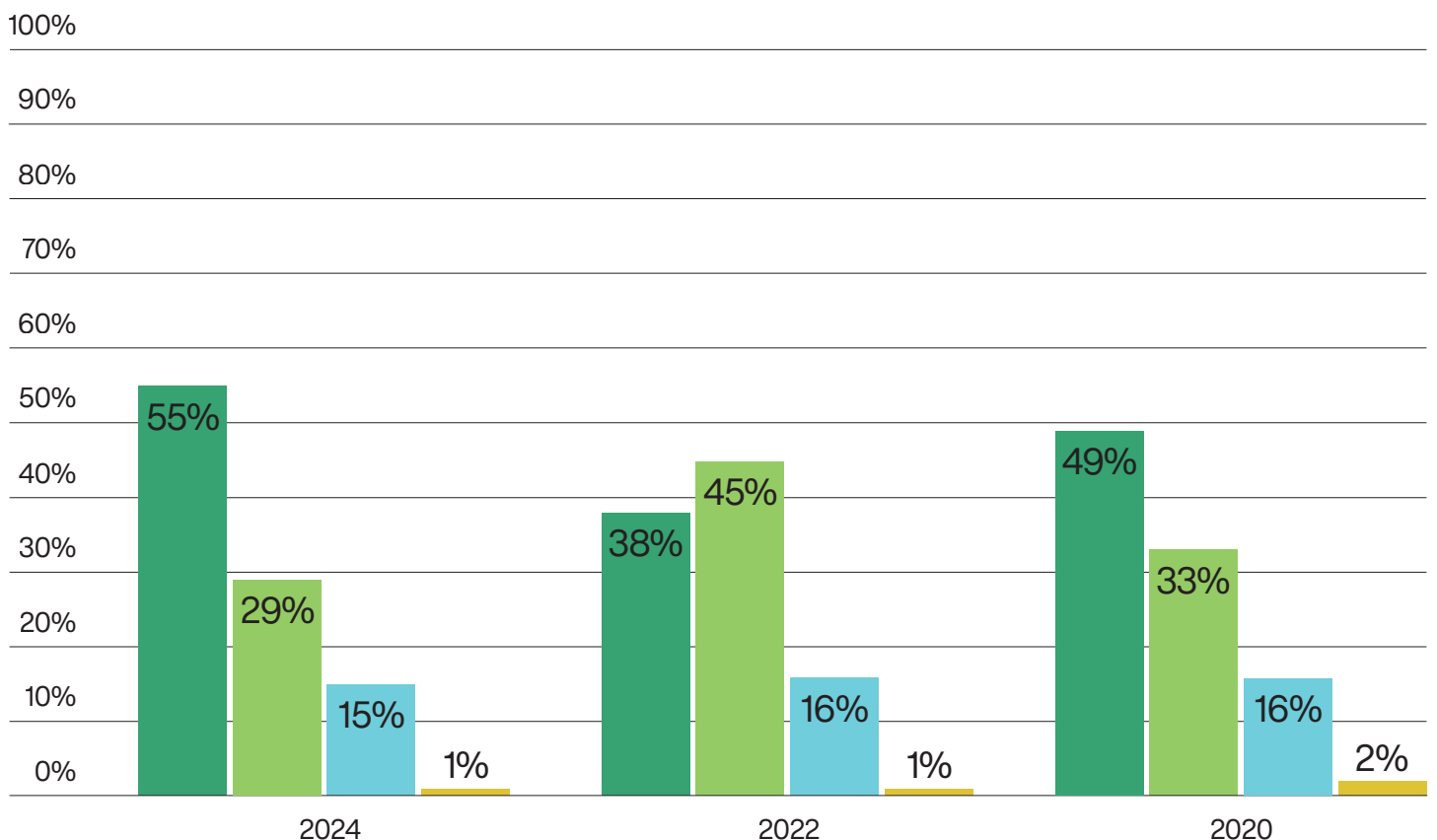
PREGUNTA:
Com d'urgent considera realitzar la transició cap a l'economia circular?

La urgència de la transició cap a l'economia circular és transversal entre empreses de totes les mides, amb el 71% de la mostra total que considera aquest canvi molt urgent, un valor que és significativament elevat. El percentatge d'empreses que consideren poc urgent el canvi és, així i tot, significativament baix tant entre les petites, mitjanes com grans empreses.

Bloc 2: Com d'important és per a la seva empresa?

Tot i que la influència de l'economia circular en l'estratègia de creixement de l'empresa va disminuir entre els anys 2020 i 2022, les dades del 2024 mostren una recuperació, amb nivells que s'aproximen als del 2020.

GRÀFIC 13
Nivell d'influència de
l'economia circular en
l'estratègia de creixement
futur de l'empresa.
Comparativa 2020-2024

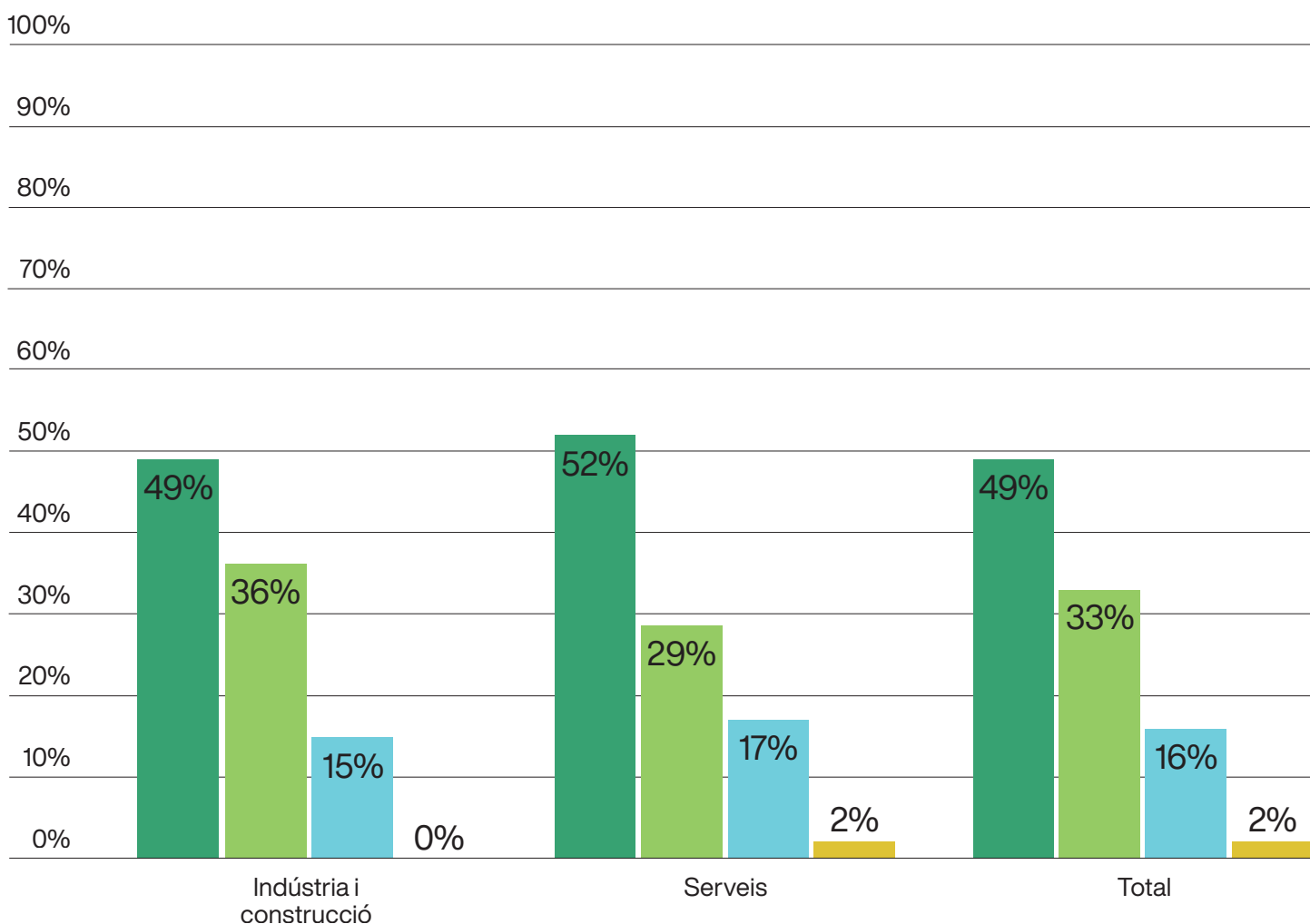
- Força influència
- Alguna influència
- Influència mínima o cap influència
- NS / NC

PREGUNTA:
Quin nivell d'influència
té l'economia circular en
l'estratègia de creixement
futur de l'empresa?

GRÀFIC 14
Nivell d'influència de
l'economia circular en
l'estratègia de creixement
futur de l'empresa per
sector. 2024

En el cas de les empreses dels sectors industrial, de la construcció i de serveis, la influència de l'economia circular en l'estratègia de creixement futur és similar a la tendència general observada. No es perceben diferències significatives entre aquests sectors, i la comparativa anual mostra que la tendència s'ha mantingut estable al llarg dels anys sense canvis notables.

PREGUNTA:
Quin nivell d'influència
té l'economia circular en
l'estratègia de creixement
futur de l'empresa?

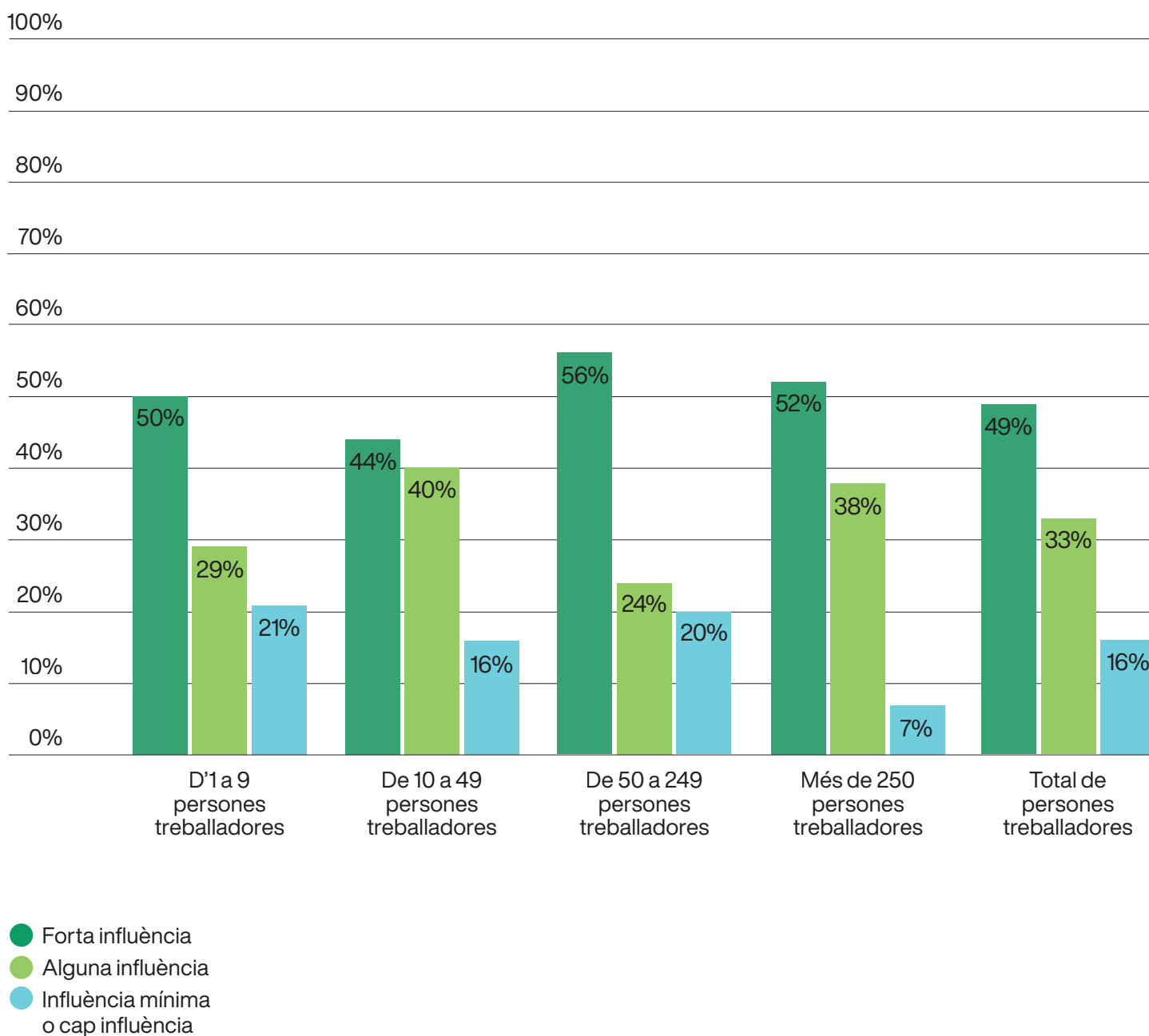

- Forta influència
- Alguna influència
- Influència mínima o cap influència
- NS / NC

GRÀFIC 15
Nivell d'influència de l'economia circular en l'estratègia de creixement futur de l'empresa segons mida. 2024

El 49% de les empreses enquestades considera que l'economia circular té una forta influència en l'estratègia de creixement de l'empresa. Entre aquestes, destaquen les empreses amb entre 50 i 249 persones treballadores, en què el percentatge d'influència elevada arriba al 56%.

PREGUNTA:
Quin nivell d'influència té l'economia circular en l'estratègia de creixement futur de l'empresa?

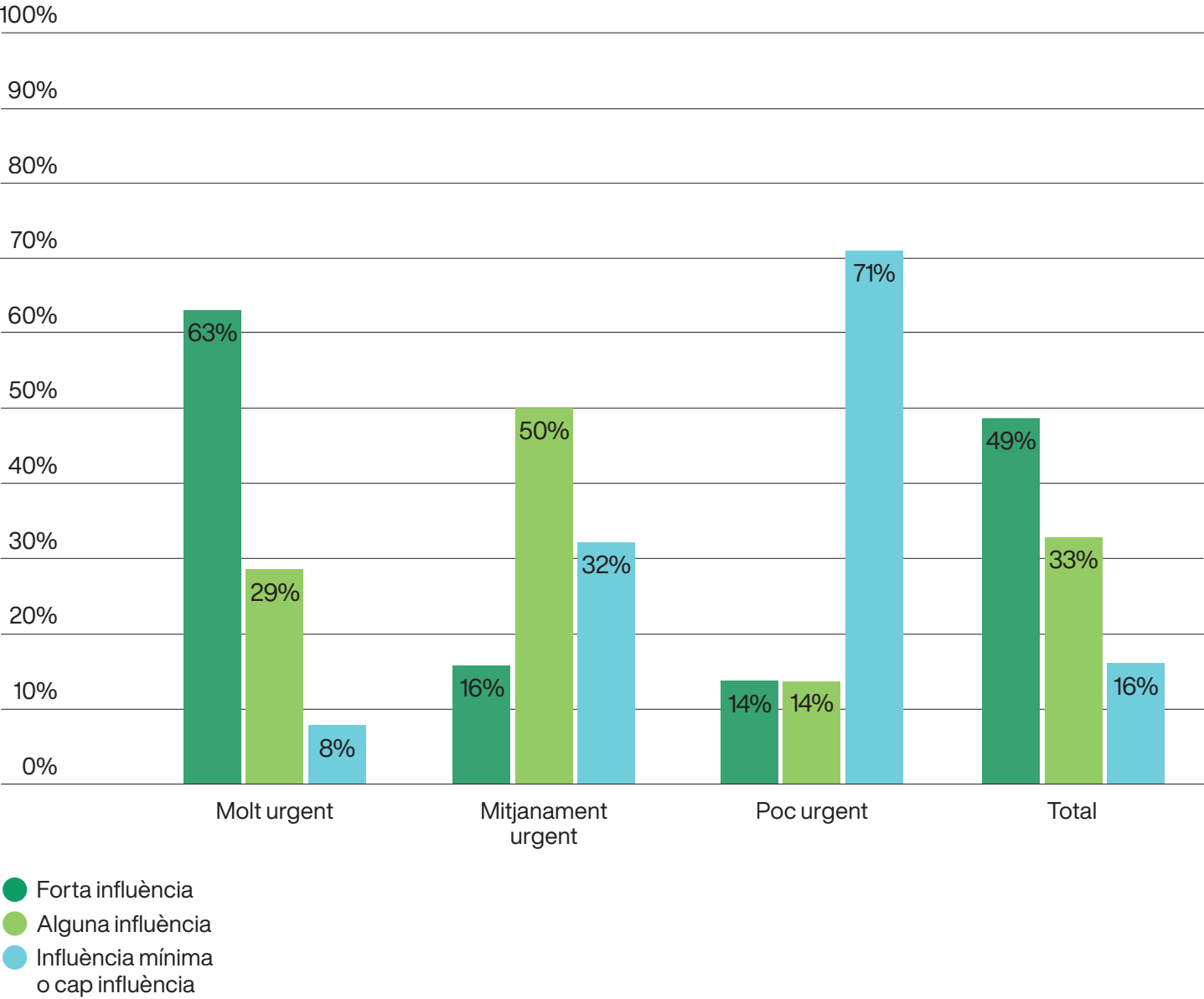

GRÀFIC 16
Relació entre la urgència global de la transició i la influència en l'estratègia de creixement de futur de l'empresa. 2024

PREGUNTA:
Com d'urgent considera realitzar la transició cap a l'economia circular?

Quin nivell d'influència té l'economia circular en l'estratègia de creixement futur de l'empresa?

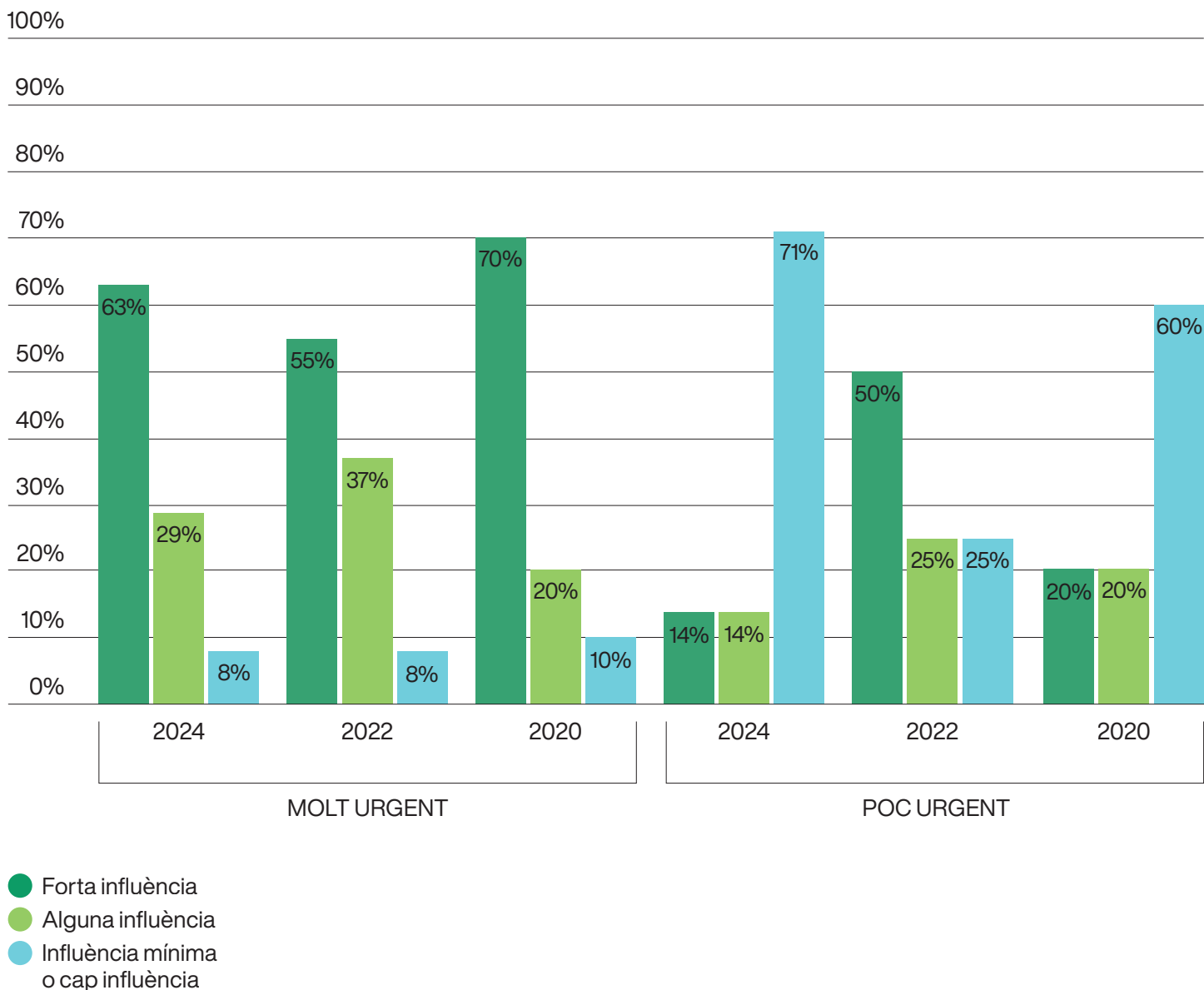
Les empreses on l'economia circular té una forta influència en la seva estratègia de creixement tendeixen a considerar la transició cap a l'economia circular com molt urgent. En canvi, aquelles empreses que perceben poca influència de l'economia circular en la seva estratègia veuen aquest canvi com menys urgent. Això mostra una correlació lògica entre la influència percebuda de l'economia circular i la urgència atribuïda a la seva implementació.

GRÀFIC 17
Relació entre la urgència global de la transició i la influència en l'estratègia de creixement de futur de l'empresa. Comparativa 2020-2024

PREGUNTA:
 Com d'urgent considera realitzar la transició cap a l'economia circular?
 Quin nivell d'influència té l'economia circular en l'estratègia de creixement futur de l'empresa?

En el gràfic es pot observar que, des de l'enquesta de l'any 2022, ha augmentat el nombre d'empreses on l'economia circular té una forta influència en la seva estratègia de futur i que consideren molt urgent realitzar la transició cap a l'economia circular, arribant al 63%. En canvi, ha disminuït al 14% el percentatge d'empreses que consideren que l'economia circular té una forta influència en la seva estratègia de creixement, però que veuen la transició cap a la circularitat com poc urgent. També ha augmentat al 71% el percentatge d'empreses que consideren que l'economia circular no té cap influència en la seva estratègia i que perceben la transició com poc urgent.

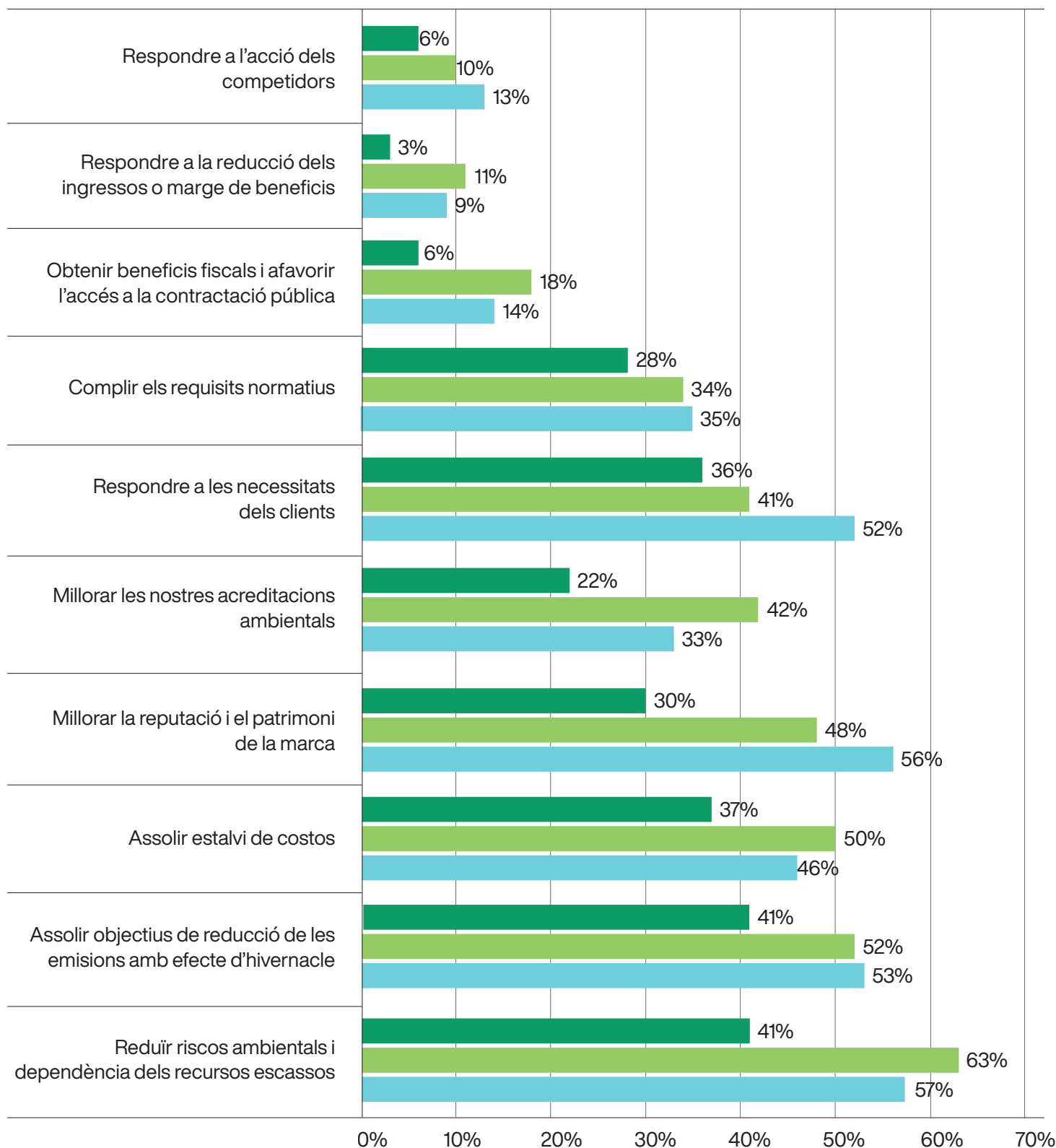
GRÀFIC 18

Motivacions més importants per la implantació de l'economia circular. Comparativa 2020-2024

PREGUNTA:

Quines serien les motivacions més importants per a la seva empresa per dur a terme iniciatives relacionades amb aspectes circulars dins la cadena de producció?

● 2024
● 2022
● 2020

Els motius per impulsar l'economia circular dins l'empresa i en la cadena de producció són força diversos i han anat variant des de l'any 2020. Tant el 2020 com el 2022, es destacaven la “Reducció de riscos ambientals i la dependència dels recursos escassos”, la “Millora de la reputació i el patrimoni de la marca”, i l’“Assoliment d'objectius per a la reducció de les emissions d'efecte hivernacle” com les principals motivacions. Aquestes motivacions es mantenen com les més importants en el baròmetre actual, tot i que el percentatge és inferior i la diferència amb altres motius és menys pronunciada. *(gràfic 18)*

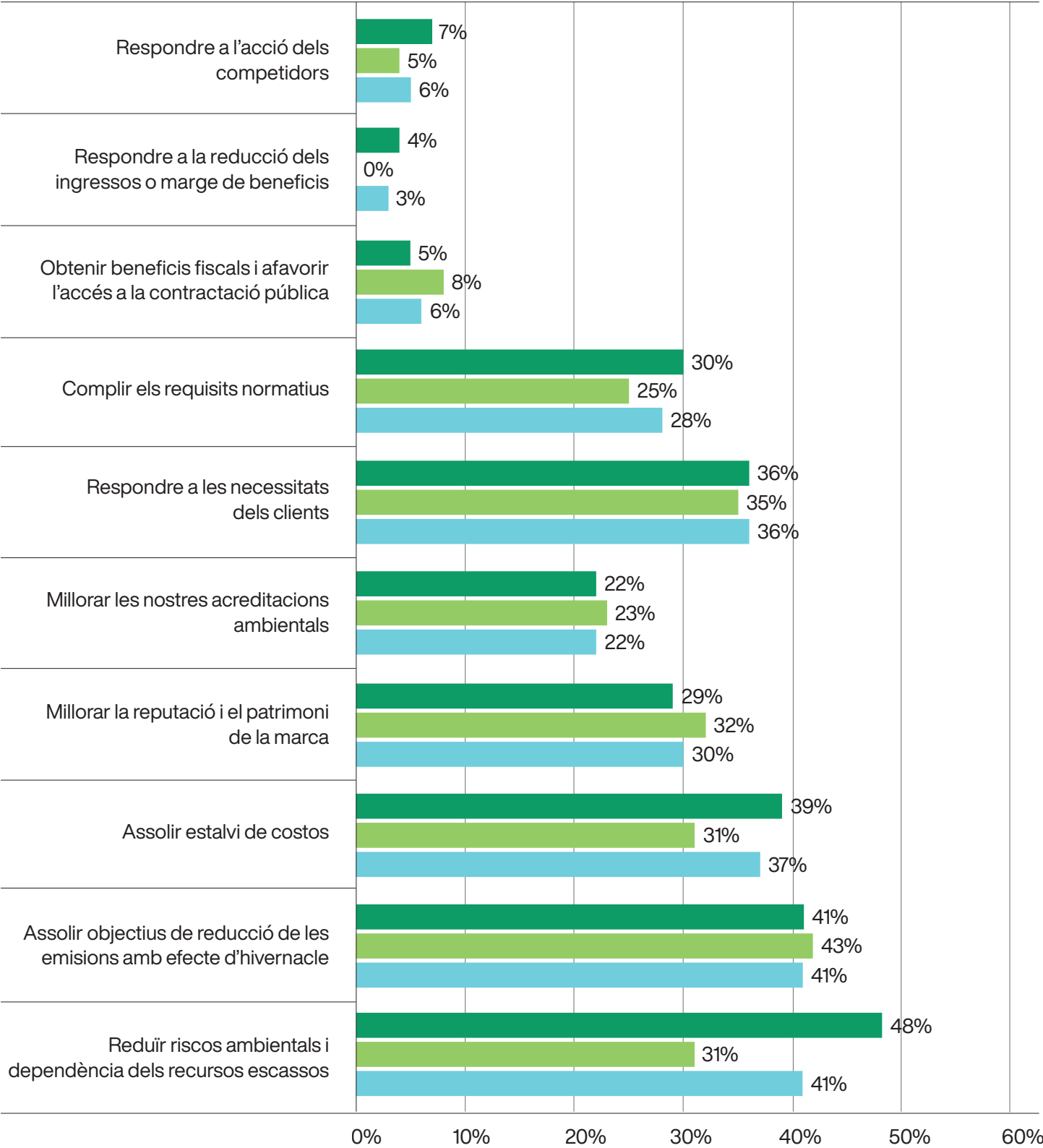
En general, les motivacions principals per aplicar l'economia circular són la “Reducció de riscos ambientals i la dependència dels recursos escassos” (41%), “Assolir objectius per a la reducció de les emissions d'efecte hivernacle” (41%) i l’“Estalvi de costos” (37%). Pel sector de la indústria i la construcció, aquestes motivacions es mantenen, tot i que amb percentatges lleugerament diferents. En canvi, en el sector de serveis, destaca com a principal motivació “Assolir objectius per a la reducció de les emissions d'efecte hivernacle” (43%), seguida de “Respondre a les necessitats dels clients” (35%) i “Millorar la reputació i el patrimoni de la marca” (32%). *(gràfic 19)*

Es pot observar que les motivacions varien segons la mida de les empreses. Les microempreses estan motivades principalment per “Complir els requisits normatius” i per la pressió dels competidors. Les petites empreses es focalitzen en “Reducir els riscos ambientals i disminuir la dependència de recursos escassos” i “Millorar les acreditacions ambientals”. Les empreses mitjanes busquen sobretot “Obtenir beneficis fiscals i afavorir l'accés a la contractació pública” i “Respondre a la reducció dels ingressos o marges de beneficis”. Finalment, les grans empreses prioritzen “Assolir objectius de reducció d'emissions d'efecte hivernacle”, “Millorar la reputació i el valor de la marca”, “Respondre a les necessitats dels clients” i “Complir amb els requisits normatius”. *(gràfic 20)*

GRÀFIC 19
Motivacions més importants
per la implantació de l'economia
circular per sectors. 2024

PREGUNTA:
Quines serien les motivacions
més importants per a la seva
empresa per dur a terme
iniciatives relacionades amb
aspectes circulars dins la
cadena de producció?

- Indústria i Construcció
- Serveis
- Total

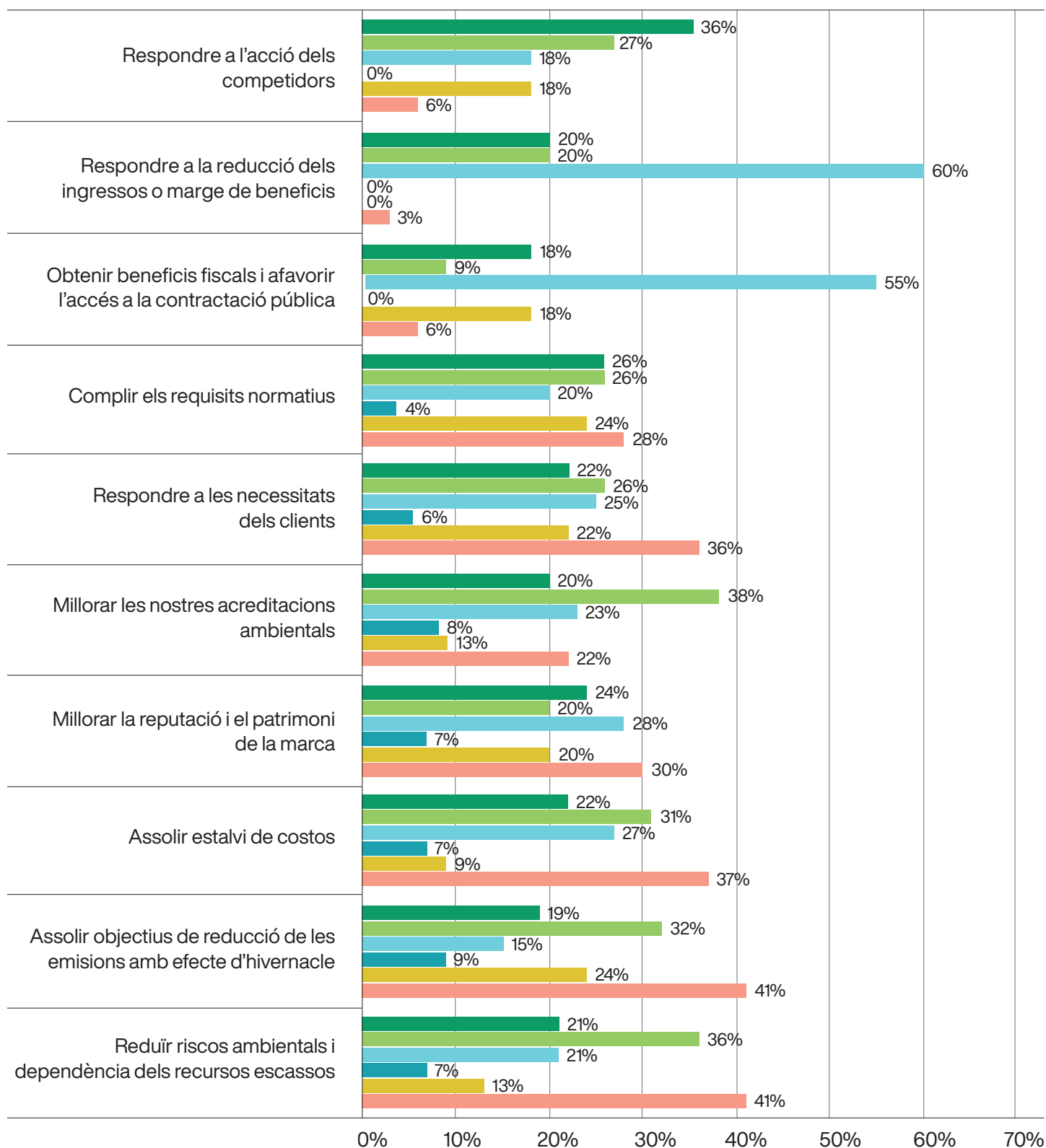
GRÀFIC 20

Motivacions més importants per la implantació de l'economia circular segons mida. 2024

PREGUNTA:

Quines serien les motivacions més importants per a la seva empresa per dur a terme iniciatives relacionades amb aspectes circulars dins la cadena de producció?

- D'1 a 9 persones treballadores
- De 10 a 49 persones treballadores
- De 50 a 249 persones treballadores
- De 250 a 499 persones treballadores
- Més 500 persones treballadores
- Total de persones treballadores

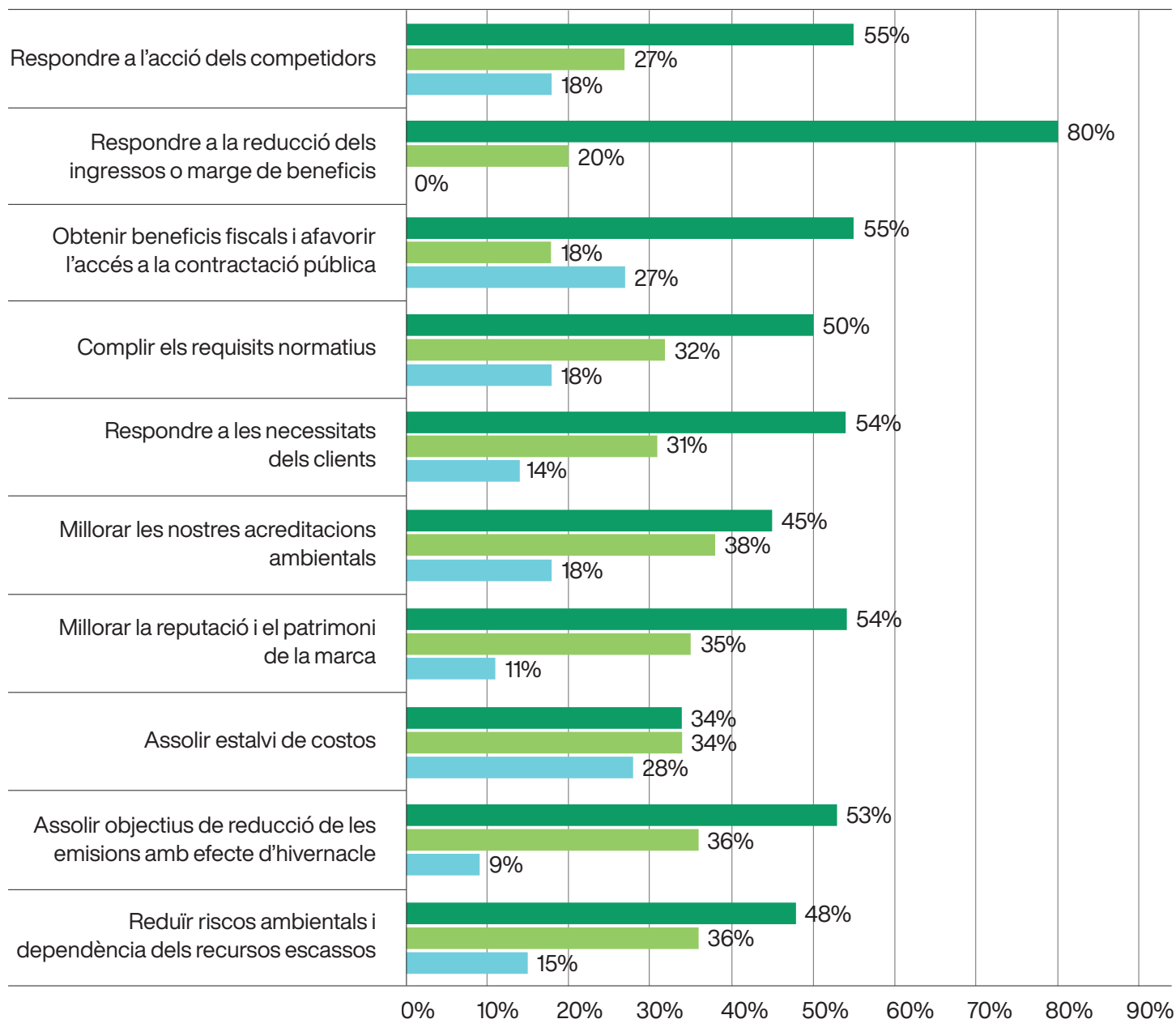
GRÀFIC 21

Motivacions més importants per la implantació de l'economia circular segons la influència en l'estratègia de creixement de futur de l'empresa. 2024

PREGUNTA:

Quines serien les motivacions més importants per a la seva empresa per dur a terme iniciatives relacionades amb aspectes circulars dins la cadena de producció?

Quin nivell d'influència té l'economia circular en l'estratègia de creixement futur de l'empresa?

- Forta influència
- Alguna influència
- Mínima influència o cap influència

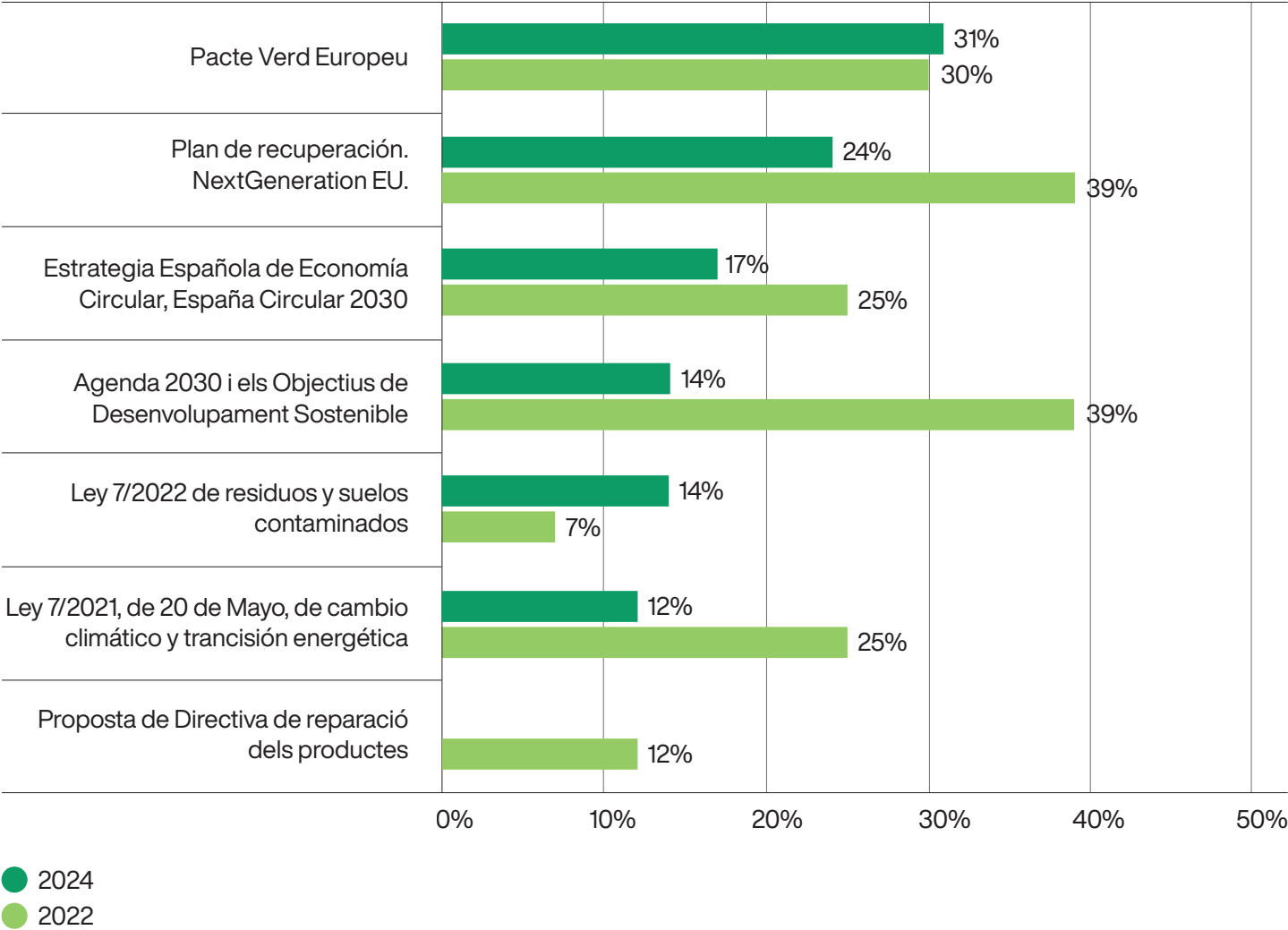
Les empreses que consideren que l'economia circular té una forta influència en la seva estratègia de futur identifiquen com a principal motivació per implementar-la el "Respondre a la reducció dels ingressos o marge de beneficis", amb un 80% de respostes, una diferència molt marcada respecte a la resta de motius. En canvi, en el cas de les empreses que consideren que l'economia circular té una influència menor en la seva estratègia, la motivació més destacada és "Assolir estalvi de costos", amb un 28%.

GRÀFIC 22
Plans i lleis en primera i segona posició segons coneixement i possibles implicacions per a la vostra empresa. Comparativa 2024-2022

PREGUNTA:
Ordeneu per ordre de coneixement i importància les 6 iniciatives i lleis que afecten a l'economia circular.

En el baròmetre actual, les empreses han identificat com a més importants per a l'economia circular el [Pacte Europeu](#) i el [Pla de Recuperació de Next Generation](#) de la Unió Europea, amb un 31% i un 39%, respectivament. Això indica que els projectes, lleis i plans europeus són percebuts com els més influents. També destaca l'[Estratègia d'Espanya Circular 2030](#), amb un 17%. Aquesta prioritització reflecteix que la decisió europea de transformar l'economia del territori cap a un model més sostenible s'ha convertit en un dels principals impulsors del canvi a l'àmbit local.

Pel que fa a la importància de les implicacions dels projectes, lleis o plans, el 2022 destacaven l'assoliment dels Objectius de Desenvolupament Sostenible i el *Next Generation*, cadascun amb un 39% de la mostra. No obstant això, el 2024 ha guanyat més rellevància el Pacte Verd Europeu, amb un 31%, seguit del *Next Generation*, que baixa a un 24%.

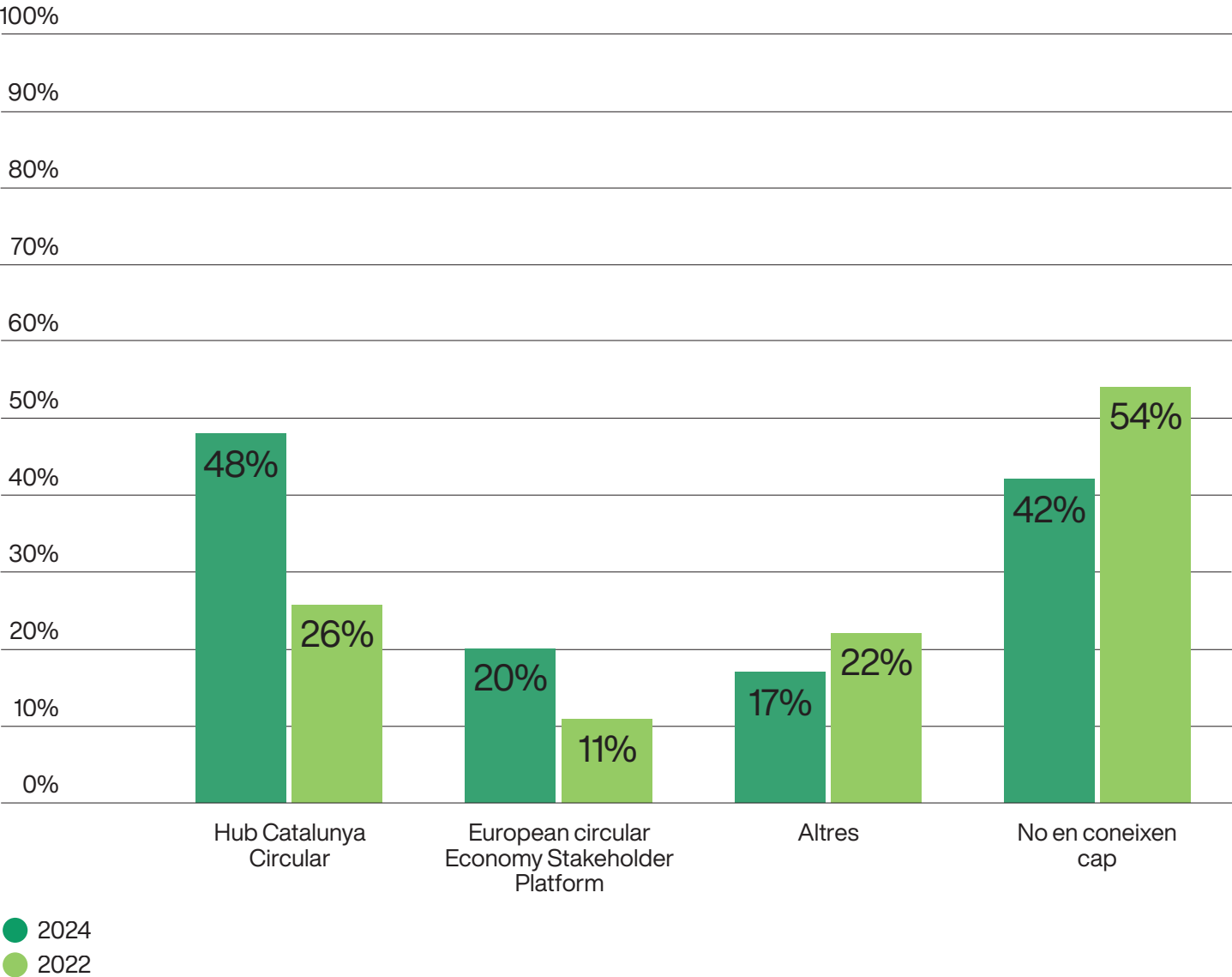
GRÀFIC 23

Grau de coneixement de les plataformes públiques d'informació i d'acompanyament. Comparativa 2022-2024

PREGUNTA:
Quines plataformes públiques d'informació i d'acompanyament coneixen?

En el baròmetre de 2024, més de la meitat de les empreses enquestades coneixen alguna plataforma d'economia circular, fet que representa un augment del 12% respecte al baròmetre anterior.

El [Hub Catalunya Circular](#) és la plataforma d'informació i acompanyament sobre economia circular que ha experimentat el creixement més significatiu en els darrers dos anys, passant del 26% al 48% de coneixement, arribant així a gairebé la meitat de la mostra. També destaca la [European Circular Economy Stakeholder Platform](#) que ha augmentat el seu grau de coneixement de l'11% al 20% en el mateix període.

Bloc 3:

Avenços realitzats o planificats

Es pot observar que les iniciatives que més destaquen són “Millorar l’eficiència dels recursos” i “Recuperar recursos mitjançant l’ús de matèries primeres reciclades”. La distribució d’aquestes iniciatives es manté força similar i no presenta grans variacions al llarg dels anys analitzats. Pel que fa al reciclatge, com que s’ha inclòs com a opció aquest 2024, no es pot fer una comparativa amb anys anteriors, tot i que ja destaca com l’estratègia més utilitzada, amb un 57%. La servitització dels productes és l’estratègia menys implantada. Aquests resultats indiquen que les empreses s’estan orientant cap a una economia circular centrada més en l’optimització dels processos que en la transformació completa del model de negoci. *(gràfic 24)*

De les iniciatives aplicades per les empreses, la que més destaca és el reciclatge, seguit de “Millorar l’eficiència de recursos” i “Recuperar recursos (ús de matèries primeres reciclades)”. En el sector de la indústria i la construcció, les iniciatives són similars a les globals, tot i que la segona i la tercera posició s’intercanvien, amb la recuperació de recursos ocupant el segon lloc i la millora de l’eficiència de recursos en tercer lloc. En canvi, en el sector serveis, la millora de l’eficiència de recursos és especialment determinant, situant-se com la segona iniciativa més important després del reciclatge.

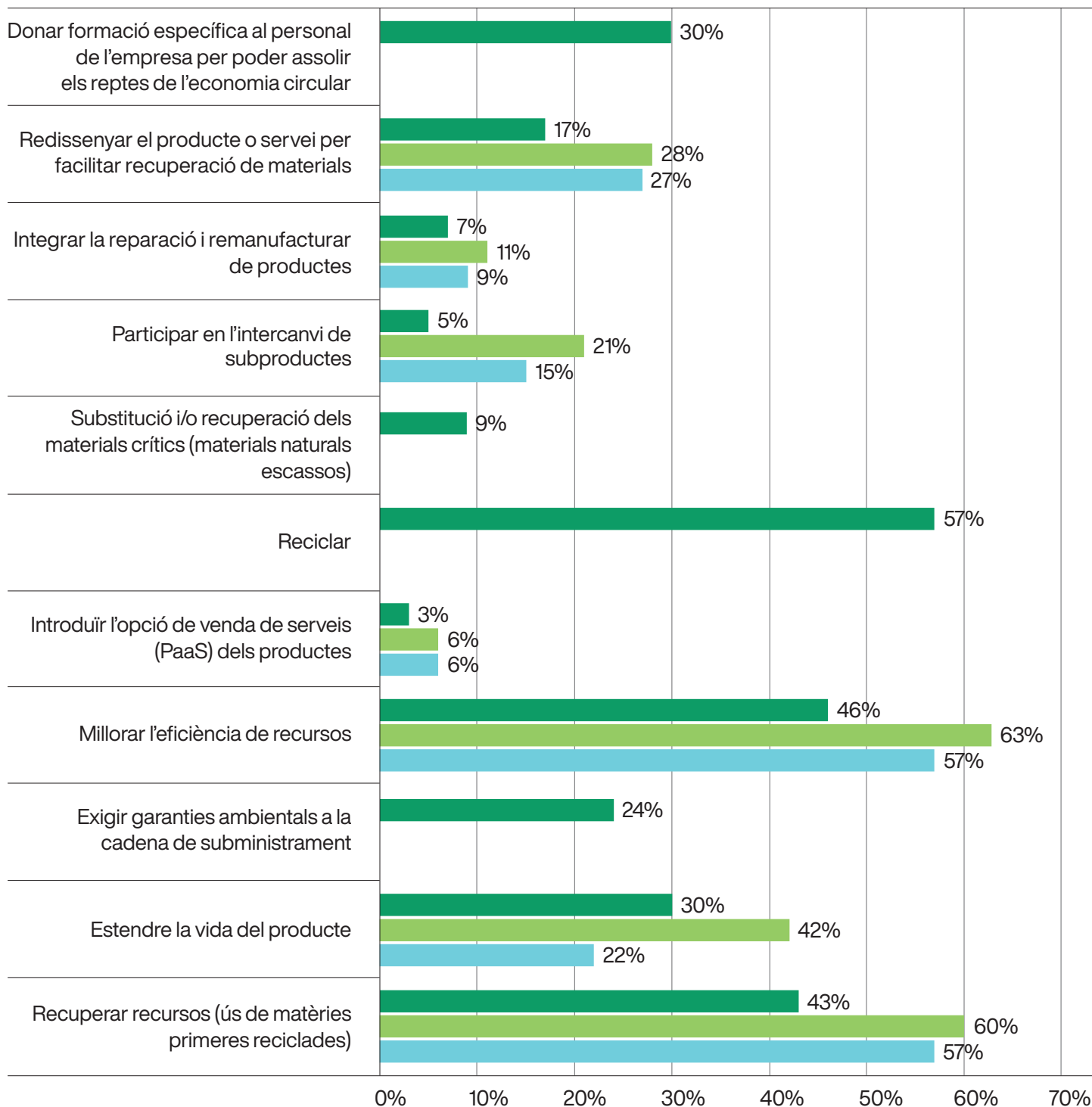
Pel que fa al nombre de persones treballadores, no es perceben diferències clares, i les tendències observades segueixen el patró global. *(gràfic 25)*

GRÀFIC 24

Iniciatives vinculades a l'economia circular portades a terme els darrers tres anys. Comparativa 2024-2022

PREGUNTA:

De les següents iniciatives o mesures, quines són les tres més importants que s'han dut a terme en la seva empresa en els darrers tres anys?

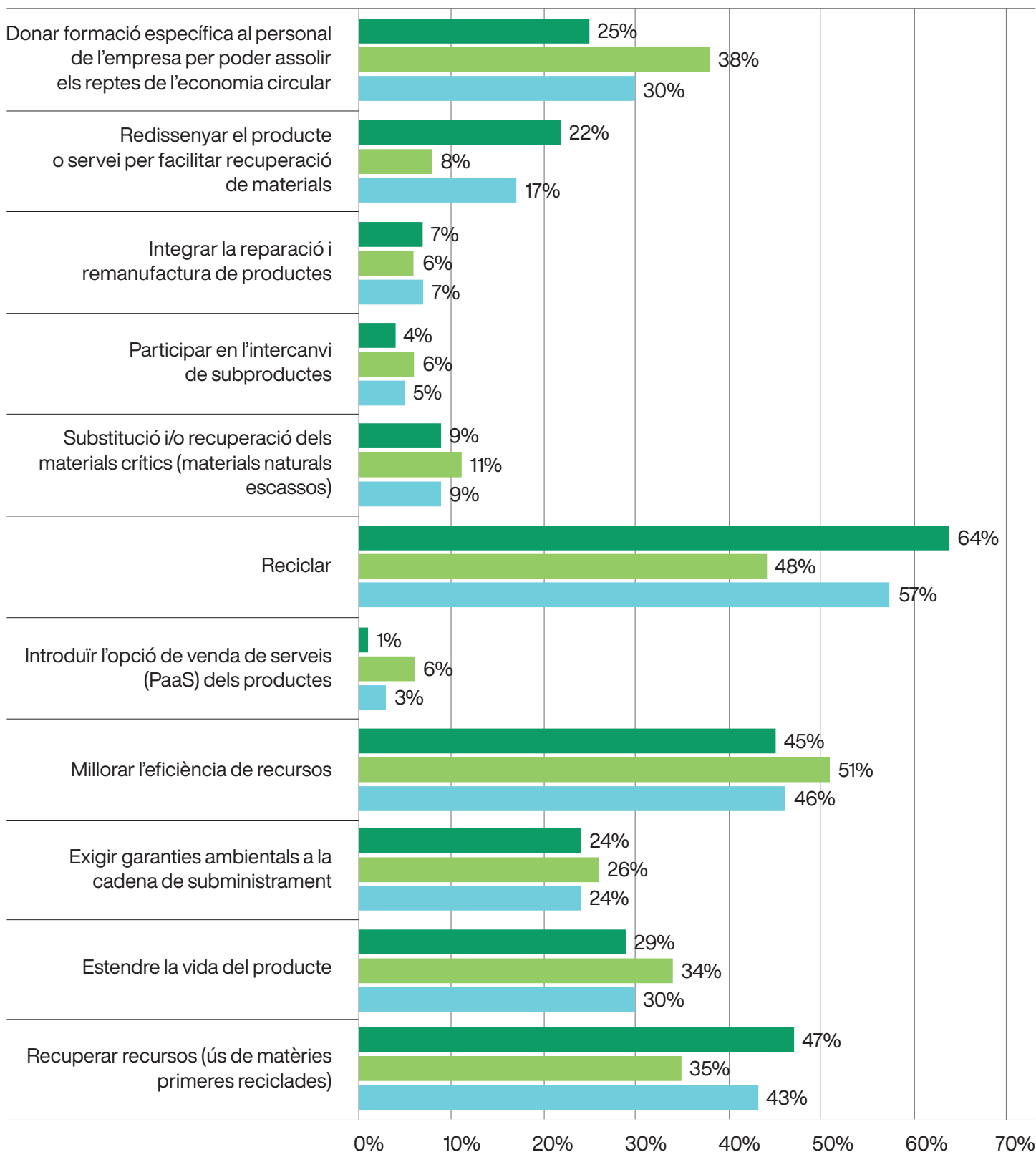
GRÀFIC 25

Iniciatives vinculades a l'economia circular portades a terme els darrers tres anys.
Comparativa 2022-2024

PREGUNTA:

De les següents iniciatives o mesures, quines són les tres més importants que s'han dut a terme en la seva empresa en els darrers tres anys?

● Indústria i Construcció
● Serveis
● Total

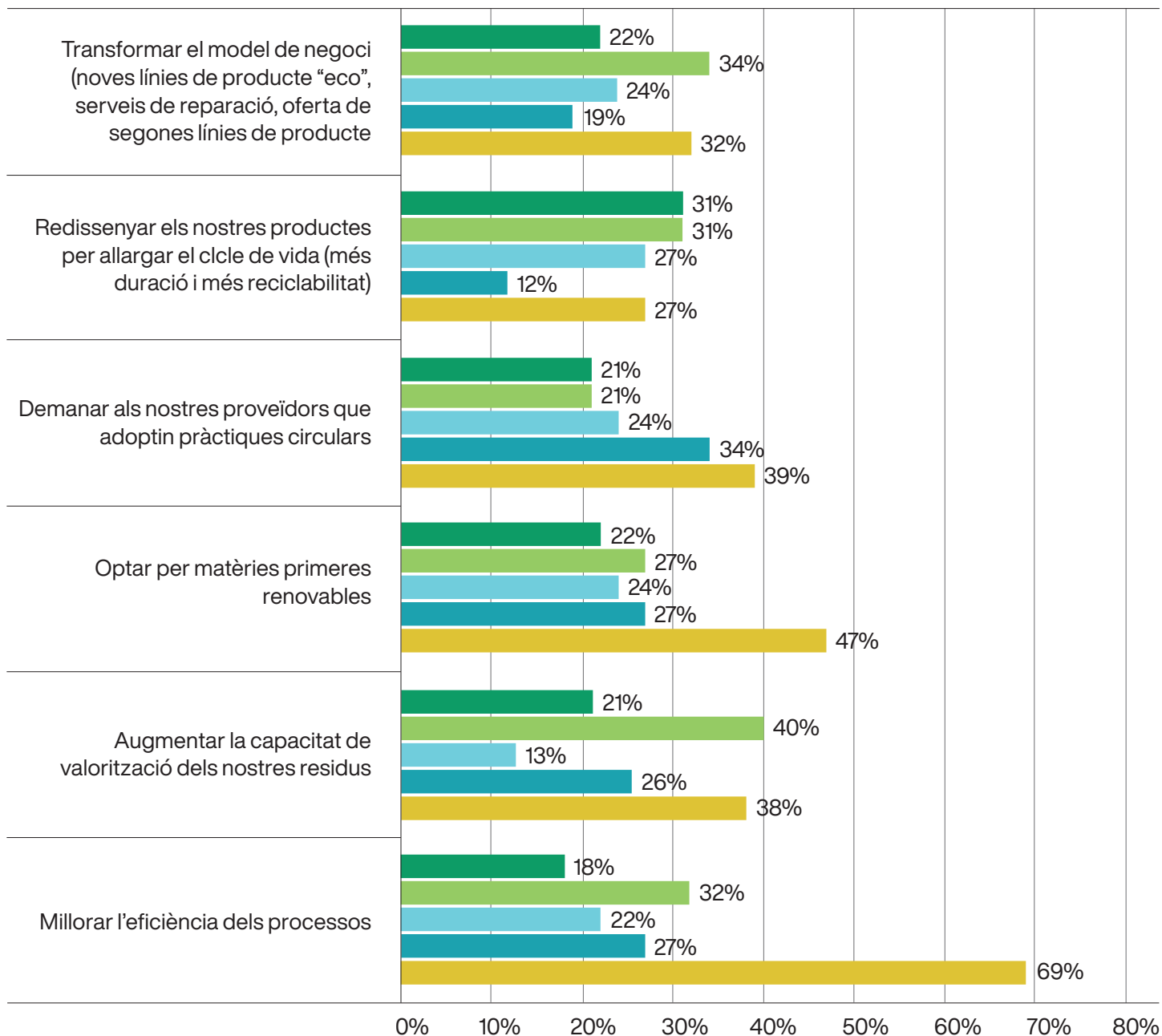

GRÀFIC 26

Part de la cadena de valor que l'empresa prioritza o prioritzarà segons mida. 2024

PREGUNTA:

Quines parts de la cadena de valor de la seva empresa prioritzen o prioritzaran per aplicar pràctiques d'economia circular?

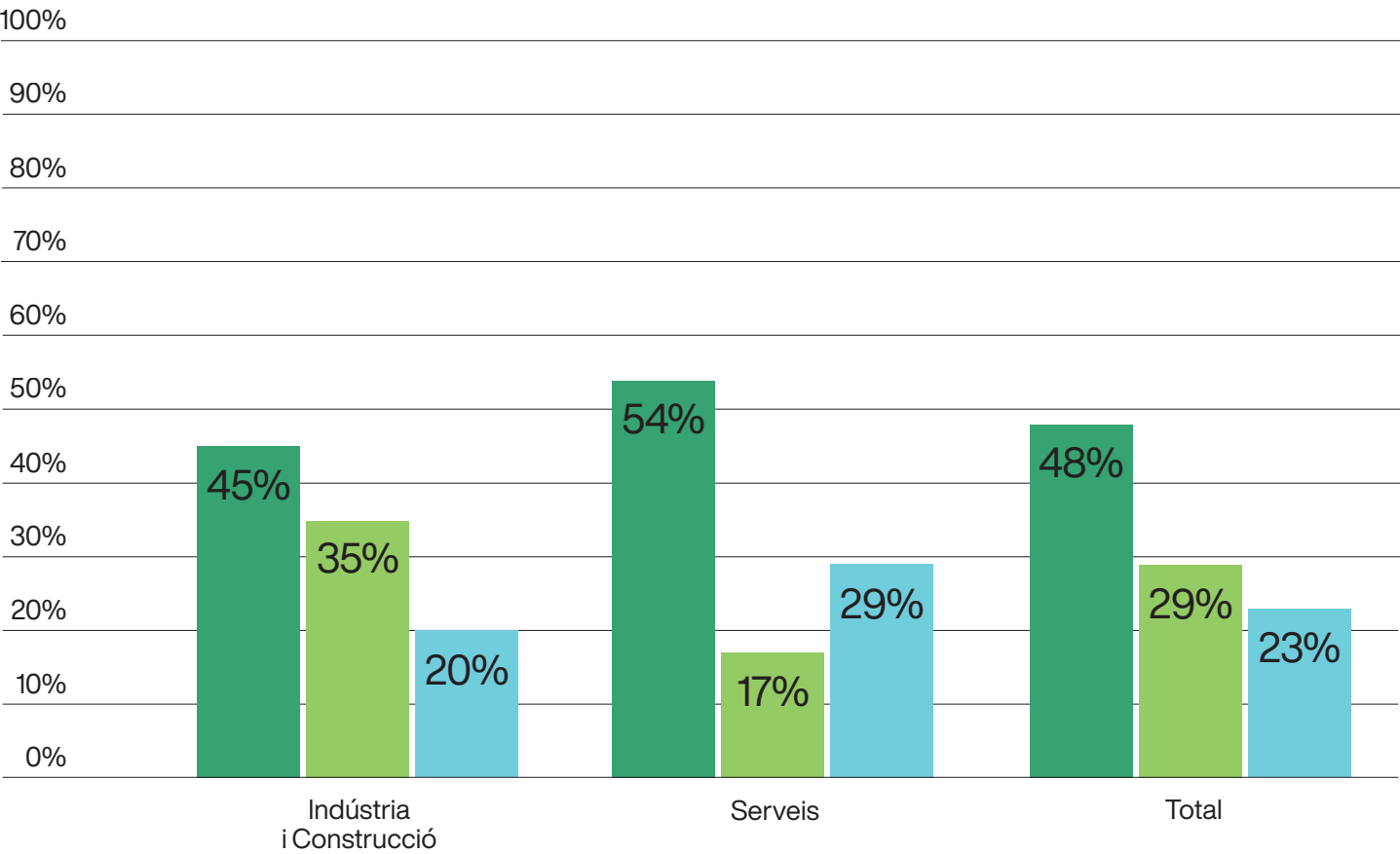
- D'1 a 9 persones treballadores
- De 10 a 49 persones treballadores
- De 50 a 249 persones treballadores
- Més de 250 persones treballadores
- Total de persones treballadores

Les parts de la cadena de valor que es prioritzen quan es tracta d'aplicar l'economia circular són la "Millora de l'eficiència dels processos", amb un 69%, i "Optar per matèries primeres renovables", amb un 47%. Aquestes prioritats mostren una inclinació més gran cap a les iniciatives internes dins les empreses, probablement a causa de la complexitat i la manca d'estratègies col·laboratives.

GRÀFIC 27
Distribució de les empreses segons avaluació dels avenços cap a l'economia circular per sectors. 2024

PREGUNTA:
Han pogut obtenir, o poden estimar, resultats concrets sobre els avenços fets fins al moment en economia circular a la seva empresa?

En relació amb la mida de l'empresa, la influència en la cadena de valor augmenta com més gran és l'empresa. Les empreses amb 1 a 9 persones treballadores, així com les de 50 a 249 persones treballadores, prioritzen el “Redissenyar els nostres productes per allargar el cicle de vida (més duració i més reciclabilitat)”, que és la pràctica menys prioritzada en el conjunt global. Les empreses de 10 a 49 persones treballadores se centren més en “Augmentar la capacitat de valorització dels nostres residus”, mentre que les grans empreses, amb més de 250 persones treballadores, donen prioritat a “Demanar als proveïdors que adoptin pràctiques circulars”. Així doncs, la priorització de les parts de la cadena de valor varia segons la mida de les empreses.

- Sí, avaluen o poden fer-ho
- No avaluen o no poden fer-ho
- No ho sé

El 2024, gairebé la meitat de les empreses (48%) han estimat o obtingut resultats concrets dels avenços fets cap a l'economia circular. El sector dels serveis ha obtingut o estimat més avenços que el sector de la indústria i la construcció, amb un 54% i un 45%, respectivament.

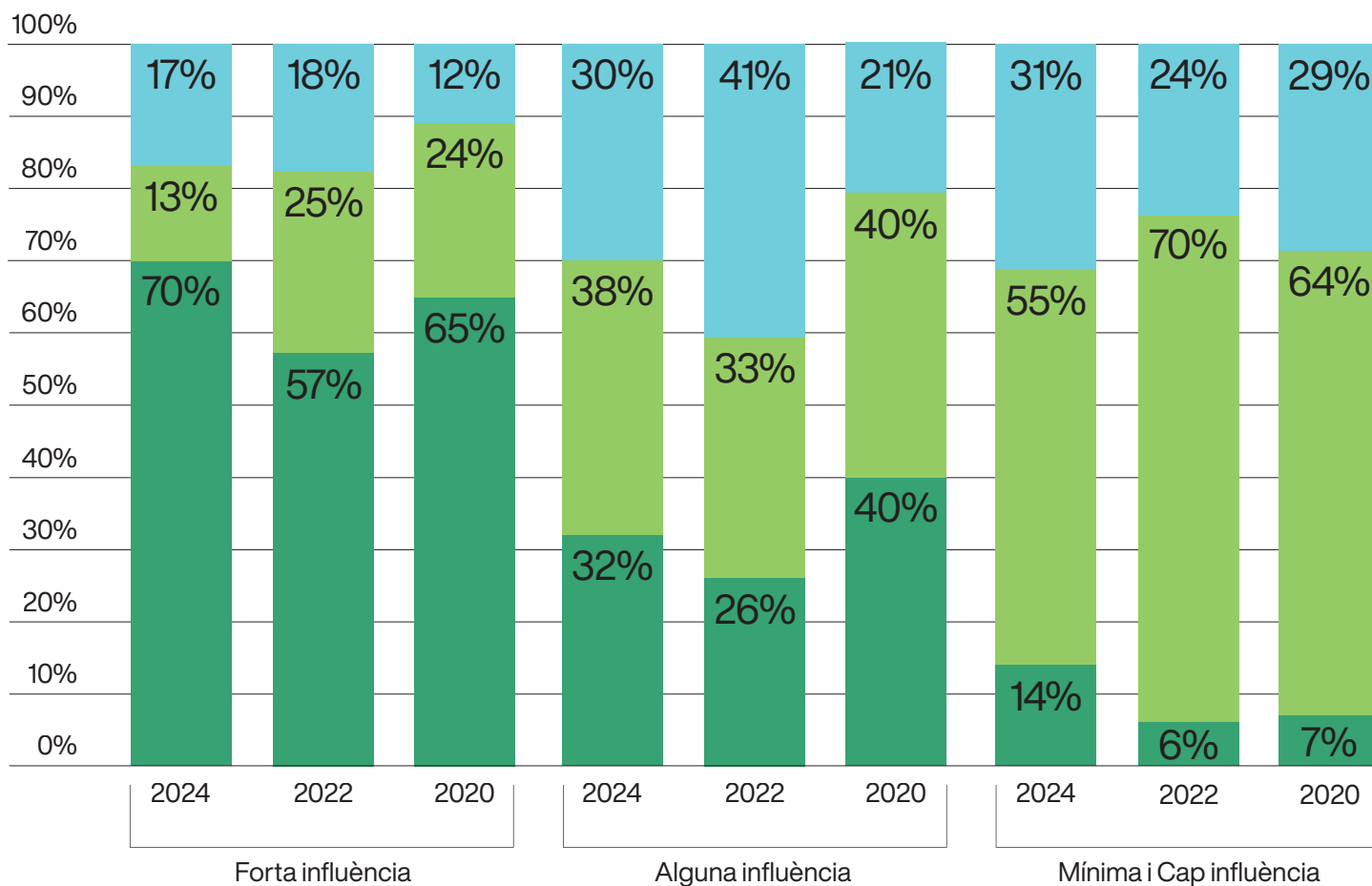
En comparació amb els baròmetres anteriors, aquest resultat torna als mateixos nivells observats en el baròmetre de 2020 (49%). En canvi, en el baròmetre de 2022, només un 35% de les empreses havia aconseguit o estimat aquests avenços.

GRÀFIC 28

Proporció d'empreses que avaluen els avenços de les accions cap a l'economia circular segons la seva incidència en la seva estratègia. Comparativa 2020-2024.

PREGUNTA:

Han pogut obtenir, o poden estimar, resultats concrets sobre els avenços fets fins al moment en economia circular a la seva empresa?
Quin nivell d'influència té l'economia circular en l'estratègia de creixement futur del'empresa?

- Sí, avaluen o poden fer-ho
- No avaluen o no poden fer-ho
- No ho sé

Es pot observar una correlació clara entre les empreses on l'economia circular té una forta influència en la seva estratègia i aquelles que han pogut concretar els avenços lligats al model de la circularitat. També es percep una correlació entre les empreses on la influència de l'economia circular és baixa i les que no han pogut obtenir o estimar els avenços aconseguits.

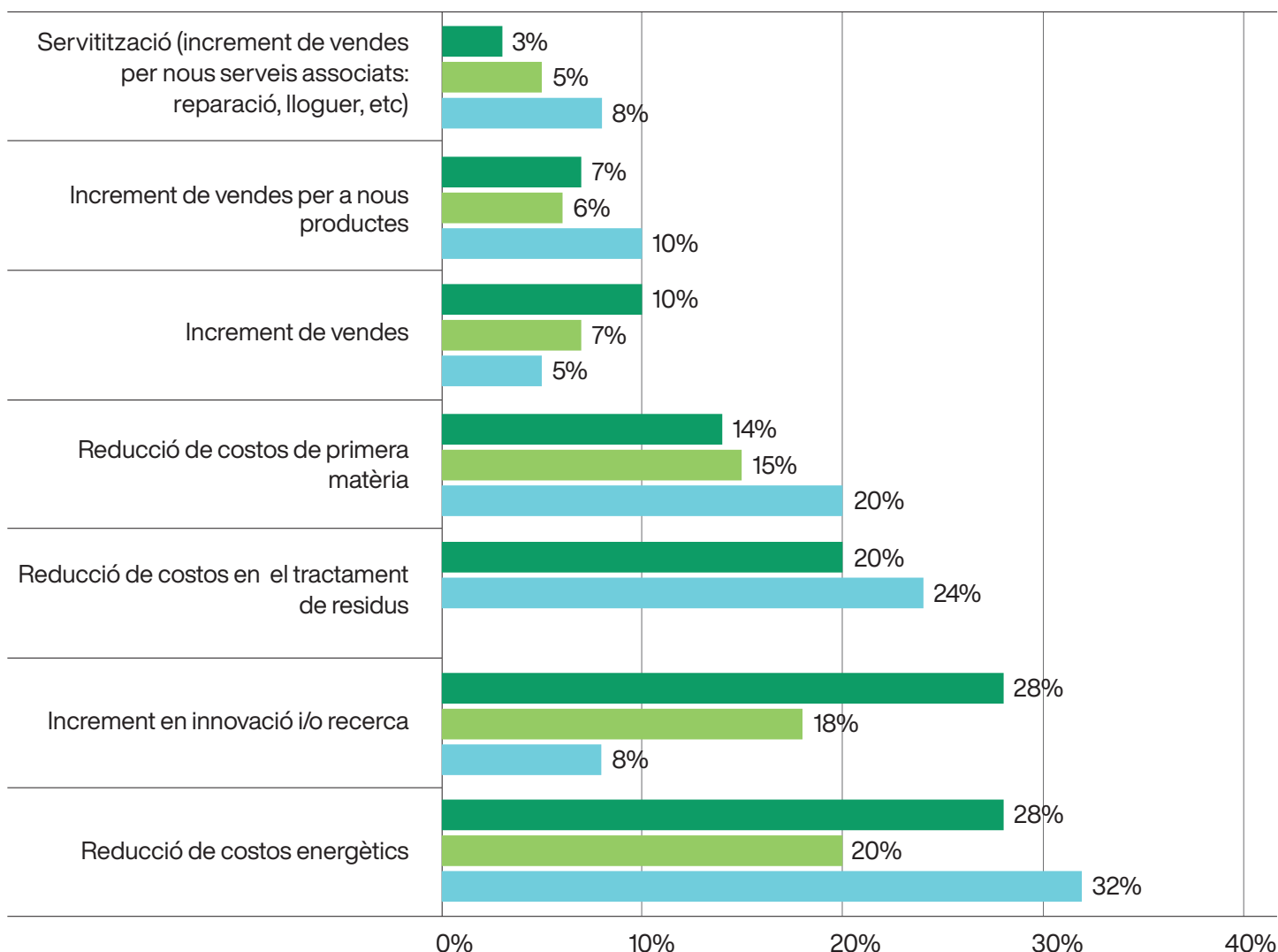
Pel que fa a l'evolució temporal, enguany el 70% de les empreses on l'economia circular té una forta influència en la seva estratègia han pogut concretar resultats lligats al model de la circularitat. Aquest percentatge supera el de la resta d'anys analitzats.

GRÀFIC 29

Tipus d'impactes econòmics
avaluats per les empreses.
Comparativa 2020-2024.

PREGUNTA:

Identifiqui quins impactes
econòmics s'han pogut
constatar

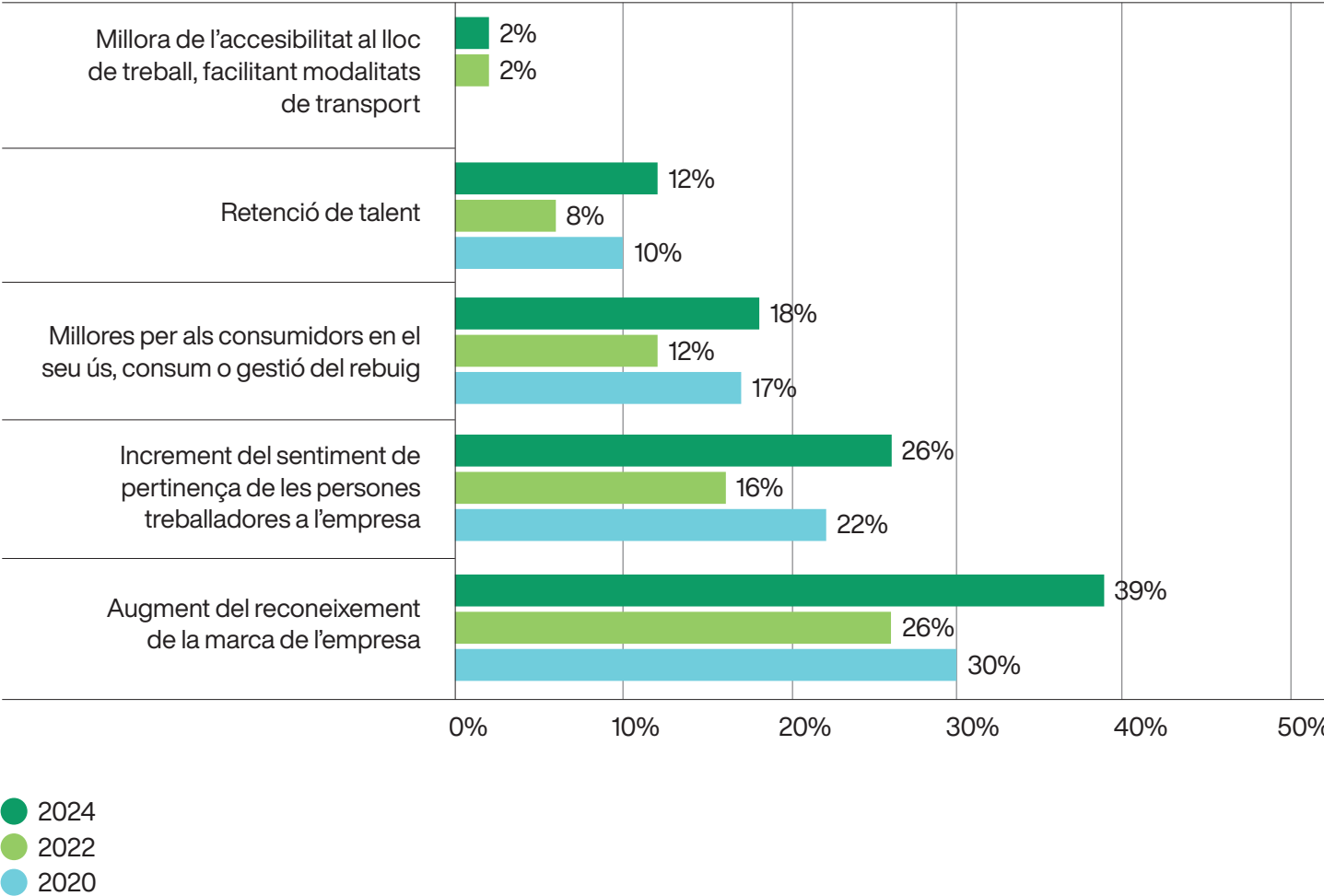
Entre les empreses que han pogut obtenir o estimar els impactes econòmics derivats de la implantació d'estratègies d'economia circular, un 28% destaquen la reducció dels costos energètics i un augment de la innovació.

La "Reducció de costos energètics" ha estat l'impacte més destacat en tots els baròmetres, seguida en aquesta edició i l'anterior per l'"Increment en innovació i/o recerca". Per contra, en el baròmetre de 2020, el segon impacte més destacat va ser la "Reducció de costos en el tractament de residus". En canvi, tant la "Servitització (increment de vendes per nous serveis associats: reparació, lloguer, etc.)" com l'"Increment de vendes" sembla que no tenen gaire repercussió econòmica a l'empresa.

GRÀFIC 30
Tipus d'impactes socials
avaluats per les empreses.
Comparativa 2020-2024.

PREGUNTA:
Identifiqui quins impactes
socials s'han pogut constatar.

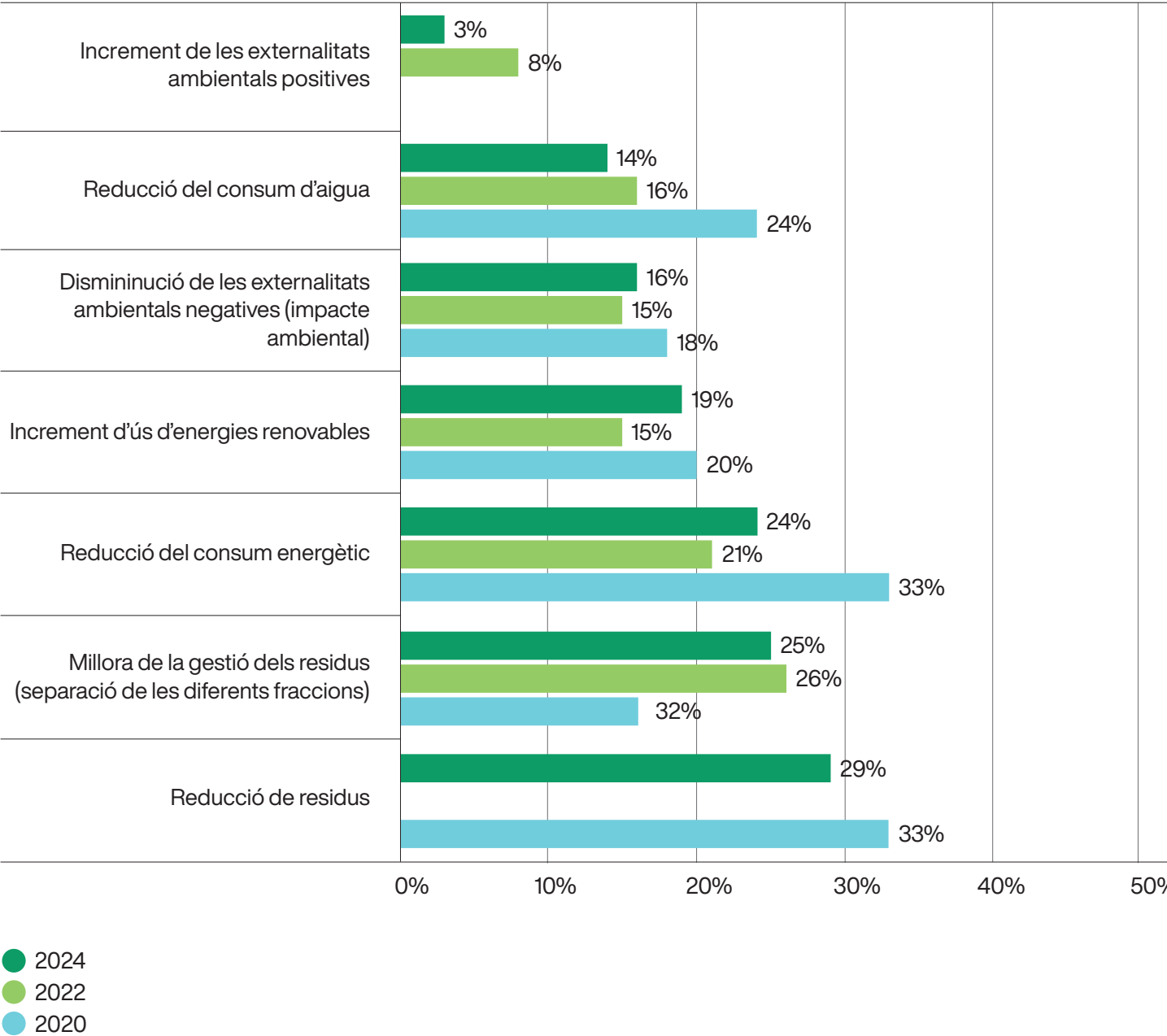
Els avenços socials més destacats que les empreses han constatat en relació amb la circularitat es concentren en l'“Augment del reconeixement de la marca de l'empresa”, amb un 39% de les respostes, seguit per l'“Increment del sentiment de pertinença de les persones treballadores a l'empresa” (26%). Tot i que els percentatges han variat entre els tres baròmetres, la tendència general s'ha mantingut constant al llarg dels anys.

GRÀFIC 31
Tipus d'impactes ambientals
avaluats per les empreses.
Comparativa 2020-2024.

Entre les empreses que han pogut obtenir o estimar avenços ambientals, destaquen principalment la “Reducció de residus”, la “Millora de la gestió de residus” i la “Reducció del consum energètic”.

PREGUNTA:
Identifiqui quins impactes
ambientals s’han pogut
constatar

Bloc 4:

Barreres per avançar

Al gràfic 32 es poden observar les barreres principals que dificulten la implantació de l'economia circular per sectors. Per al sector de la Indústria i la Construcció, les principals barreres són l'“Absència de demanda del consumidor”, amb un 35%, i la “Disponibilitat de material reciclat-subproducte amb la qualitat necessària”. En el cas del sector serveis, les barreres més destacades són la “Dificultat per recuperar materials per al reciclatge” i la “Dificultat per accedir a un finançament adequat”.

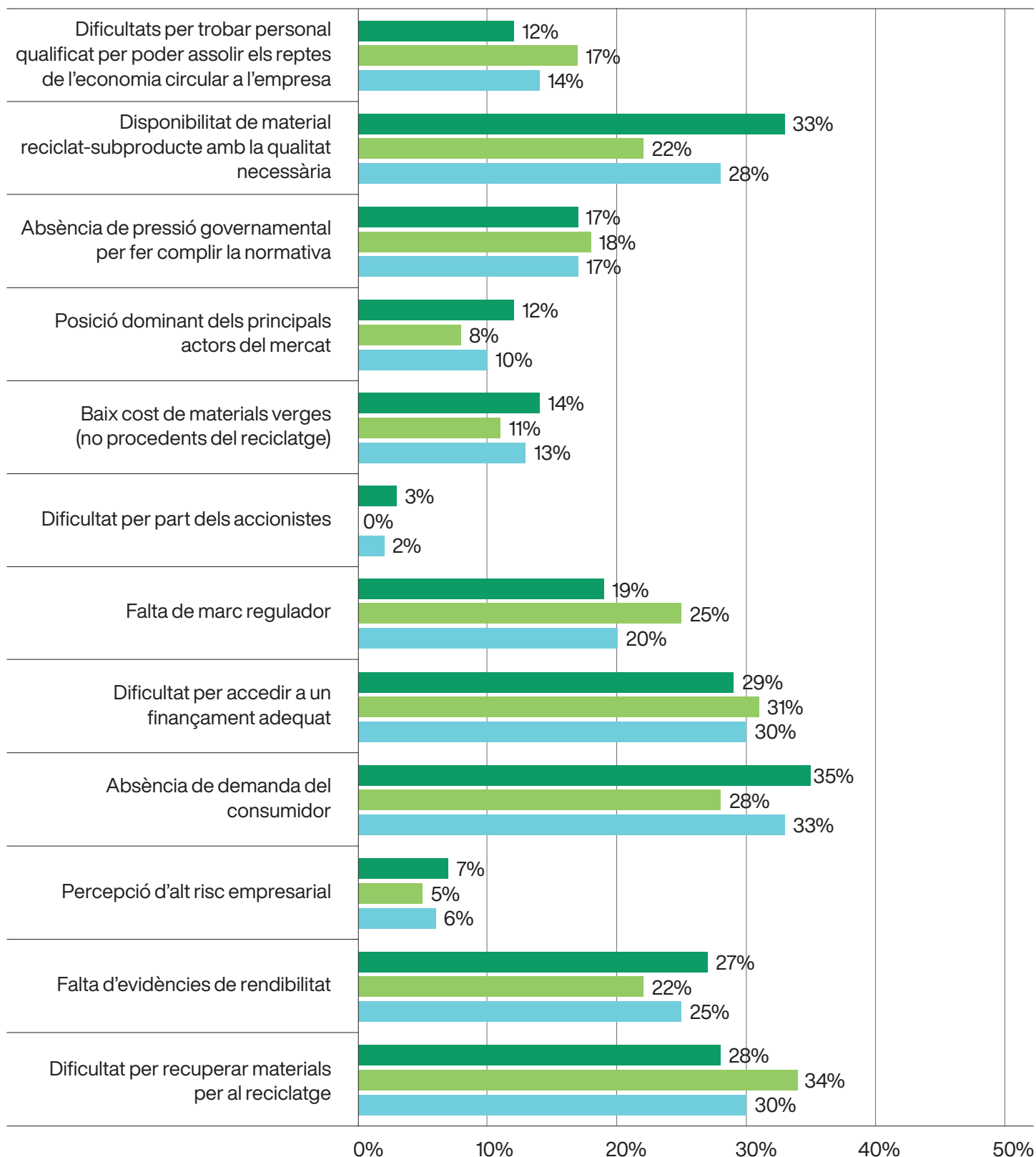
Pel que fa a les barreres segons la mida de l'empresa, les empreses petites identifiquen com a principal obstacle la “Dificultat per recuperar materials per al reciclatge”, mentre que les empreses de major dimensió destaquen l'“Absència de demanda del consumidor”.

Quant a l'evolució anual, tot i que els percentatges varien lleugerament, les barreres principals es mantenen constants al llarg del temps, sense canvis significatius en la percepció de les empreses.

GRÀFIC 32
Principals barreres per a l'economia circular per sector. 2024.

PREGUNTA:
Quines són les principals barreres a l'adopció de pràctiques i/o models d'economia circular en la seva empresa?

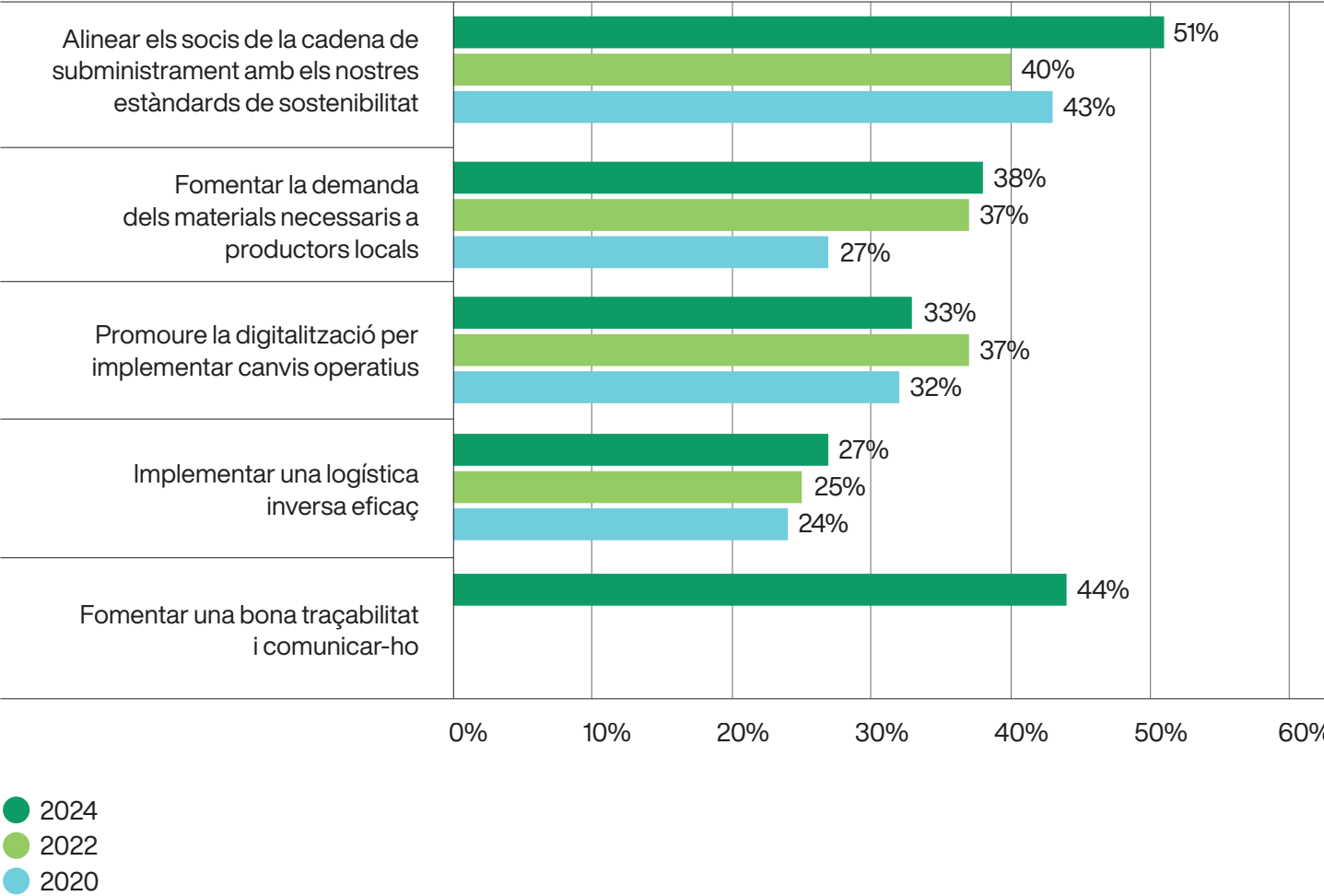
● Indústria i Construcció
● Serveis
● Total

GRÀFIC 33
Mesures a la cadena de subministraments més importants. Comparativa 2020-2024.

PREGUNTA:
Quines de les mesures següents relacionades amb la cadena de subministrament de la seva empresa considera que són més importants per contribuir a la transició cap a l'economia circular?

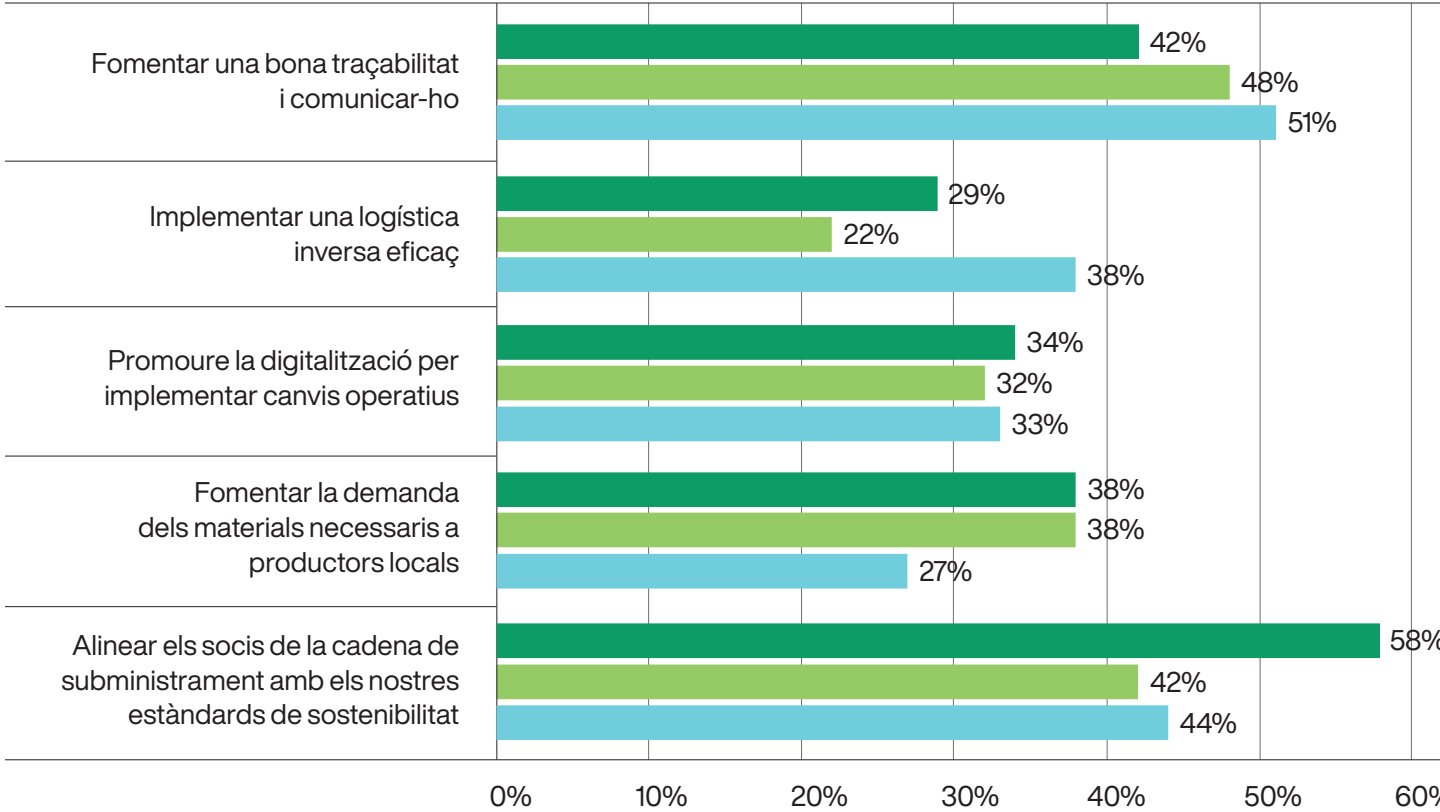
En l'edició d'enguany, s'ha incorporat la mesura de “Fomentar una bona traçabilitat i comunicar-ho”, que s'ha posicionat com la segona mesura més important per contribuir a la transició cap a l'economia circular. Aquesta nova mesura ha tingut una gran acceptació entre les empreses. No obstant això, al llarg dels diversos baròmetres, la mesura que ha continuat destacant com la més rellevant és “Alinear els socis de la cadena de subministrament amb els estàndards de sostenibilitat”.

GRÀFIC 34
Mesures a la cadena de subministraments més importants per sectors. 2024.

PREGUNTA:
Quines de les mesures següents relacionades amb la cadena de subministrament de la seva empresa considera que són més importants per contribuir a la transició cap a l'economia circular?

Les empreses, tant en termes generals com específicament en el sector dels serveis, consideren que la mesura més important és “Fomentar una bona traçabilitat i comunicar-ho”. En canvi, en el sector de la Indústria i la Construcció, la mesura més prioritzada és “Alinear els socis de la cadena de subministrament amb els estàndards de sostenibilitat”.

- Indústria i Construcció
- Serveis
- Total

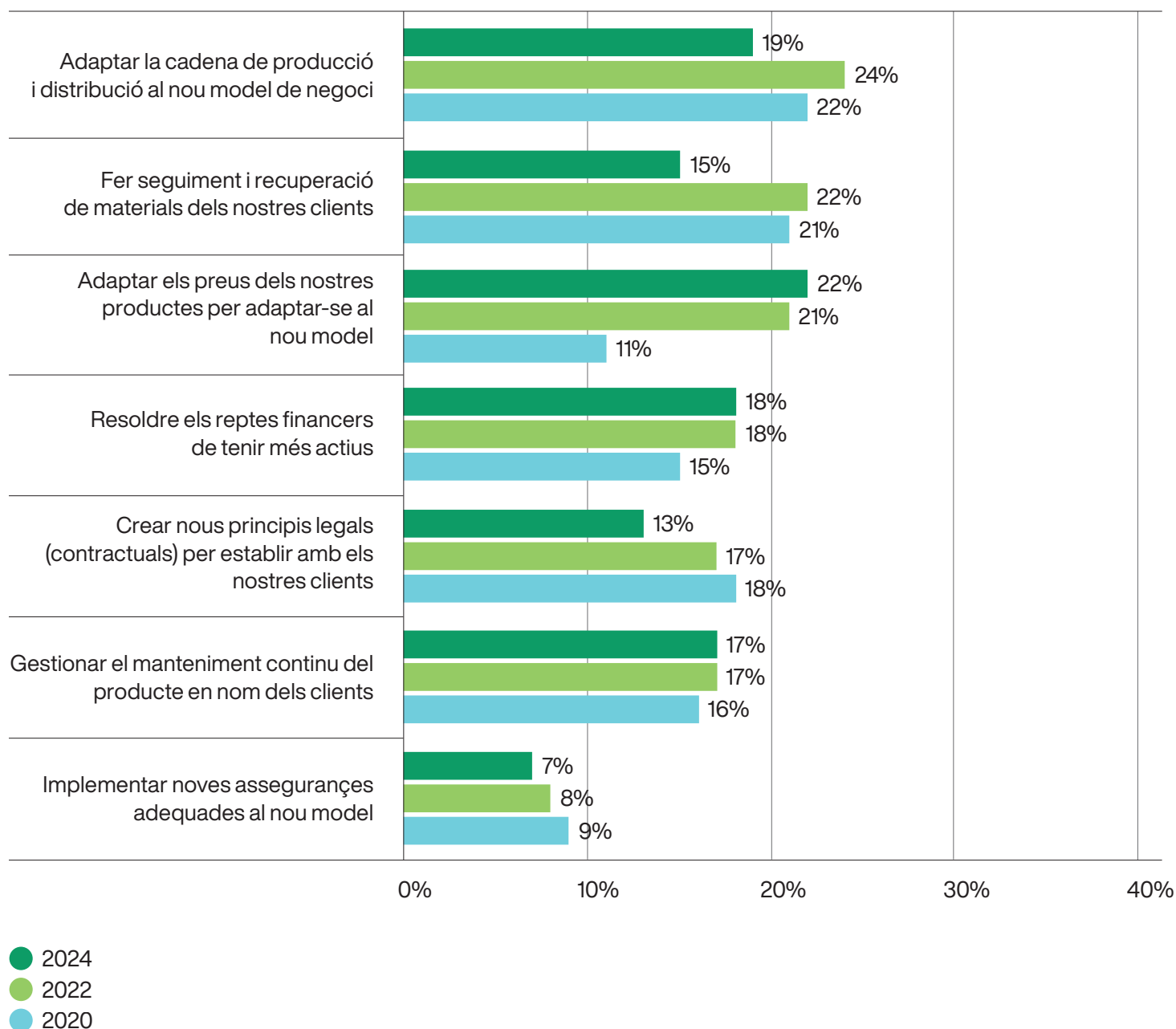
GRÀFIC 35

Dificultats per passar de vendre productes a vendre serveis.
Comparativa 2020-2024.

PREGUNTA:

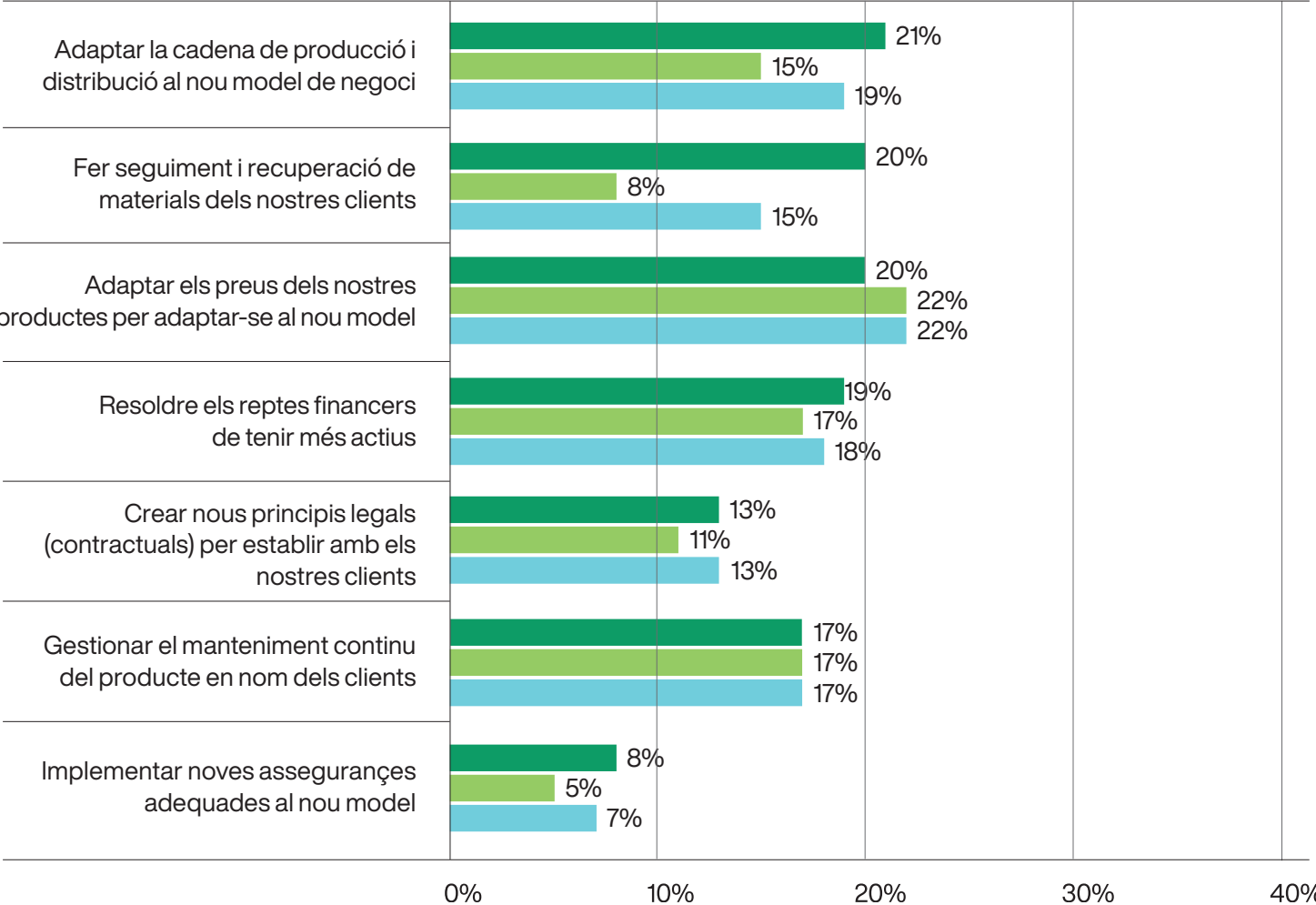
Si la seva empresa passés d'un model de venda de producte a oferir-lo com a servei, quines de les modificacions següents serien les més difícils d'aplicar?

En les edicions anteriors del baròmetre, la modificació identificada com la més difícil per implementar la transició cap a un model de servitització era "Adaptar la cadena de producció i distribució al nou model de negoci". No obstant això, en l'edició de 2024, la principal dificultat ha esdevingut "Adaptar els preus dels nostres productes per ajustar-se al nou model".

GRÀFIC 36
Dificultats per passar de
vendre productes a vendre
serveis per sectors. 2024

PREGUNTA:
Si la seva empresa passés d'un
model de venda de producte
a oferir-lo com a servei, quines
de les modificacions següents
serien les més difícils d'aplicar?

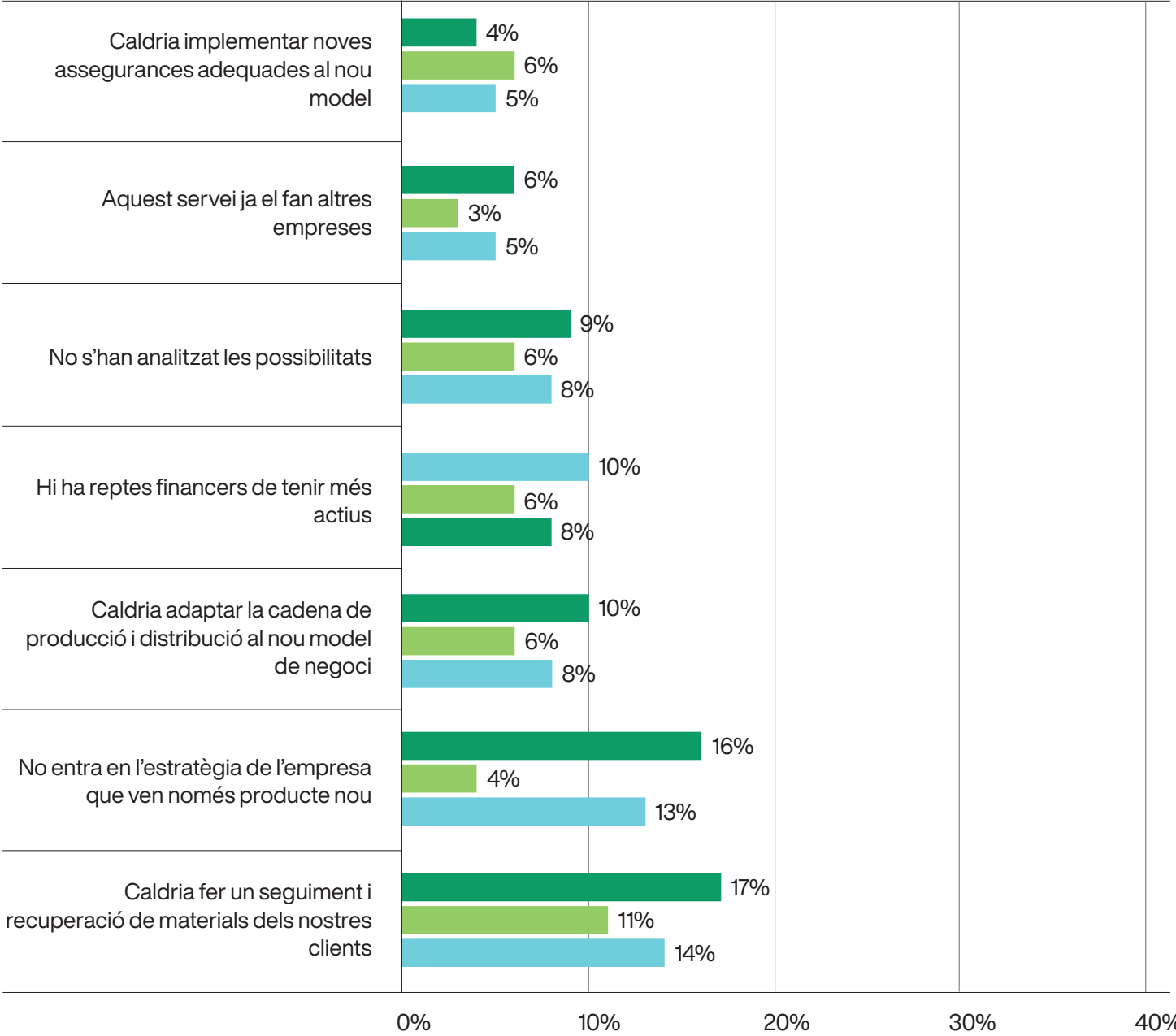
- Indústria i Construcció
- Serveis
- Total

En el sector dels serveis, es manté la mateixa tendència que en el conjunt de la mostra, on l'adaptació dels preus dels productes és considerada la modificació més difícil d'implementar. En canvi, en el sector de la Indústria i la Construcció, la dificultat principal és l'adaptació de la cadena de producció i distribució al nou model de negoci. En tots els sectors, la modificació menys destacada és "Implementar noves assegurances adequades al nou model".

Pel que fa a la mida de les empreses, encara que els resultats són bastant similars, es constata que les empreses més petites tendeixen a destacar l'"Adaptació dels preus dels productes per adaptar-se al nou model", mentre que les empreses més grans prioritzen la "Creació de nous principis legals (contractuals) per establir amb els clients".

GRÀFIC 37
Dificultats per passar a
vendre de segona mà o
remanufacturat per sectors.
2024.

PREGUNTA:
Si el producte de la seva
empresa ho permet, quines
són les limitacions per impulsar
la venda de segona mà o
remanufacturat:

- Indústria i Construcció
- Serveis
- Total

La remanufactura és un procés en què un producte usat es restaura a un estat igual o millor que el producte original. Les empreses de serveis, com a clients d'empreses de producció, també poden estar implicades en aquest procés, establint relacions amb proveïdors que facilitin la gestió, restauració o reutilització de béns com mobles, electrodomèstics o tecnologia.

El model de negoci basat en la venda de productes de segona mà o remanufacturats no és aplicable per a una gran part de la mostra, ja que un 69% de les empreses indiquen que és incompatible amb la seva activitat. Entre el 31% d'empreses que sí que apliquen aquest model, la limitació principal és la dificultat per fer el seguiment i la recuperació de materials dels clients, seguida de la manca d'encaix amb l'estratègia empresarial, que continua orientada cap a la venda de productes nous.

En el sector de la Indústria i la Construcció, les principals limitacions són similars a les observades amb anterioritat. En canvi, en el sector dels Serveis, tot i que la dificultat per fer el seguiment i la recuperació dels materials també és la limitació més destacada, la segona limitació es divideix entre diverses opcions, com ara "Implementar noves assegurances adequades", "No s'ha analitzat la possibilitat de fer-ho", "Reptes financers derivats de tenir més actius" i "Caldria adaptar la cadena de producció i distribució al nou model de negoci".

Bloc 5 : Finançament

GRÀFIC 38

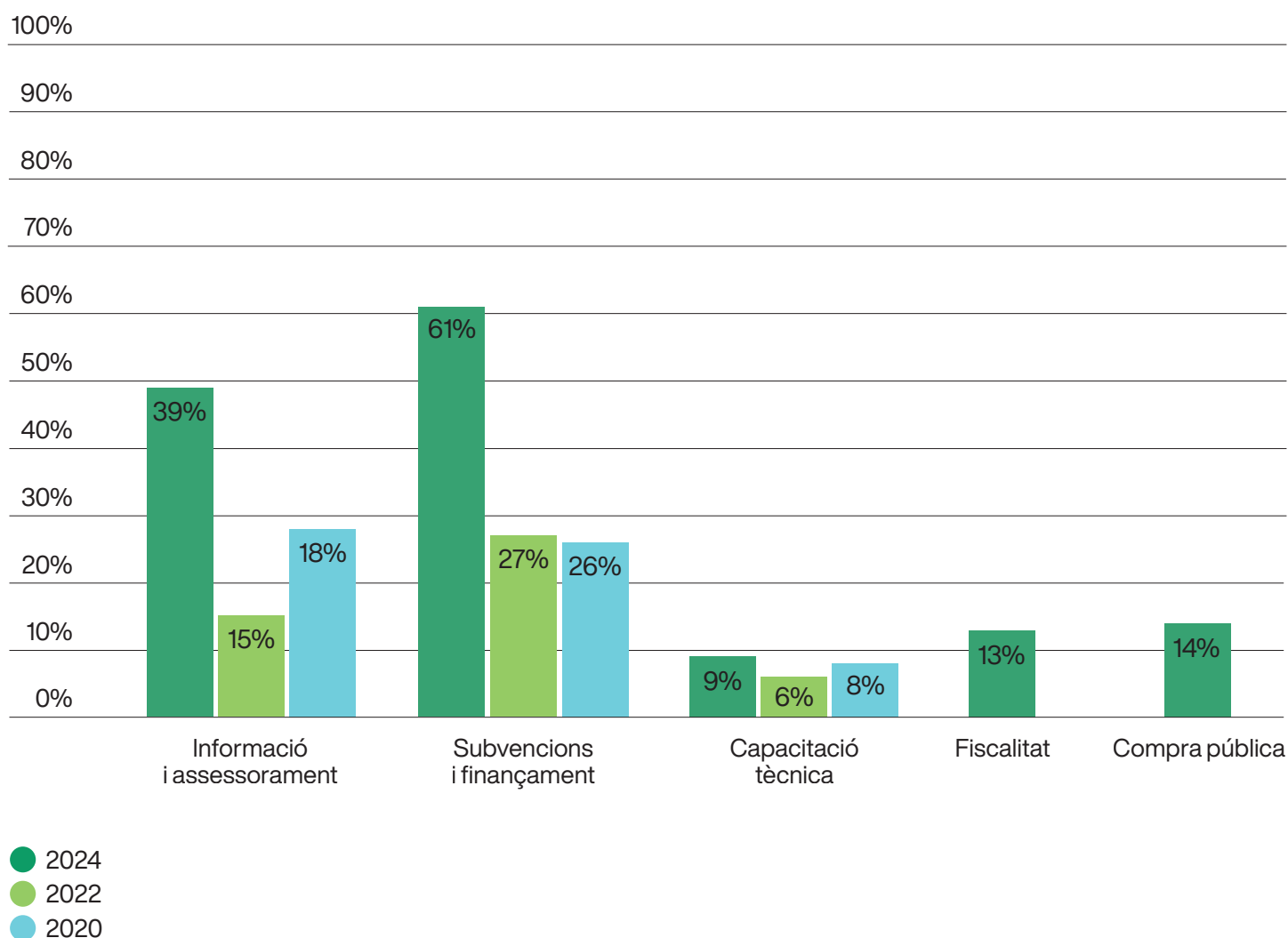
Grau de coneixement dels instruments de suport de l'administració pública.
Comparativa 2024-2022

PREGUNTA:

Coneix els instruments de l'administració pública per fomentar economia circular i verda a la seva empresa?

En el gràfic es pot observar un augment general del coneixement per part de les empreses sobre els instruments de l'administració pública destinats a fomentar l'economia circular. En particular, destaca el coneixement sobre les subvencions, que són conegudes pel 61% de les empreses.

Pel que fa als sectors, la tendència és similar, sense diferències significatives. No obstant això, en analitzar per mida d'empresa, s'observa que les grans empreses (més de 250 persones treballadores) atorguen més importància a la "Compra pública" i la "Fiscalitat". Per la seva banda, les empreses petites segueixen la tendència general, mentre que les mitjanes (entre 50 i 249 persones) mantenen percentatges similars en tots els instruments administratius, al voltant del 25%.

GRÀFIC 39A

Opinió comparativa

anual (2024-2020) sobre:

a. L'exigència de fer inversions

per a la transformació cap

a l'economia circular

b. Facilitat o fre de la implemen-

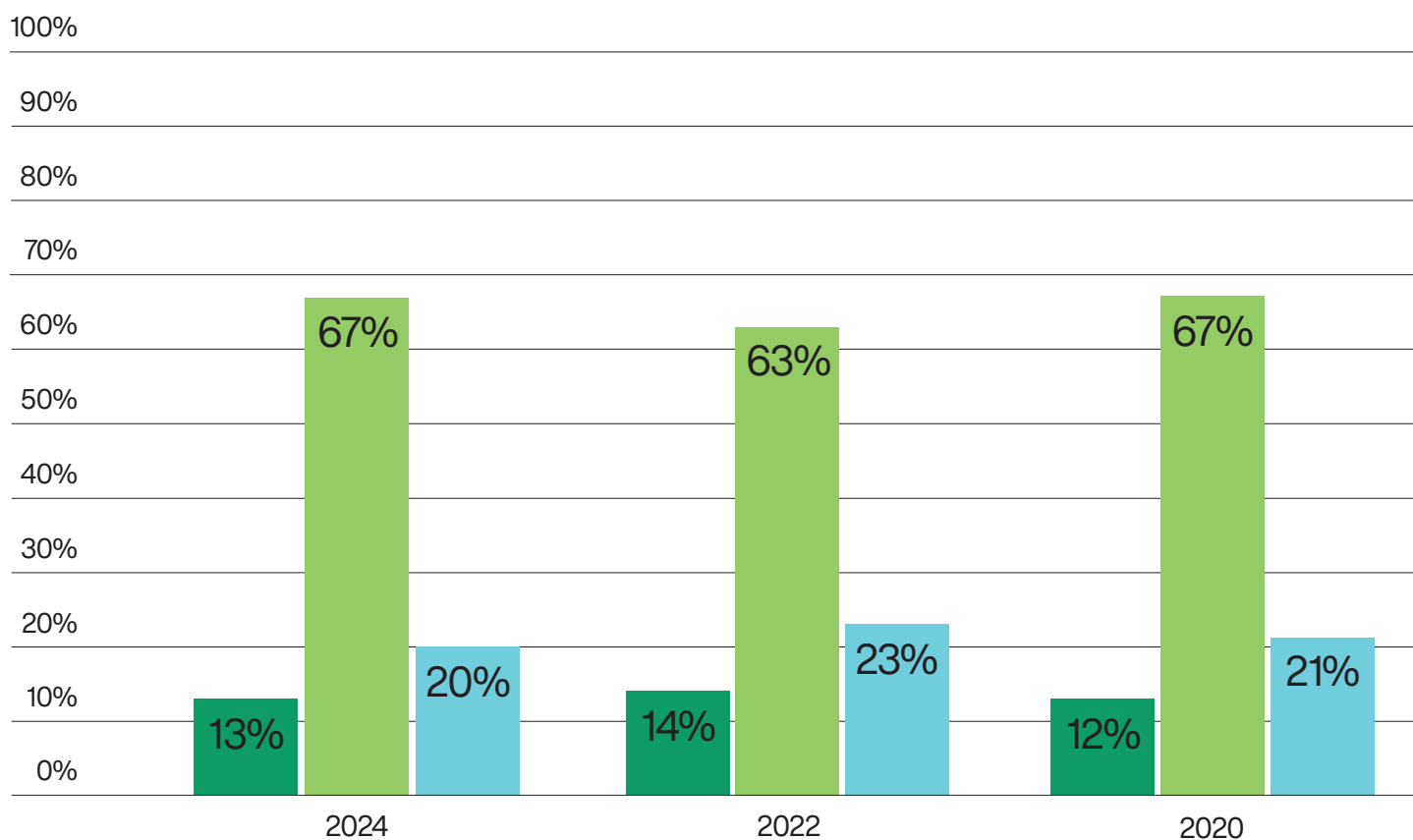
tació de l'economia circular

per obtenir finançament

En el gràfic 39a es pot veure que la majoria d'empreses, amb un 67%, consideren que per a la implementació de l'economia circular són necessàries inversions específiques, un percentatge que es manté constant des del primer baròmetre. En canvi, el nombre d'empreses que indiquen que no es requereixen inversions específiques ha disminuït lleugerament, situant-se en el 13% en l'edició de 2024, una xifra inferior als anys anteriors.

PREGUNTA:

Quina és la seva opinió respecte a la implantació de mesures relacionades amb l'economia circular?

- No exigeix inversions específiques
- Exigeix inversions específiques i, en conseqüència, nous recursos financers
- No contesta

GRÀFIC 39B

Opinió comparativa
anual (2024-2020) sobre:

- a. L'exigència de fer inversions per a la transformació cap a l'economia circular
- b. Facilitat o fre de la implementació de l'economia circular per obtenir finançament

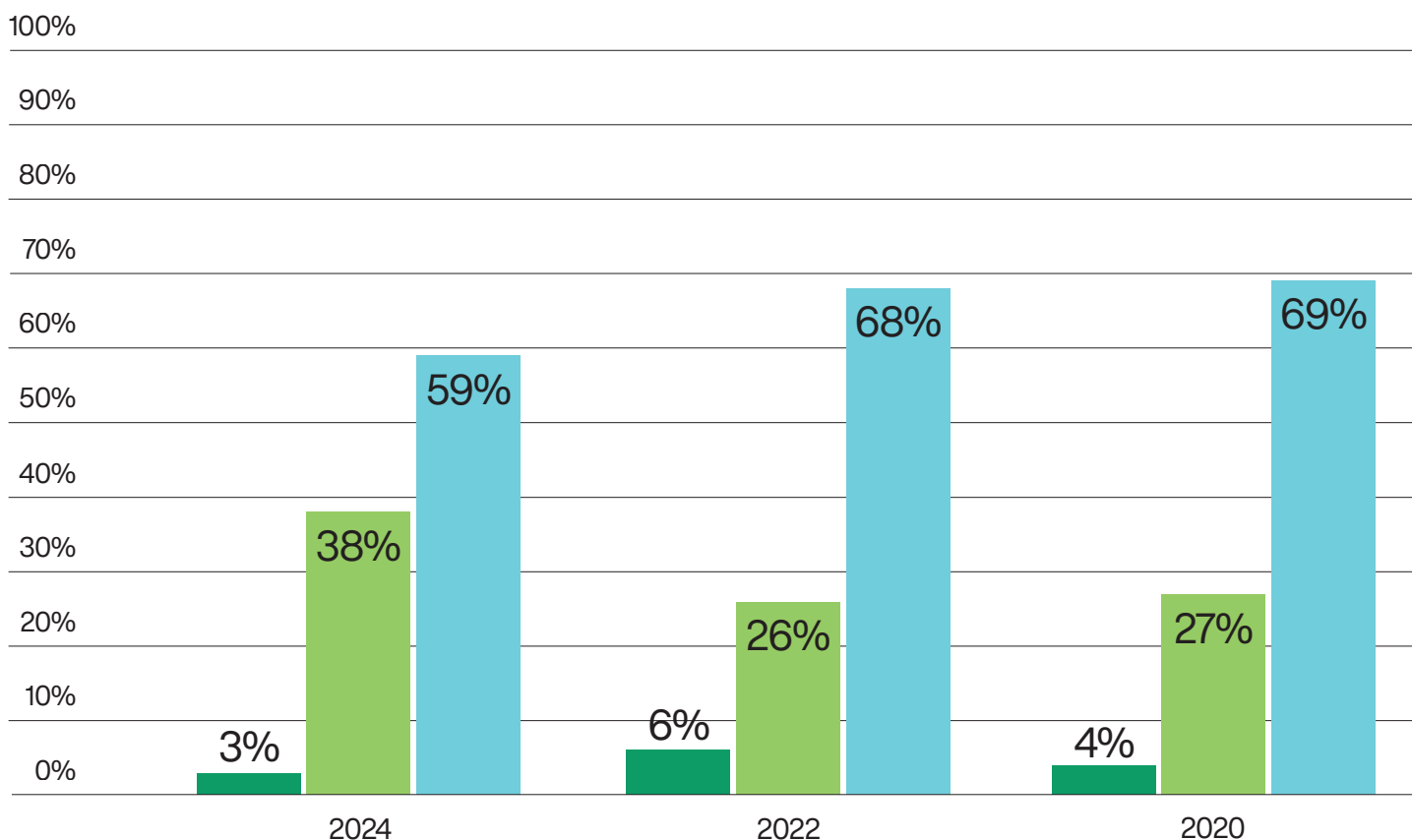
PREGUNTA:

Quina és la seva opinió respecte a la implantació de mesures relacionades amb l'economia circular?

Al gràfic 39b s'aprecia que, al llarg dels anys, una part significativa de les empreses no ha respost a la pregunta, fet que causa una certa manca d'informació.

No obstant això, es detecta una pseudotendència entre els anys 2020 i 2022, quan va augmentar el nombre d'empreses que percebien l'economia circular com un obstacle per accedir a finançament, mentre disminuïa el percentatge de les que la consideraven un facilitador. A partir del 2022 i fins al 2024, aquesta dinàmica s'ha invertit: el percentatge d'empreses que veuen l'economia circular com un fre s'ha reduït del 6% al 3%, mentre que les que la veuen com un facilitador han augmentat lleugerament, passant del 26% al 38%.

En tots els anys analitzats, més d'una quarta part de les empreses ha considerat l'economia circular com un facilitador, mentre que les que la veuen com un fre han estat sempre inferiors al 10%.

- És un fre per a l'obtenció de finançament destinat a inversió
- Facilita obtenir finançament (es poden obtenir interessos avantatjats si es presenten indicadors de sostenibilitat de l'empresa) i ajuts de les administracions públiques
- No contesta

GRÀFIC 40A

Opinió segons mida (2024) sobre:

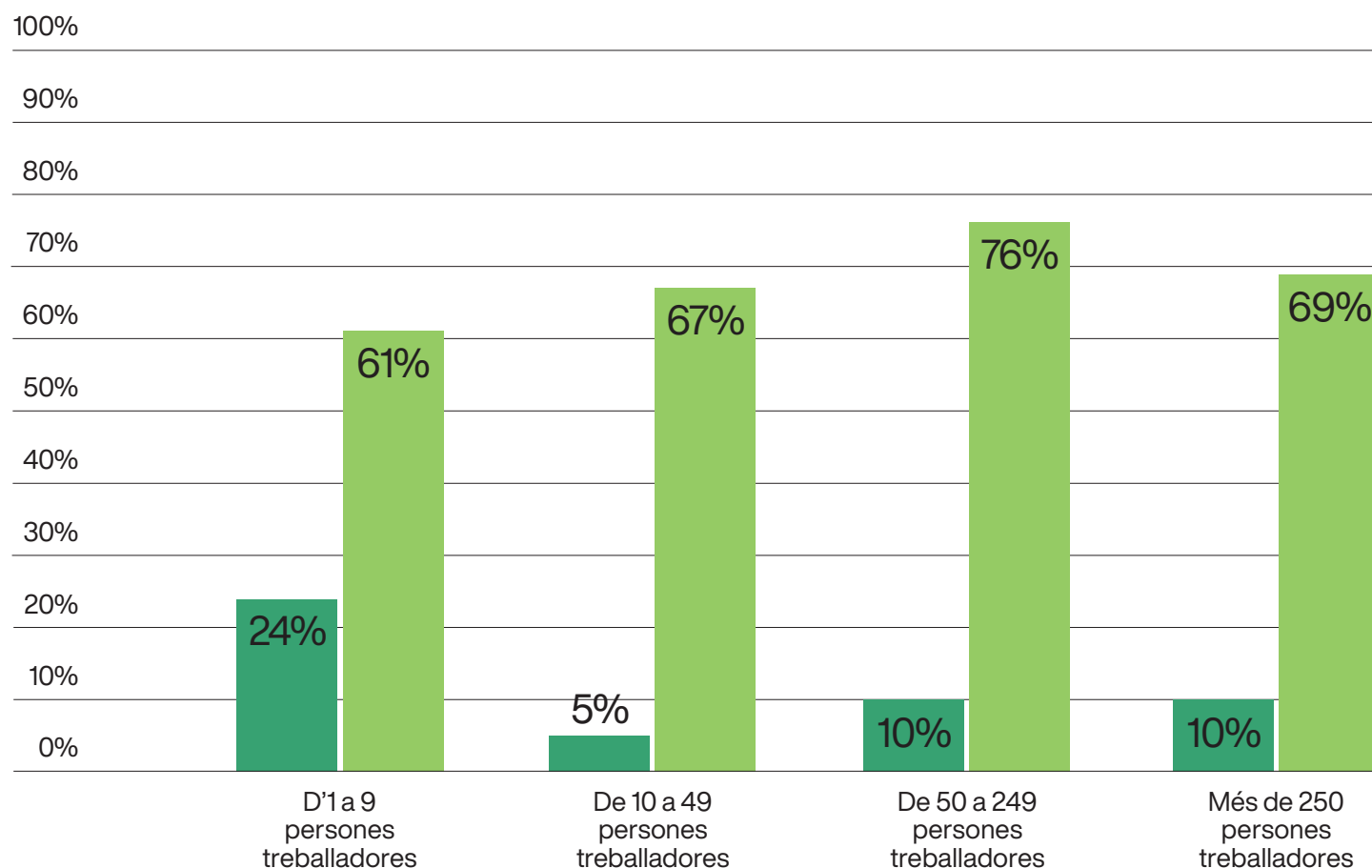
- a. L'exigència de fer inversions per a la transformació cap a l'economia circular
- b. Facilitat o fre de la implementació de l'economia circular per obtenir finançament

PREGUNTA:

Quina és la seva opinió respecte a la implantació de mesures relacionades amb l'economia circular?

El gràfic mostra que les empreses més grans perceben la transició cap a l'economia circular com una necessitat que implica inversions específiques. Això és especialment evident en les empreses amb plantilles d'entre 50 i 249 persones treballadores, on el 76% afirma que aquestes inversions són necessàries. Les altres categories d'empreses no es distancien gaire, amb percentatges que oscil·len entre el 67% i el 69%. Per contra, les empreses més petites, amb 1 a 9 persones treballadores, presenten el percentatge més baix de necessitat d'inversió, amb un 61%.

D'altra banda, gairebé una quarta part d'aquestes petites empreses (24%) considera que no calen inversions específiques, una proporció més elevada que en altres grups d'empreses, on el percentatge d'aquesta opinió arriba com a màxim al 10%.

- No exigeix inversions específiques
- Exigeix inversions específiques i, en conseqüència, nous recursos financers

GRÀFIC 40B

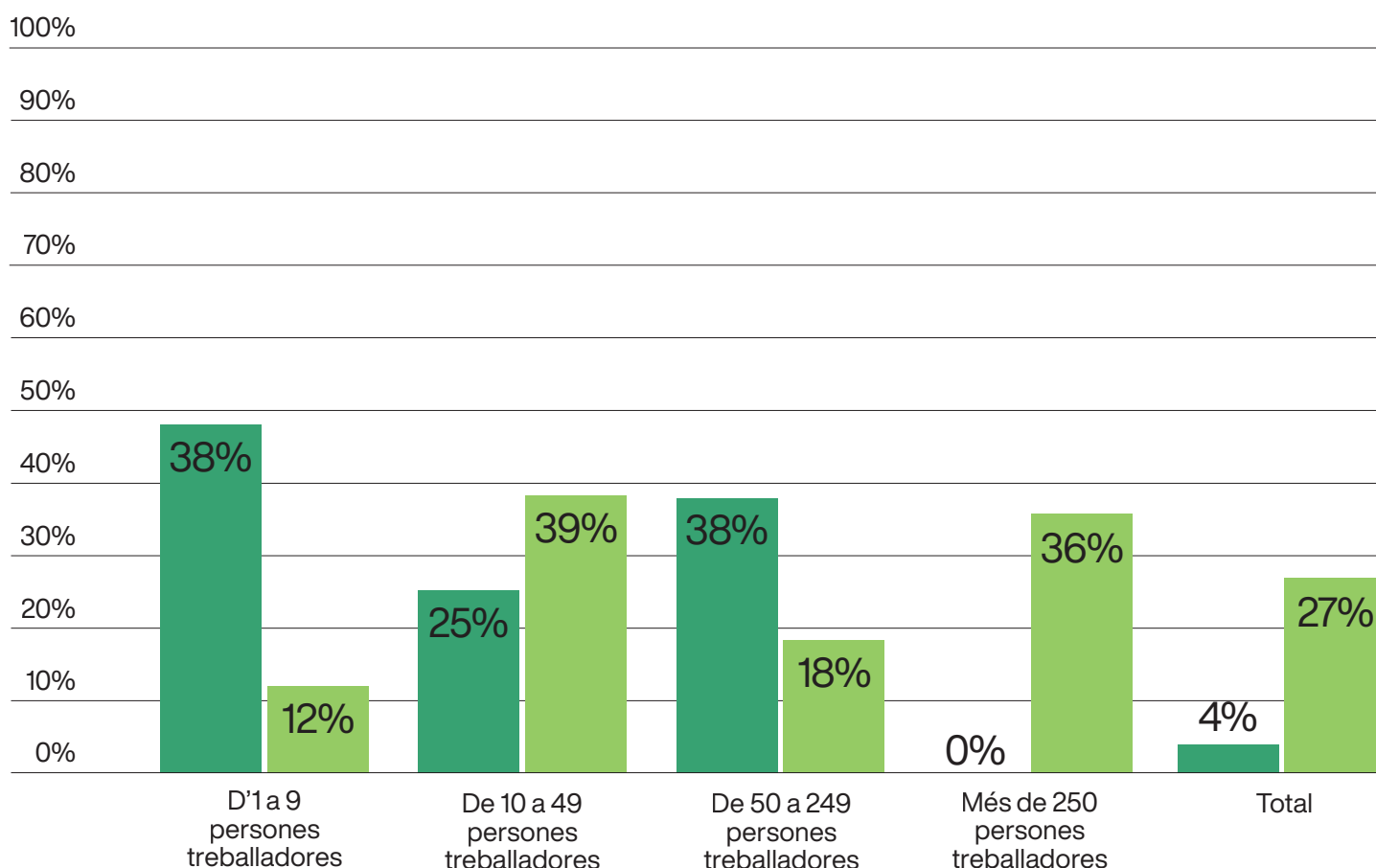
Opinió segons mida (2024)
sobre:

- a. L'exigència de fer inversions per a la transformació cap a l'economia circular
- b. Facilitat o fre de la implementació de l'economia circular per obtenir finançament

PREGUNTA:

Quina és la seva opinió respecte a la implantació de mesures relacionades amb l'economia circular?

El 27% de les empreses consideren que l'economia circular facilita l'obtenció de finançament i d'ajuts de les administracions públiques. Tot i això, el 38% de les empreses més petites (entre 1 i 9 persones treballadores) perceben l'economia circular com un obstacle per accedir a finançament, en comparació amb el 12% que la considera un facilitador. Aquesta tendència es repeteix en les empreses amb plantilles d'entre 50 i 249 persones treballadores. Per contra, en les empreses d'entre 10 i 49 persones treballadores, el 39% veu l'economia circular com un facilitador, mentre que un 25% la considera un fre. Pel que fa a les empreses grans, amb més de 250 persones treballadores, cap d'aquestes percep l'economia circular com un obstacle.

- És un fre per a l'obtenció de finançament destinat a l'inversió
- Facilita obtenir finançament (es poden obtenir interessos avantatjosos si es presenten indicadors de sostenibilitat de l'empresa) i ajuts de les administracions públiques

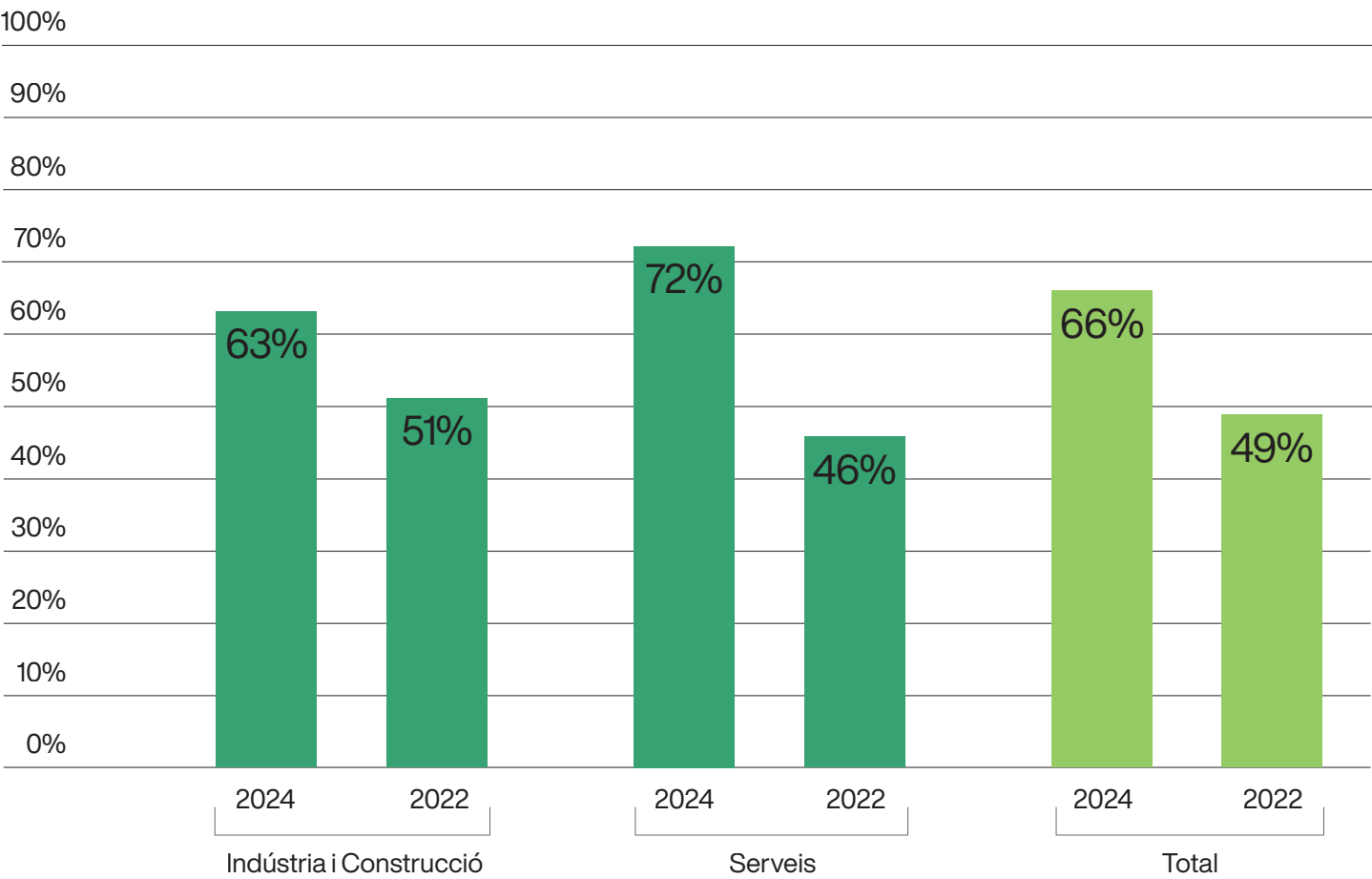
GRÀFIC 41
Empreses que han portat a terme inversió en innovació tecnològica per la implementació de l'economia circular per sector. Comparativa 2020-2024

PREGUNTA:
En els darrers anys han invertit en innovació tecnològica per implantar l'economia circular?

La innovació tecnològica es presenta com un facilitador clau de l'economia circular. El 66% de les empreses del baròmetre 2024 han fet inversions en innovació tecnològica per fomentar la circularitat, destacant el sector serveis amb un 72%. La xifra contrasta amb el baròmetre anterior, on el sector serveis només va arribar al 46%, per darrere de la indústria i la construcció (51%). Aquest canvi podria estar relacionat amb l'impacte de la COVID-19 i la recuperació del sector dels serveis, que no ha prioritzat les inversions en economia circular fins a haver superat els efectes inicials de la pandèmia.

Per mida, les empreses més grans lideren les inversions (80%), tot i que les empreses més petites també han fet un esforç significatiu, amb un 61% d'aquestes aplicant innovacions per a l'economia circular.

Comparant els resultats d'aquesta edició amb els del baròmetre de 2022, es constata un creixement en les inversions, que han passat del 49% al 66%. De fet, s'han superat fins i tot els nivells pre-COVID-19, quan el 57% de les empreses va reportar, en el primer baròmetre, inversions en aquest àmbit.

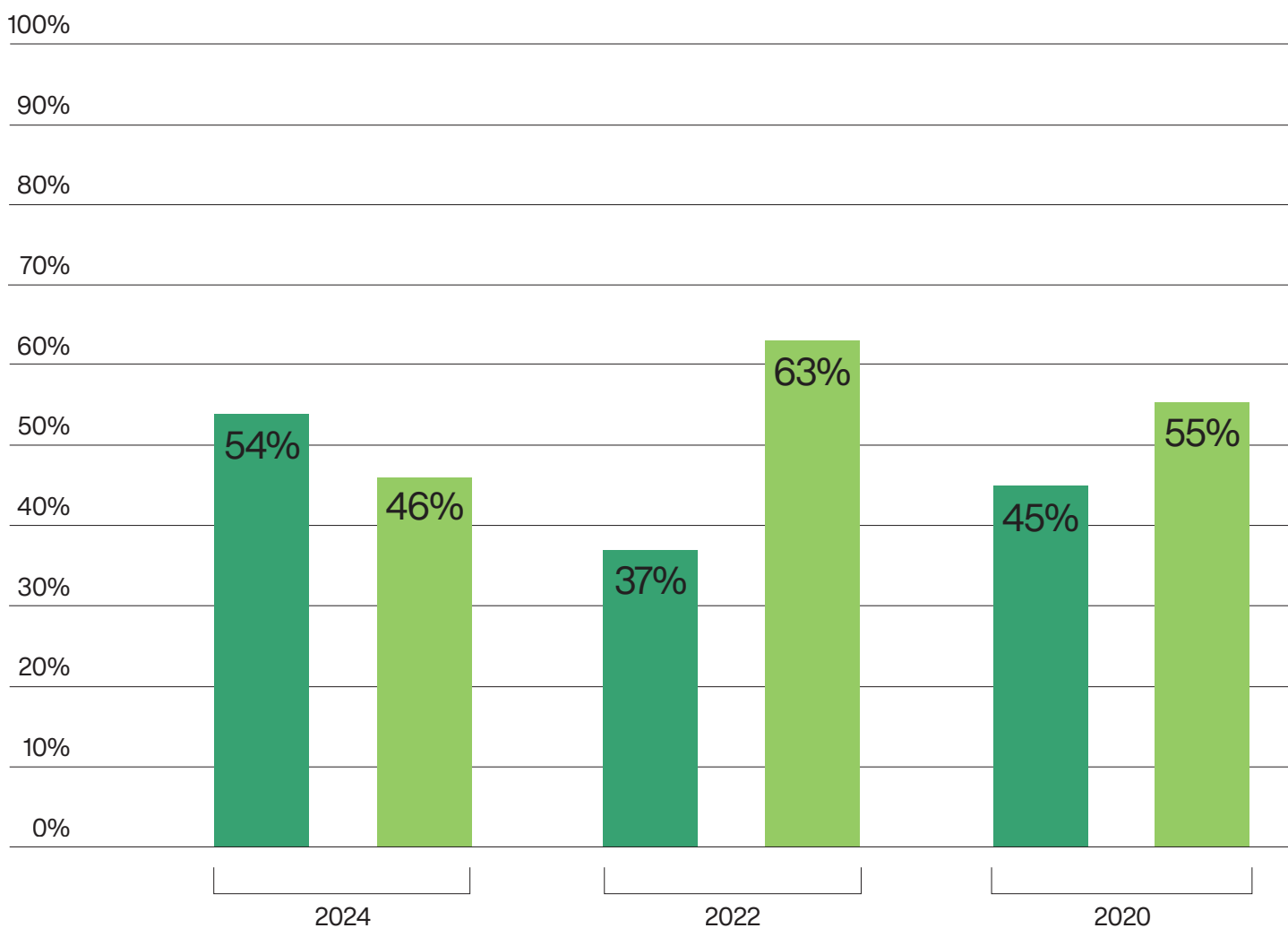
GRÀFIC 42

Empreses que han rebut ajudes o subvencions per finançar la implementació de l'economia circular. Comparativa 2020-2024

El 2024, més de la meitat de les empreses que han sol·licitat ajuda l'han rebut (un 54%). Aquesta xifra és notablement superior a la dels anys anteriors; en el primer baròmetre, es va constatar que només el 45%, poc menys de la meitat, l'havien obtingut, i en el segon, el percentatge va ser encara menor, amb un 37%.

PREGUNTA:

En cas afirmatiu, han rebut algun ajut o subvenció per finançar aquesta inversió?

- Sí, han rebut ajudes
- No han rebut ajudes

GRÀFIC 43

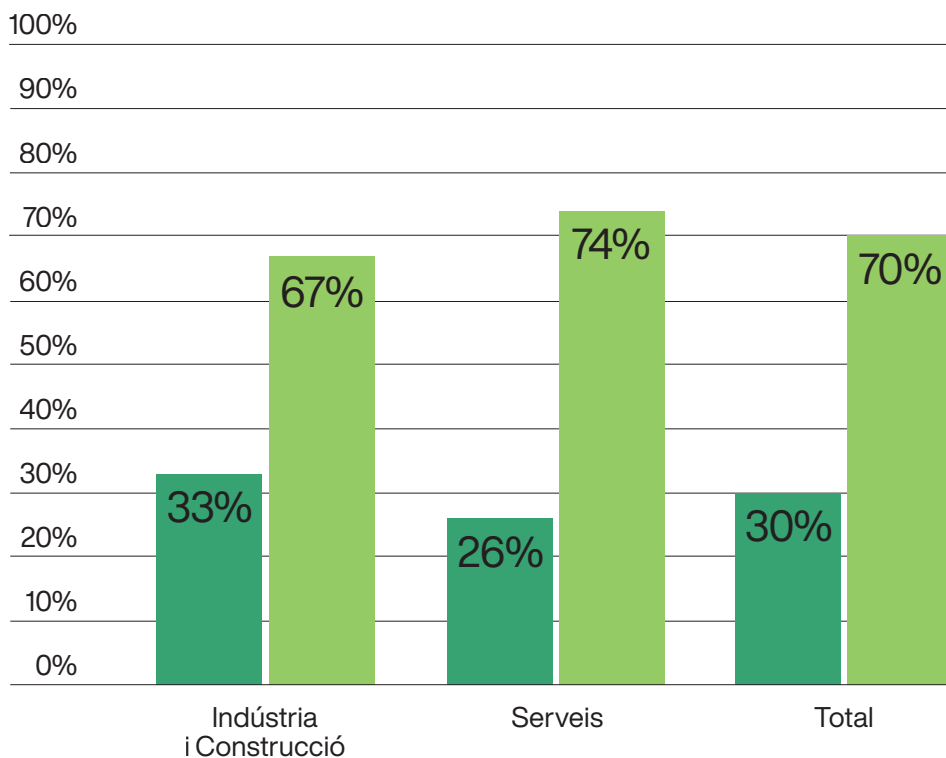
Empreses que han aprofitat els Fons Next Generation per sector segons empreses que els han demanat. 2024

PREGUNTA:

Ha pogut aprofitar dels Fons Next Generation recursos per a invertir o millorar els processos e impulsar l'economia circular? Us l'han concedit?

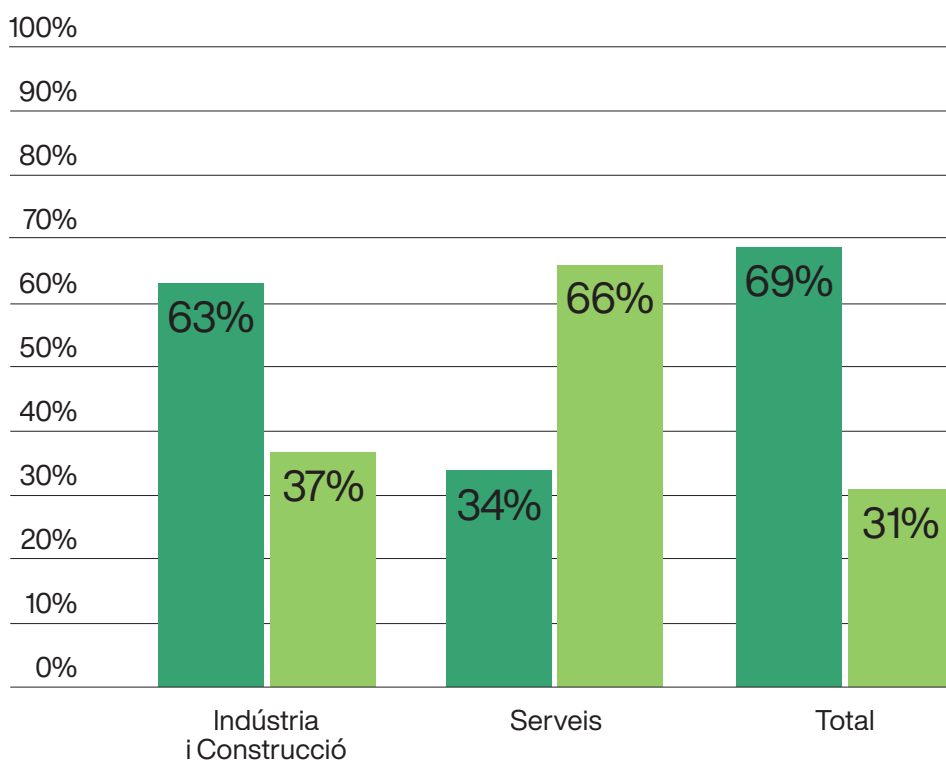
● Demanat
● No demanat

Bloc 6 : Valoració dels Fons Next Generation

Del 30% d'empreses que ha demanat subvenció:

● Concedit
● No concedit

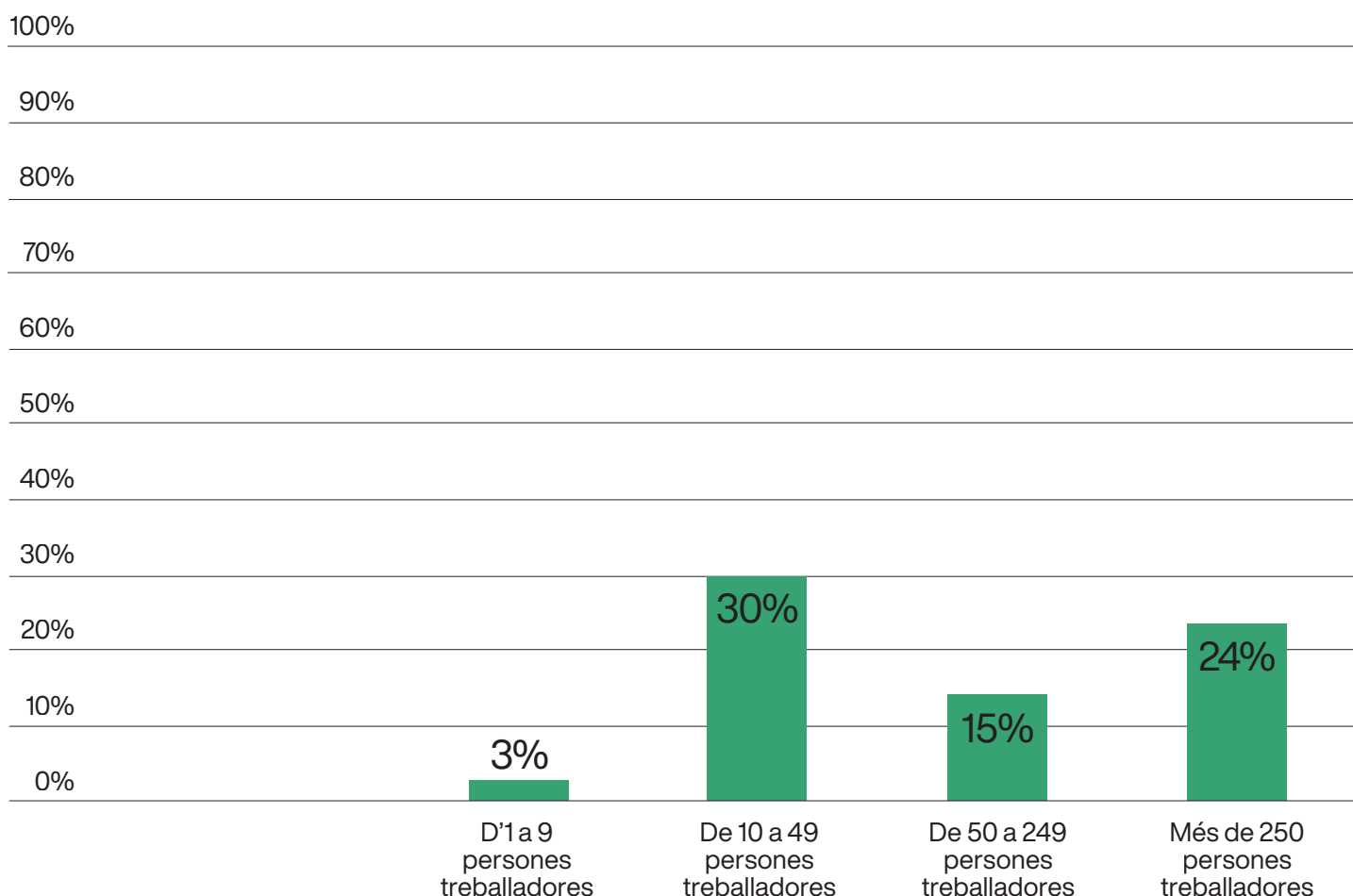
GRÀFIC 44

Empreses a les quals han concedit els Fons Next Generation per mida. 2024

PREGUNTA: Us l'han concedit?

Al gràfic 43 es pot observar que el 31% de les empreses han sol·licitat ajudes dels *Fons Next Generation*, de les quals se n'han concedit al 69%. Aquestes ajudes han estat aprofitades de manera equitativa per empreses petites, mitjanes i grans, mentre que les microempreses no n'han tret profit, possiblement perquè no han tingut l'oportunitat de participar-hi.

Pel que fa al sector serveis, un 26% de les empreses han sol·licitat aquestes ajudes, amb una taxa de concessió del 34%, xifra que indica una demanda i concessió més baixa en comparació amb els sectors d'indústria i construcció. En aquests últims sectors, el 33% de les empreses han demanat ajudes dels *Fons Next Generation*, i el 63% d'aquestes han estat concedides, una relació molt similar a la global.

Les empreses que han rebut més fons són les que tenen entre 10 i 49 persones treballadores (30%), seguides de les empreses amb més de 250 persones treballadores (24%), les de 50 a 249 persones treballadores (15%) i, finalment, les microempreses, on només un 3% s'han beneficiat dels *Fons Next Generation*.

A partir de les respostes obtingudes pel baròmetre 2024, es fa difícil detectar tendències clarament definides i perfectament identificables com a oportunitats d'actuació futura. No obstant això, es perceben senyals positius de millora en el coneixement de l'economia circular i un reconeixement creixent de la urgència d'implementació. Aquestes observacions indiquen l'èxit de les accions realitzades fins ara, especialment en els àmbits d'informació i promoció, on encara hi ha marge per oferir més suport.

Entre les oportunitats per a l'actuació futura apuntades pel baròmetre 2024, es poden assenyalar les següents:

1. MILLORAR I PROMOURE LA PLATAFORMA D'INTERCANVIS DE PRODUCTES I SUBPRODUCTES

Durant la realització del baròmetre 2024, diverses empreses han manifestat la necessitat d'obtenir productes reciclats i de millorar les facilitats per garantir la recirculació i ús d'aquests. Així doncs, la millora i promoció de la plataforma d'intercanvis de productes i subproductes es presenta com una línia estratègica a reforçar i ampliar.

2. FOMENTAR L'ECODISSENY PER A LES EMPRESES DE MENYS DE 49 PERSONES TREBALLADORES

El baròmetre 2024 reflecteix que l'ecodisseny és una àrea prioritària per a aquestes empreses. Per tant, és fonamental fomentar programes de divulgació i formació que no només abordin la gestió de residus, sinó que també promoguin l'ecodisseny com una estratègia transversal per implementar l'economia circular amb una visió de cicle de vida: ús de materials reciclats, allargament de la vida útil dels productes i facilitats per a la seva remanufactura o recuperació de components.

3. ECONOMIA CIRCULAR I INNOVACIÓ COM A EIXOS CLAU I ESTRETAMENT VINCULATS

Tot i que les empreses han implementat les accions més senzilles, l'avenç cap a un impacte qualitatiu més gran en l'economia circular requereix innovació en processos, disseny de producte, materials i models de negoci. Aquesta és una oportunitat perquè empreses, administracions, universitats i centres de recerca continuïn col·laborant per trobar solucions als reptes dels sectors productius. També cal reflexionar sobre les oportunitats de creixement en termes de servitització, un model encara poc adoptat i que desperta un interès incipient. La innovació pot esdevenir l'eina per implantar-la. En conclusió, la cooperació entre tots els agents implicats és essencial per assolir els objectius de circularitat i sostenibilitat, i per fer un salt qualitatiu en l'impacte de l'economia circular.

4. MILLORAR L'ASSESSORAMENT I ACOMPANYAMENT EN SUBVENCIONS PER A PETITES EMPRESES

Els resultats del baròmetre suggereixen que hi ha marge de millora en el coneixement i l'assessorament sobre les subvencions disponibles, especialment per a les empreses de menor dimensió.

5. ACOMPANYAR LES PIMES PROVEÏDORES EN LA SEVA TRANSICIÓ CAP A L'ECONOMIA CIRCULAR

Les dades del baròmetre indiquen que les petites i mitjanes empreses proveïdores de grans empreses són interpellades per aquestes per adoptar pràctiques circulars. És important acompanyar-les amb programes i recursos que facilitin aquesta transició, adaptant els instruments legislatius a la realitat d'aquestes empreses i aplicant el principi de la *Small Business Act* (prioritzar les necessitats de les petites empreses a l'hora de legislar).

6. MILLORAR EL CONEIXEMENT [HUB CATALUNYA CIRCULAR](#)

Atès que el baròmetre 2024 mostra una millora en el coneixement d'aquesta plataforma, es recomana impulsar accions que en promoguin encara més la difusió i coneixement.

La Comissió d'Economia i Sostenibilitat del Col·legi d'Economistes de Catalunya va impulsar l'elaboració d'una enquesta per conèixer el grau de desenvolupament de l'economia circular a Catalunya.

L'acollida de la iniciativa per part del Departament de Territori, Habitatge i Transició Ecològica de la Generalitat de Catalunya, Foment de Treball, PIMEC i la Càtedra d'Economia i Sostenibilitat del TECNOCAMPUS ha fet possible que aquest projecte esdevingui una realitat col·lectiva, assolint la tercera edició del Baròmetre d'Economia Circular de l'empresa catalana.

Agraïment especial a la dedicació de Mireia Cañellas i Gemma Canals del Departament de Territori, Habitatge i Transició Ecològica de la Generalitat de Catalunya, així com a la implicació de Salvador Sedó de Foment del Treball i Joan Barfull de PIMEC en la difusió dels qüestionaris entre les empreses i la revisió lingüística. També, un reconeixement a la tasca de la Maria Armiñana i la Dra. Ariadna Benet de la Càtedra d'Economia Circular i Sostenibilitat del TECNOCAMPUS pel tractament estadístic de les dades i la redacció d'aquesta tercera edició del Baròmetre.

Finalment, un agraïment sincer a totes les empreses que, de manera anònima, han dedicat temps i esforç a respondre les enquestes al llarg dels anys. La seva generositat ha permès elaborar les diferents edicions del Baròmetre i analitzar l'evolució de l'economia circular a Catalunya. Sense el seu compromís, aquest projecte no hauria estat una realitat.

Amb la col·laboració de:

Amb la col·laboració tècnica de:

Centres universitaris adscrits a la

